

Éves minőségbiztosítási értékelő jelentés 2017

I. AZ OKTATÁSI ÉS KUTATÁSI TEVÉKENYSÉGRŐL SZÓLÓ KÉT FÉLÉVES BESZÁMOLÓ

Teológia szak

Biblikus Intézet

Hamar Zoltán tanegységei

2016/17-es tanév, tavaszi félév

1. A félévre meghirdetett kurzusok

kód	név	kredit	létszám
B001a	Hebraicum szigorlat	4	3
B010a	Héber nyelv 1	5	1
B011a	Héber nyelv 2	5	6
B012	Héber nyelv 3	2	1
B030	Bibliaismeret 1	3	1
B054	Ószövetségi szeminárium	2	8
B295	Az igazságszolgáltatás rendszere az Ószövetségben	2	1
É009	Egyházi informatika	2	7
L111	Szakfordítás 2 (angol, német)	3	2
TEO001	Ószövetségi bibliaismeret	4	2
TEO110	Ószövetségi szeminárium	2	4

2. A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

A Hebraicum szigorlatot a mintatantervben elmaradók vették fel, de közülük csak egy hallgató teljesítette előrehozott vizsga formájában. A többiek az utolsó pillanatra hagyták a vizsgát, amikor más tanegységek vizsgái is feltorlódtak.

A félév során a mintatanterv szerint a Héber 2 tanegység volt esedékes. Öröndetes, hogy az elsőévesek stabil tudásra tettek szert, amire majd a nyelvgyakorlat épülhet. Kiemelendő a nagyrészt önállóan felkészülő 2 kedvezményes tanrendű hallgató jeles eredménye.

A héber csoport tagjainak kötelező jelleggel gyakorlóórák tartattak, melyek jótékony hatása különösen is az elsőéveseken figyelhető meg. A nem kedvezményes tanrendű elsőévesek kis létszáma miatt az oktatás személyre szabottabb, az egyéni igényekre jobban odafigyelő lehetett.

A B054 szemináriumi jellegű tanegység iránt jelentős volt az érdeklődés, még választható biblikus sávbeli kóddal (B295) is felvették. A szeminárium alaptémája az igazságszolgáltatás rendszere („eljárásjog”) volt az Ószövetségben, ill. az, hogy e rendszer fogalmai, szokásai metaforikus módon hogyan jelennek meg a prófétai igehirdetésben. Mintegy 120 versnyi válogatott, a témához kapcsolódó szöveget preparáltak ki a hallgatók hetente az előadásokra, s a félév végeztével egy dolgozatot készítettek összességében jó eredménnyel, két kiemelkedően színvonalas munkával.

Új témájú tanegységként jelent meg az É009, mely azokat a nem alapvető informatikai erőforrásokat, lehetőségeket igyekezett (weboldalak, szolgáltatások, programok) bemutatni, melyek a) a hallgatókat tanulmányi munkájuk során hathatósan tudják segíteni (információ-, bibliográfia-gyűjtés és -kezelés), b) nagy segítséget jelentenek majd a gyülekezeti élet feladatainak elvégzésekor (körlevél, plakát, kérdőív, online közösségek). A b) téma váltott ki nagyobb érdeklődést, de a tanári feladat nem volt könnyű a hallgatók erősen humán beállítottsága következtében.

A szakfordítás segítésére a hallgatók hetente a már elkészült fordítást ellenőrzésre megküldték, majd konzultációk keretében a javítanivalókat átbeszéltük közösen. Az együttműködés, az ellenőrzés, megbeszélés és visszacsatolás e folyamatos formája gyümölcsözőnek bizonyult.

A katechéta szakos hallgatók szemináriumi dolgozat keretében arra a kérdésre keresték a választ, hogy Noé története a művészetek különböző ágaiban hogyan, milyen értelmezésben, milyen speciális hangsúlyokkal jelenik meg (receptiótörténet).

2017/18-as tanév, őszi félév

1. A félévre meghirdetett kurzusok

kód	név	kredit	létszám	teljesítette
B001a	Hebraicum szigorlat	4	4	2
B010a	Héber nyelv 1	5	10	6
B011a	Héber nyelv 2	5	3	3
B012	Héber nyelv 3	2	5	2
B030	Bibliaismeret 1	3	10	7
É009	Egyházi informatika	2	1	1
L106	Szakfordítás 1 (angol/német)	3	0	0
TEO001	Ószövetségi bibliaismeret	4	4	2
TEO110	Ószövetségi szeminárium	2	3	1

2. A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

A Tízparancsolatot (Ex 20,1–17), Jer 7,1–15, Zsolt 1 és 24 fejezeteket filológiailag elemző Héber 3 teljesítése jól sikerült, a kedvezményes tanrendű hallgatók és a prágai Erasmus ösztöndíjon tanuló hallgató azonban a vizsgaidőszakban kifutván az időből, nem tudta teljesíteni a tanegységet.

Az e szövegekre épülő Hebraicum szigorlat eredményes volt: a tanegységet felvevők egészen jó eredménnyel tették le a Hebaricum szigorlatot, csak az előfeltételt (Héber 3) nem teljesítők nem tudták kényszerűségből a szigorlatot sem teljesíteni.

Az előző év 1 óralátogató hallgatójával szemben idén a tanegységet felvevő 10 hallgatóból 8 heti rendszerességgel látogatta a Héber 1 előadásokat. Különösen sajátos és öröndetes volt az a körülmény, hogy a csoport felét kitevő 5 kedvezményes hallgató közül is hárman majdnem minden órán részt tudtak venni. Figyelemreméltó, hogy a tanegységet csak a tanulmányaikat abbahagyó 3 hallgató, ill. egy konzultációkon sem megjelenő hallgató nem tudta teljesíteni, vagyis az óralátogatók mindegyike eredményes volt a vizsgán. Ismét megmutatkozott a nyelvtanulás szempontjából az óralátogatás fontossága: míg az előadásokra rendszeresen járó kedvezményes tanrendűek jó eredménnyel vizsgáztak, addig a csak konzultációra járó, diplomás hallgató elégséggel zárta a tanegységet.

A Héber 2 tanegységet 3 olyan hallgató vette fel, aki már korábban sikertelenül próbálta a tanegységet teljesíteni. Ezúttal mindhárman közepes eredménnyel tették le a tanegységet.

Mindháromuk esetén a nagy akadályt nem a nyelvtan, hanem a héber szavak elsajátítása jelentette.

A Héber 3 tanegységet a két, mintatanterv szerint haladó hallgató jó eredménnyel teljesítette, de a három kedvezményes tanrendűnek, akik elmaradásukat kívánták behozni, nem sikerült a tanegység teljesítése.

A bibliaismeret oktatásával nem volt probléma: mindenkinek sikerült teljesíteni a tanegységet, leszámítva azokat, akik a félév során elhagyták az intézményt, vagy egyetlen órán sem jelentek meg. A kedvezményes tanrendű hallgatók különösen is gondos otthoni munkát végeztek.

A meghirdetett angol és német szakfordítás tanegységre ebben a félévben nem jelentkezett egy hallgató sem.

A Héber 3-ra és szigorlatra készülő hallgatók még a nyár folyamán megkapták az átveendő bibliai héber szövegek listáját, hogy preparációval előre készülhessenek a tanévre. A fordításhoz alapvető héber-magyar szószedetet, ill. interneten elérhető klasszikus, tudományos idegen nyelvű héber szótárak elérhetőségét is megkapták a hallgatók.

Szintén nyáron a szigorlatra készülő a Mnemosyne nevű ingyenes, lexikális tudás elsajátítását tudományos megalapozottsággal segítő programhoz telepítési útmutatást, magyar nyelvű lokalizációt kaptak, valamint egy saját készítésű modult, mely a szigorlaton számonkért héber szavakat foglalta magában. A Mnemosyne programot a félév során az elsőéves kezdő héber csoport is megkapta a speciálisan számukra kötelezően megtanulandó szavakat tartalmazó modullal. E csoport számára egy Google Űrlapok alapú kvíz készült, azért, hogy ez elősegítse a vizsgaidőszakban a leggyakoribb héber szavakat számonkérő írásbeli vizsga sikeres teljesítését. Minden héber csoport megkapta a héber nyelvtan táblázatainak hangzó változatát is. Minden héber szigorlat előtt álló hallgatónak részt kellett vennie az órarendbe épített heti két gyakorlóórán is.

A katechéta szakos hallgatóknak a félévben a szemináriumi dolgozat témája Babel tornya történetének megjelenítése, feldolgozása, recepciója és (újra)értelmezése volt az irodalomban és a képzőművészetekben. Az elkészült dolgozat jó színvonalú volt, két hallgatótól azonban nem érkezett be az esszé. A katechéta közül bibliaismeretből közepes és jó eredmény született, egy hallgató nem jelent meg vizsgázni, egy pedig olyan nagyon szelektív, ezért elégtelen bibliaismeretről adott számot a vizsgán.

Az oktató a félév során szoros kapcsolatot tartott a tutorcsoportjának tagjaival, figyelemmel kísérte tanulmányi előrehaladásukat, és felügyelte ígéhirdetéseiket, tanácsokkal, jó szándékú kritikával látva el őket, s rendszeresen megosztva a textus saját exegetikai és homiletikai megoldását.

A Dunántúli Református Egyházkerület lelkészképző tanfolyamán az oktató („A reformáció teológiai és etikai dilemmái”, 2017. szept. 28–30) előadást tartott „Az ÚR fensége a teremtett világban és az ember méltósága” címmel a Zsolt 8 exegézise alapján. A reformáció 500. évfordulója alkalmából az intézmény által kiadott tanulmánykötetben az oktató két tanulmányt is közölt „A Szentírás vetélytársai. Mire mond nemet a sola Scriptura elv?” ill. „Kálvin János őszösvetségi írásmagyarázatának sajátosságai a Zsolt 8 magyarázatának tükrében” címmel.

Dr. Balla Ibolya tanegységei

2016/17-es tanév, tavaszi félév

1. A félévre meghirdetett kurzusok

kód	név	kredit	létszám
A001a	Exegetikai alapolgozat	4	4
A002	Szakedolgozat 1	8	2
A003	Szakedolgozat 2	7	5
B013a	Ószövetségi bevezetés 1	3	1
B014a	Ószövetségi bevezetés 2	3	7
B015	Ószövetségi írásmagyarázat 1	2	4
B016	Ószövetségi írásmagyarázat 2	2	1
B032	Az ókori Közel-Kelet vallástörténete	2	7
B036	Ószövetségi bibliai teológia 2	2	5
B041	Tematikus ószövetségi bibliaismeret	2	1
B050a	Ószövetségi konzultáció	2	5
B060	Ószövetségi szövegolvasás 1	1	4
B102	Bibliai szeminárium	2	2
B104	Bibliai szeminárium	2	2
L110	Szakfordítás 1 (angol)	3	1
L112	Szakfordítás (angol)	2	1
SZD000	Szakedolgozat	15	2
SZT-TEO012	Ószövetségi biblikus teológia	2	1
TEO012	Ószövetségi biblikus teológia	2	8

2. A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

Exegetikai módszertanból a szokásos anyag (Gen 28,10–22) mellett megismerkedünk perikópákkal Ézsaiás próféta és Ámósz próféta könyvéből. A Gen 28 szövegének preparálásai időben érkeztek, az Ámósz 5-ből tartott kiselőadások – amelyeknek célja, hogy egy-egy hallgató egy-egy exegetikai módszertani lépést mutasson be – mind jó színvonalúak voltak. A kollokviumok átlaga jeles volt. A tanegységhez tartozó Ószövetségi szövegolvasás 1 tanegység esetében – amelyet ugyanezek a hallgatók vettek fel – a csoport átlaga szintén jeles volt.

Exegetikai alapolgozatot négyen írtak Ószövetségből, egy 2-es, egy 3-as, két 4-es jegy született, így a csoport átlaga 3,25 lett. A két négyes eredményű dolgozatnál látszódtott az, hogy a hallgatók sok munkát fektettek a dolgozat írásába, és a módszertani lépésekkel, azok alkalmazásával többnyire tisztában vannak.

Az Ószövetségi bevezetés 2 tanegységet felvevők közül 1 hallgató nem teljesítette a tanegységet, a többiek hármás vagy jeles eredményt szereztek a vizsgán, így a félév átlaga kerekén 4. A zárthelyi dolgozatok is jól sikerültek. Egy hallgató még az Ószövetségi bevezetés 1 tanegységgel is el van maradva. Munka és család mellett végzi a tanulmányait, a korábban teljesített tanegységei általában jeles eredményűek voltak.

Az ókori Közel-Kelet vallástörténete tanegységet 1 hallgató nem teljesítette, a többiek eredménye mind a zárthelyi dolgozatok, mind a kollokvium esetében jó volt, a csoport féléves átlaga 4,3 lett.

Az Ószövetségi bibliai teológia 2 kurzus a legnehezebbek közé tartozik, különösen az őszi félév anyaga. Az órákon most is – mint a korábbi félévekben – érdekes kérdések hangzottak el, e tanegység keretében már egyre inkább látható, hogyan épülnek egymásra az ószövetségi tárgyak. A félév során írandó zárthelyi dolgozat eredménye jó lett, a szemeszter átlaga 3,8.

A Tematikus ószövetségi bibliaismeretet egy hallgató vette fel, de nem teljesítette.

A szakfordítás tanegységek esetében mindkét érdemjegy 5-ös lett. Figyelemreméltó, hogy az egyik tanegységet olyan hallgató teljesítette, akinek alapvetően jó nyelvi készségei voltak, de miután részt vett egy féléves nemzetközi, Erasmus tanulmányi célú hallgatói

mobilitási ösztöndíjon Prágában, még jobban teljesít nemcsak a hétköznapi nyelvhasználat, hanem a teológiai szakszöveg megértése és fordítása terén is.

Mindkét Bibliai szemináriumot jeles eredménnyel teljesítették a hallgatók.

Az Ószövetségi konzultáció tanegységet minden hallgató teljesítette, ennek az eredménye a csoport több, mint felénél érezhető is volt az Ószövetségi exegetikus szakzáróvizsgán.

A katechétáknak meghirdetett TEO012 kódú Bibliikus teológia tantárgy esetében hiányzások nem voltak, viszont a vizsgákat a csoport 50 %-a kísérelte csak meg. Ennek oka részben a rossz időbeosztás volt; egy esetben veszélyeztetett terhesség miatt nem kísérelhette meg a hallgató a kurzus befejezését. Azok közül, akik vizsgára álltak, egy hallgató kapott elégtelent, a csoport átlaga 2,75 lett.

Az SZT-TEO012 kódú bibliikus teológia tanegységet 1 hallgató vette fel. Sajnos elégtelent szerzett, de nem azért, mert rossz képességű vagy nem szorgalmas, hanem azért, mert a szakot munka mellett végzi, és bár szorgalmas, az időbeosztása most nem bizonyult jónak. A vizsgát a következő félévben kell megismételnie.

Az utóbbi szemeszterekre egyre inkább érvényes, hogy viszonylag kevés hallgató miatt kell meghirdetni újra az előző szemeszterben nem teljesített tanegységeket. Ezeknek az eseteknek a többségében olyan hallgatókról van szó, akik munka és család mellett végzik tanulmányaikat.

2017/18-as tanév, őszi félév

1. A félévre meghirdetett kurzusok

kód	név	kredit	létszám
A001a	Exegetikai alapszöveg	4	2
A002	Szakszöveg 1	8	7
A003	Szakszöveg 2	7	0
B013a	Ószövetségi bevezetés 1	3	2
B016	Ószövetségi írásmagyarázat 2	2	4
B035	Ószövetségi bibliai teológia 1	2	8
B041	Tematikus ószövetségi bibliaismeret	2	7
B061	Ószövetségi szövegolvasás 2	1	3
L133	Szakszövegfordítás - egyházi nyelv (angol)	3	1
SVT001	Szabadon választható szakmai	2	3
SZD000	Szakszöveg	15	3
SZT-TEO012	Ószövetségi bibliikus teológia	2	1
TEO012	Ószövetségi bibliikus teológia	2	2

2. A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

Két hallgató fog szakszöveget védeni az Ószövetség tárgykörében a 2017/18-as tanév tavaszi félévében, nekik legkésőbb 2018. január 8-ig le kellett adniuk a dolgozat 90 %-át belső bírálatra. Az egyikük már jóval korábban, a másikuk is időben, a határidőt tiszteletben tartva adta le munkáját. Mindkét dolgozat alapos, jelentősebb tartalmi átdolgozást nem, némi bővítést igényel. Formai szempontból is színvonalas munkákról van szó, amelyek – ha a szerzők figyelembe veszik a javaslatokat – jó eséllyel jeles eredményt is érdemelhetnek. Mindketten részt vettek az előírt, 5 konzultációs alkalmon.

Exegetikai alapszöveget csak egy hallgató írt, érdemjegye 5-ös lett.

Kevés hallgatót érintett az Ószövetségi bevezetés 1 tanegység, és közülük is az egyik egyéni tanrendes hallgató volt, aki igyekezett részt venni a konzultációkon és a zárthelyi dolgozatokat kiváló eredménnyel írta meg. A csoport féléves átlaga 4-es lett.

Az Ószövetségi exegézis 2 tanegység keretében Jóel próféta teljes könyvét vettük, amelynek a héber szövege közepesen nehéznek tekinthető. A szöveget sikerült a szemeszter során végigolvasatni, fordíttatni, a magyarázatot a hallgatók gépelt jegyzetként a szemeszter végén megkapták. A vizsgák átlaga 4,75, a tanegységhez tartozó szövegolvasás átlaga 4,66 lett, mindkettő nagyon szép eredménynek tekinthető.

A teológusok által lehallgatott Ószövetségi bibliai teológia kurzus a legnehezebbek közé tartozik, különösen az őszi félév anyaga. A csoport létszáma viszonylag nagy volt, és az órákon most is – mint a korábbi félévekben – érdekes kérdések hangzottak el; e tanegység keretében már egyre inkább látható, hogyan épülnek egymásra az ószövetségi tárgyak. A félév zárthelyi dolgozatának eredménye jó lett, a szemeszter átlaga 3,9. A Tematikus ószövetségi bibliaismeret terén már az előző félév óta javulás tapasztalható, a hallgatók a kiadott tételeket jobban elsajátították, a tételekhez tartozó számos igehelyből is többet tudtak felsorolni vagy idézni. A csoport féléves átlaga 4-es lett, csupán egy hallgató nem teljesítette a tanegységet.

Egy hallgató vette fel a szakfordítás tanegységet, 5-ös jegyet kapott.

A szabadon választható (SVT 001) tanegység keretében írt és beadott egyetlen dolgozat 3-as jegyet érdemelt.

Azok közül a katechéta szakos hallgatók közül, akik az előző félévben nem kísérelték meg a TEO012-es kódú Ószövetségi biblikus teológia vizsgát (4 fő), 1 próbálkozott a vizsgával, és 5-ös érdemjegyet kapott. 1 hallgató gyermekszülés miatt nem vette fel a tanegységet, 1 hallgató lemorzsolódás miatt, 1 pedig a jelen félévben kipontozódott, így már vizsgára sem jött el.

Az SZT-TEO012 kódú Ószövetségi biblikus teológia tanegységet a hallgatónak az előző félévben kapott elégtelen miatt újra fel kellett vennie, most jeles eredményt kapott.

Dr. Vladár Gábor tanegységei

2016/17-es tanév, tavaszi félév

1. A félévre meghirdetett kurzusok

tan. id	kód	név	kredit	oktatók	létszám	gyakoriság
7224	B027	Újszövetségi írásmagyarázat 3	2	Dr Vladár Gábor [1200000013]	3	minden tanév őszi félév
7084	B031	Bibliaismeret 2	3	Dr Vladár Gábor [1200000013]	5	minden tanév tavaszi félév
7086	B034	Újszövetségi bibliai teológia 2	2	Dr Vladár Gábor [1200000013]	3	minden tanév tavaszi félév
7088	B038	Újszövetségi kor- és vallástörténet	2	Dr Vladár Gábor [1200000013]	4	minden tanév tavaszi félév
7092	B051a	Újszövetségi konzultáció	2	Dr Vladár Gábor [1200000013] Hanula Gergely [1200000020]	5	minden tanév tavaszi félév
7093	B053	Újszövetségi írásmagyarázat 4	2	Dr Vladár Gábor [1200000013]	5	minden tanév tavaszi félév
7225	B058	Újszövetségi szövegolvasás 3	1	Dr Vladár Gábor [1200000013]	3	minden tanév őszi félév
7097	B059	Újszövetségi szövegolvasás 4	1	Dr Vladár Gábor [1200000013]	5	minden tanév tavaszi félév

7159	SZT-TEO002	Újszövetségi bibliaismeret	4	Dr Vladár Gábor [1200000013]	1	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
7161	SZT-TEO013	Újszövetségi biblikus teológia	2	Dr Vladár Gábor [1200000013]	1	páratlan kezdetű tanév tanév tavaszi félév
7167	TEO002	Újszövetségi bibliaismeret	4	Dr Vladár Gábor [1200000013]	9	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
7170	TEO013	Újszövetségi biblikus teológia	2	Dr Vladár Gábor [1200000013]	9	páratlan kezdetű tanév tanév tavaszi félév

2. A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

Az exegézis anyaga a félév során az Acta 1-2. fejezete volt, hat hallgató vette fel a tantárgyat. A görög szöveg a tartalom ismertsége ellenére sem volt számukra egyszerű, Lukács emelkedettebb stílusához egyszerűen hozzá kellett szokniuk. Nagyon jó szolgálatot tett ebben a vonatkozásban a külön szövegolvasási óra, amelyen a fiatalok szorgalmasan részt is vettek. Összességében jó, tartalmas félévet zártunk, ami a kollokviumi jegyekben is megmutatkozott.

Az újszövetségi bibliai teológia tárgyat négy hallgató vette fel. Az óralátogatás rendben volt. A bibliai teológiai összefüggések mellett lehetőségünk volt a dogmatikai összefüggések megbeszélésére is. A Goppelt-féle tankönyv fordítási problematikája (gyenge minőségű fordítás) mellett ismételten előjött a mű 2. kötete nem teljes kidolgozottságának a kérdése is (a szerző meghalt). Az egyébként jó tankönyvet éppen ezért újra kellene fordítani, illetve még jobb volna az új, fordítás alatt lévő, Stuhlmacher-féle bibliai teológiával felváltani.

Az újszövetségi kor- és vallástörténet anyagát mindig nagy érdeklődés övezi. Ebben az évben is igyekeztem egy-egy témát elmélyíteni, illetve a tankönyv által nem érintett, de az Újszövetség szempontjából fontos részletekkel kiegészíteni. Egyúttal ebben a félévben is tárgyaltam a pannóniai keresztyénségre vonatkozó régészeti leleteket és az ezekkel kapcsolatos szakirodalmat.

Az újszövetségi bibliaismeret tárgyat öt teológia szakos, illetve hét katechéta szakos hallgató vette fel. Általános tapasztalat, és ez ebben a félévben is így volt, hogy az elsőéves teológia szakos hallgatók minimális bibliai ismereteket hoznak magukkal, még a református gimnáziumokból jövők is. Nehéz rászoktatni őket az Újszövetség rendszeres, tankönyv jellegű tanulmányozására, a teológiai összefüggések megértésére. Jobb a helyzet a katechéta szakosok esetében, akiken látszik, hogy tanítják is a bibliai történeteket.

2017/18-as tanév, őszi félév

1. A félévre meghirdetett kurzusok

kód	név	kredit	létszám
B023a	Újszövetségi bevezetés	3	5
B027	Újszövetségi írásmagyarázat 1	2	4
B031	Bibliaismeret 2	3	2
B034	Újszövetségi bibliai teológia 2	2	1
B040	Exegetikai módszertan	2	3
B058	Újszövetségi szövegolvasás 1	1	4
SZT-TEO002	Újszövetségi bibliaismeret	4	1
TEO002	Újszövetségi bibliaismeret	4	1
TEO013	Újszövetségi biblikus teológia	2	3

2. A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

A bevezetéstani előadások rendben lefolytak. Mint más esetekben is, a hallgatók számára meglehetősen nehézséget okoz Varga Zsigmond bevezetéstaniának szakkifejezésekkel sűrített szövege. Pedig, ha gondosan feldolgoznák a tankönyv valóban nem könnyű anyagát, lényegében megértenék az Újszövetség tudományos problematikájának a lényegét. Az is gondot okoz, hogy az új kiadás nem tette olvasóbaráttá a művet (optikai elrendezése egysíkú, a hosszabb görög és latin idézetek gyakran lefordíthatatlanul maradtak stb.). A szöveg ilyen olvasata nem könnyíti a tanulási folyamatot. Szükség volna egy új bevezetéstani munkára, amely nemcsak a legújabb eredményeket mutatja be, hanem egyúttal a lelkipásztori szolgálatukban is célirányosabban készíti fel a hallgatókat.

Az írásmagyarázat 2 az Acta 1. és 2. fejezeteivel foglalkozott. Ehhez csatlakozott a szövegolvasási gyakorlat. Az órák jó hangulatúak voltak, a diákok felkészülése azonban meglehetősen egyenetlen. Úgy tűnik, hogy a rendszeres munkára való készíttést még komolyabban kell venni tanárnak és diáknak egyaránt.

Az exegetikai módszertan órákon a diákok aktivitása megfelelő volt. Valószínűleg még nagyobb hangsúlyt kell fektetnünk egy-egy téma írásbeli feldolgozásának formai és tartalmi vonatkozásaira egyaránt, hogy a hallgatók a megfelelő szempontrendszer elméleti elsajátítása mellett a gyakorlati kivitelezésben is több tapasztalatra tegyenek szert.

3. Publikációk

„A reménység foglyai” – Apostolok Cselekedetei 27,1-8. In: *Igazság és Élet* (2017), 3. sz., 406-414.

„A hit és szeretet regulája”. A Második Helvét Hitvallás hermeneutikai elvei. In: *Egyetemes és Református. A Második Helvét Hitvallás mai üzenete* (Szerk. Szűcs Ferenc), Bp., Kálvin Kiadó, 2017, 81-99.

“Isten Igéjének értelmezése Kálvinnál és a református teológiában”. In: *Reformáció és ökumenikus párbeszéd. Teológiai tanulmányok* (Szerk. Puskás Attila-Perend László-Hoványi Márton) Bp., Szent István Társulat, 2018, 66-85. [Varia Theologica 5]

4. Előadások

Isten igéjének értelmezése Kálvinnál és a református teológiában. Előadás a Reformáció és ökumenikus párbeszéd c. konferencián 2017. január 25-én a PPKE Hittudományi Karán.

A predestináció tana Kálvin újszövetségi kommentárjaiban. Előadás A reformáció teológiai és etikai dilemmái c. konferencián 2017. szeptember 29-én Balatonfüreden a Dunántúli Református Egyházkerület Lelkésztovábbképző tanfolyamának keretében.

Dr. Hanula Gergely tanegységei

2016/17-es tanév, tavaszi félév

1. A félévre meghirdetett kurzusok

kód	név	kredit	létszám	nem teljesítette
B003a	Graecum szigorlat	4	7	2
B020	Görög nyelv 1	4	3	(1)
B021	Görög nyelv 2	4	4	1
B022	Görög nyelv 3	4	5	1
B026	Újszövetségi írásmagyarázat 2	2	5	0
B042	Tematikus újszövetségi bibliaismeret	2	7	0

B051a	Újszövetségi konzultáció	2	5	0
B055	Újszövetségi szeminárium	2	5	0
B057	Újszövetségi szövegolvasás 2	1	5	0
B294	Vallásos nyelvi gyűjtés	2	0	
SVT008	Szabadon választható szakmai 8.	2	5	1
SVT012	Szabadon választható szakmai 12.	4	3	0
SZT-TEO111	Újszövetségi szeminárium	2	1	0
TEO010	Biblikus szigorlat	4	7	2
TEO111	Újszövetségi szeminárium	2	11	3
TEO112	Dolgozat	2	2	0

2. Az oktatás tárgyi eszközei

Nagy szükség mutatkozik a magyar nyelvű szakirodalom beszerzésére, ill. magyar nyelvű tananyag előállítására, főként a katechéta szak vonatkozásában. Elsősorban a magyar nyelvű Újszövetség-kommentárok beszerzése volna szükséges, másodsorban repertóriumok létrehozása.

3. Tervek az oktatás minőségének javítására

— A Bibleworks szoftver fokozott mértékű bevezetése az oktatásba, mind a nyelvtanulás, mind az exegetikai munka területén.

— A házi dolgozatok helyett vezetett dolgozatírás bevezetése, lehetőség szerint a katechéta szakon is.

4. Egyéb oktatói tevékenység

a) szakdolgozati témavezetések / opponálások száma BA és MA szakon: —

b) PRTA bizottsági tagság

Gazdasági Bizottság, Minősítő Bizottság.

c) évfolyam felelősség

A 2013-ban kezdettek tútori vezetése.

d) egyéb

— a PRTA oktatás-szervezési feladatainak koordinálása (tantervek elkészítése, karbantartása, ETN-ben is, oktatói terhelés kiszámítása, tárgyfelelősök beosztásának elkészítése, stb.)

— FIR adatszolgáltatás (amennyiben az ETN hallgatói adatait a rektori hivatal, a munkavállalói adatait a gazdasági vezető karbantartja)

— OSAP statisztika elkészítése

— FTT képviselő (minthogy ez főként az intézmények tantervi egyeztetésének a fóruma)

— liftkezelés (minthogy 24 órás felügyeletet kíván)

— a PRTA oktatási feladataira vonatkozó jogszabályok követése és a változások (vagy a jogsértő gyakorlat) miatt szükséges szabályzatmódosításokra javaslattétel

5. Tudományos tevékenység

a) Publikációk:

A publikáció címe	Tudományos	Egyéb	A publikáció nyelve	Megjelenés helye

		Ismeret terjeszt ő		magyar	Idegen nyelv	
Újszövetségi Görög Nyelvtan I. Hangtan-Alaktan.	+			+		Argumentum
Biblikus exegézis Chrysostomos János evangéliumához írt homíliáiban	+			+		Kálvin

b) Egyéb tudományos tevékenység (konferencia részvétel, vendégelőadás stb.)

A DC és a Kálvin kiadó gondozásában készülő Újszövetségi-kommentár sorozatban a János evangéliuma kommentár készítése.

6. Részvétel az egyház tudományos életében

Doktorok Kollégiuma Újszövetségi szekciójának titkáráként a DC nyári ülésén a szekció programjának szervezése

7. Részvétel az egyházi közéletben

Az OTKT dunántúli delegált tagja, a zsinat Felsőoktatási Tanácsadó Testületének tagja.

8. Tudományos közéleti tevékenység

A KRE HTK Habilitációs és Doktori Tanácsának tagja, a Doktori Iskola témavezetője.

2017/18-as tanév, őszi félév

1. A félévre meghirdetett kurzusok

kód	kurzus	létszám	teljesítette
B003a	Graecum szigorlat	2	1
B021	Görög nyelv 2	3 (+1)	3
B022	Görög nyelv 3	1	1
B033	Újszövetségi bibliai teológia 1	12	11
B053	Újszövetségi írásmagyarázat 4	9	8
B042	Tematikus újszövetségi bibliaismeret	8 (+1)	8
B059	Újszövetségi szövegolvasás 4	9	8
SVT008	Szabadon választható szakmai 8.	2	2
TEO010	Biblikus szigorlat	4	2
TEO112	Dolgozat	5	5
A001a	Exegetikai alapidolgozat	1	1
L101	Szakfordítás	3	3
		59 (+2)	53

2. Az oktatás tárgyi eszközei

Nagyon jól olvashatók és írhatók a filces táblák, de a félév során rendszeresen nem volt a teremben olyan filc, amellyel írni is lehetett volna a táblára. Az órák nagyobb részén is szívesen használtam volna kivetítőt, de ehhez a szokott terembeosztást kellett volna felborítani,

vagy folyamatosan hozni-vinni a kivetítőt. Örömmel venném, ha még egy teremben lehetne digitális táblát használni.

3. Tervek az oktatás minőségének javítására

— Jelenleg két flashcard alapú online szótanuló alkalmazás áll a hallgatók rendelkezésére a szigorlati szöszedet tanulására, használatuk további bővítését tervezem, hogy minden lecke szóanyaga elérhető legyen ilyen felületeken.

— Az egyéni tanrendű hallgatók görög nyelvtanulását elősegítendő, a tanórák anyagát pótló online kurzusok indítása Moodle-rendszeren.

— A házi dolgozatok helyett előírt vezetett dolgozatírás további alkalmazása mindkét szakon.

4. Egyéb oktatói tevékenység

a) szakdolgozati témavezetések / opponálások száma BA és MA szakon: —

b) PRТА bizottsági tagság

Gazdasági Bizottság, Minősítő Bizottság.

c) évfolyam felelősség

A 2013-ban kezdettek tútori vezetése.

d) egyéb

— a PRТА oktatás-szervezési feladatainak koordinálása (tantervek elkészítése, karbantartása, ETN-ben is, oktatói terhelés kiszámítása, tárgyfelelősök beosztásának elkészítése, stb)

— FIR adatszolgáltatás (amennyiben az ETN hallgatói adatait a rektori hivatal, a munkavállalói adatait a gazdasági vezető karbantartja)

— OSAP statisztika elkészítése

— FTT képviselő (minthogy ez főként az intézmények tantervi egyeztetésének a fóruma)

— liftkezelés (minthogy 24 órás felügyeletet kíván)

— a PRТА oktatási feladataira vonatkozó jogszabályok követése és a változások (vagy a jogsértő gyakorlat) miatt szükséges szabályzatmódosításokra javaslattétel

5. Tudományos tevékenység

a) Publikációk:

A publikáció címe	Tudományos	Ismeretterjesztő	Egyéb	A publikáció nyelve		Megjelenés helye
				magyar	Idegen nyelv	
Biblikus exegézis Chrysostomos János evangéliumához írt homíliáiban	+			+		Kálvin (megjelenés alatt)

b) Egyéb tudományos tevékenység (konferencia részvétel, vendégelőadás stb.)

A DC és a Kálvin kiadó gondozásában készülő Újszövetségi-kommentár sorozatban a János evangéliuma kommentár készítése.

6. Részvétel az egyház tudományos életében

Doktorok Kollégiuma Újszövetségi szekciójának titkáráként a DC nyári ülésén a szekció programjának szervezése

7. Részvétel az egyházi közéletben

Az OTKT dunántúli delegált tagja, a zsinat Felsőoktatási Tanácsadó Testületének tagja.

8. Tudományos közéleti tevékenység

A KRE HTK Habilitációs és Doktori Tanácsának tagja, a Doktori Iskola témavezetője, egy aktív témavezetés Újszövetség-kutatás témakörben (drs Kustár György, SRTA).

Szisztematikus-történeti Intézet

Dr. Német Tamás tanegységei

2016/17-es tanév, tavaszi félév

1. A félévre meghirdetett kurzusok

	7105	É020a	Filozófiatörténet 1	2	Grigely Csaba Árpád [1200000022]	minden tanév őszi félév
	7246	FIL001	Filozófia 1	2	Grigely Csaba Árpád [1200000022]	minden tanév őszi félév
	7108	FIL002	Filozófia 2	2	Grigely Csaba Árpád [1200000022]	minden tanév tavaszi félév
	7125	L011a	Latin nyelv2	4	Grigely Csaba Árpád [1200000022]	minden tanév tavaszi félév
	7128	L103	Szakfordítás 1 (német)	3	Németh Tamás Dr [1201200002]	időszakos meghirdetés
	7237	L107	Szakfordítás 1 (angol/holland)	3	Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004]	időszakos meghirdetés

	7131	L150	Teológiai szakszöveg fordítása	5	Huszár Pál Dr. [1200000042] Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004]	minden tanév minden félév
	7133	R001	Rendszeres teológia szigorlat	4	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév minden félév
	7135	R011	Református szimbolika 2	3	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév tavaszi félév
	7136	R016	Dogmatika 2	4	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév tavaszi félév
	7137	R023	Bevezetés a teológiába 2	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév tavaszi félév
	7138	R027a	Vallástudomány	3	Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004]	minden tanév tavaszi félév
	7141	R040	Proszeminárium 2	2	Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004]	minden tanév őszi félév
	7142	R044	Alkalmazott teológia 2	2	Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004]	időszakos meghirdetés
	7143	R045	Dogmatika szeminárium Reformok vagy reformáció (Reformok vagy reformáció)	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	időszakos meghirdetés

	7147	SVM002	Szabadon választható műveltségi 2.	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	időszakos meghirdetés
	7188	TEO020	Dogmatika szigorlat	4	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév minden félév
	7193	TEO022	Hitvallásismeret	2	Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004]	páros kezdetű tanév tanév őszi félév
	7203	TEO120	Dogmatika szeminárium 1	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
	7195	TEO121	Dogmatika szeminárium2	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév őszi félév
	7176	TEO123	Dolgozat (rendszeres)	2	Németh Tamás Dr [1201200002] Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004]	minden

2. Általános tapasztalatok

A Bevezetés 2 kurzus tanítása során a már bevált módszert alkalmaztam, hogy a félév során zárthelyi dolgozatokkal kértem számon az idegen szakkifejezések ismeretét. Ezt a feladatot minden hallgató teljesíteni tudta. Az előadások során történeti felvezetéssel a teológia irányzatairól, fontosabb felismeréseiről adtam elő, kitérve a magyarországi hatásokra is.

A dogmatika 2 tanegységnél hangsúlyt fektettem arra, hogy a bibliai alapokat jól értsék és értékelni is tudják a hallgatók. Lehetőséget adtam a hallgatóknak, hogy véleményét mondjanak a különböző irányzatok álláspontjairól. Így az előadások bizonyos spontaneitást kaptak és műhelymunka jelleget öltöttek. Az előadások szövegét a szorgalmi időszak végén kinyomtatva a hallgatók rendelkezésére bocsátottam. Ennek előnyeit a vizsgán egyértelműen nyomon lehetett követni. Miután ez a csoport rendszeres teológiai szigorlatra is készült, a szigorlati témákat külön beszéltük meg.

A dolgozattal teljesíthető tanegységek esetében a szorgalmi időszak közepére már bekértem a dolgozat 50%-os készültségét, amit a hallgatók utólag értékelték csak, mert így a szorgalmi időszak végére nem torlódtak fel a tennivalóik, ugyanakkor ha egy dolgozat

félidőben nem volt megfelelően kidolgozott, vagy téves következtetéseket vont le, még lehetőség nyílt arra, hogy jó irányba terelődjön.

3. A minőség fejlesztésére kitűzött tervek

A félév során új volt a dolgozatok bemutatása félkész állapotban, ez növelte az oktatói munkát, de minőségi fejlődést hozott. A katechéták dolgozatai közül még mindig sok a teljesítetlen, de itt is némi javulás tapasztalható.

Az elmúlt félévben, ahogyan már korábban is tettem, az ünnepi legációba kimenő hallgatók számára mentorprogramot valósítottunk meg. Ennek témája a hűsvét dogmatikuma és homiletikuma. A részvétel nem volt kötelező, de a hallgatók ezúttal is nagy érdeklődéssel vettek részt a szemináriumszerűen megtartott mentor-kurzus alkalmain. A mentorprogramot a következő félévben ki szeretnénk terjeszteni a rendszeres tárgyakra, a hitvallásismeret és az etikatörténet területére.

4. Tudományos munka

Dr. Németh Tamás a félév során opponensként vett részt Petró László doktori cselekményében (DRHE), valamint bizottsági tagként Dr. Visky S. Béla habilitációs eljárásában (DRHE). Társszerzője a Kálvin és a Luther Kiadónál frissen megjelent *A protestáns etika kézikönyve* (Szerk. Fazakas Sándor) című munkának. Állandó munkatársa az Igazság és élet folyóiratnak, publikál a Doktorok Kollégiuma periodikájában.

2017/18-as tanév, őszi félév

1. A félévre meghirdetett kurzusok

2017/2018. tanév őszi félév (kód szerint rendezve):

tan. id	Kód	Cím	Kredit	Oktatók	Meghirdetés gyakorisága
7257	A002	Szakedolgozat 1	8	Szabóné László Lilla [1201500013] Németh Tamás Dr [1201200002] Szabó Előd Dr. [1200000055] Barta Zsolt [1201400006] Hanula Gergely [1200000020] Balla Ibolya [1201100003]	minden tanév minden félév
7258	A003	Szakedolgozat 2	7	Szabóné László Lilla [1201500013]	minden tanév

				Vladár Gábor Dr [1200000013] Németh Tamás Dr [1201200002] Szabó Előd Dr. [1200000055] Barta Zsolt [1201400006] Hanula Gergely [1200000020] Balla Ibolya [1201100003]	minden félév
7280	É001	Logika	2	Grigely Csaba Árpád [1200000022]	időszakos meghirdetés
7283	É020a	Filozófiatörténet 1	2	Grigely Csaba Árpád [1200000022]	minden tanév őszi félév
7408	FIL002	Filozófia 2	2	Grigely Csaba Árpád [1200000022]	minden tanév tavaszi félév
7300	L010a	Latin nyelv 1	4	Grigely Csaba Árpád [1200000022]	minden tanév őszi félév
7302	L102	Szakfordítás 1 (német)	3	Németh Tamás Dr [1201200002]	időszakos meghirdetés
7417	L125	Szakfordítás (konzultációval)	5	Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004]	időszakos meghirdetés
7305	L150	Teológiai szakszöveg fordítása	5	Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004] Barta Zsolt [1201400006] Huszár Pál Dr. [1200000042]	minden tanév minden félév
7306	R001	Rendszeres teológia szigorlat	4	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév minden félév

7308	R010	Református szimbolika 1	3	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév őszi félév
7428	R011	Református szimbolika 2	3	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév tavaszi félév
7415	R015	Dogmatika 1	4	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév őszi félév
7416	R016	Dogmatika 2	4	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév tavaszi félév
7309	R022	Bevezetés a teológiába 1	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév őszi félév
7310	R024a	Etika 1	3	Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004]	minden tanév őszi félév
7313	R041a	Hitvallásismeret	3	Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004]	minden tanév tavaszi félév
7314	R043	Alkalmazott teológia 1	2	Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004]	időszakos meghirdetés
7315	R045	Dogmatika szeminárium Reformok vagy reformáció (Reformok vagy reformáció)	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	időszakos meghirdetés
7316	R102	Rendszeres teológiai vagy egyháztörténeti szeminárium	2	Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004]	időszakos meghirdetés
7412	SVT004	Szabadon választható szakmai	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	időszakos meghirdetés
7340	SZD000	Szakedolgozat	15	Szabóné László Lilla [1201500013] Bognárné dr. Kocsis Judit [1201200011] Németh Tamás Dr	minden tanév minden félév

				[1201200002] Szabó Előd Dr. [1200000055] Barta Zsolt [1201400006] Hanula Gergely [1200000020] Balla Ibolya [1201100003]	
7373	SZT- TEO021	Dogmatika	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
7374	SZT- TEO022	Hitvallásismeret	2	Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
7383	SZT- TEO120	Dogmatika szeminárium 1	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
7343	TEO020	Dogmatika szigorlat	4	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév minden félév
7344	TEO021	Dogmatika	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	páros kezdetű tanév tanév őszi félév
7345	TEO022	Hitvallásismeret	2	Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004]	páros kezdetű tanév tanév őszi félév
7356	TEO120	Dogmatika szeminárium 1	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
7357	TEO122	Etika szeminárium	3	Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004]	páratlan kezdetű tanév tanév tavaszi félév
7358	TEO123	Dolgozat (rendszeres)	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév őszi félév

2. Általános tapasztalatok

A teológus hallgatóknak meghirdetett tárgyaknál az elsőéveseknek szokott gondot okozni a Bevezetés a teológiába, mint teljesen új tárgy, addig ismeretlen szakkifejezésekkel. A haladást közbeiktatott zárthelyi dolgozatokkal ellenőrizzük. Korábban szinte sohasem fordult elő az, hogy az első félév vizsgaidőszakát megelőzően valaki megszakította volna a tanulmányait, most sajnos három hallgató is megtette ezt. Személyes beszélgetésben nem a rendszeres tárgyakat, hanem a nyelvekkel támadt problémáikat nevezték meg okként. A felsőbb évesek általában jól teljesítettek, vagy a korábbi szintjüknek megfelelő eredményt mutattak.

A beadandó dolgozatok esetében kevesebb volt az elmaradás, az a módszer, amelyet korábban bevezettünk, hogy a szorgalmi idő második harmadában bekérjük a félkész dolgozatot, jótékony hatással volt. Azonban néhány esetben ennek ellenére is nem a kellő alapossággal megírt dolgozatot adtak be hallgatók.

3. A minőségfejlesztés célkitűzéseinek teljesülése

A félév során a szimbolika tanegységet felvett hallgatóktól önállóan megfogalmazott hitvallást kértem, amit minden hallgató jó, illetőleg kiváló szinten teljesített. Ezek egyenkénti megbeszélése élénk vitát és tanulságos érveléseket hozott. A régi hitvallásokkal foglalkozó, egyébként nehezen érdekessé tehető anyag így más színben tűnt fel a hallgatók előtt.

Az elsőévesek nehezen vették fel azt a fordulatszámot, amely a tananyag elsajátításához szükséges. Már korábban terveztük, és ebben a félévben be is vezettük azt, hogy felsőéves hallgatónk, a rendszeres tárgyak esetében ebben a félévben Tóth Cseperke 6. évfolyamos hallgató mentorprogram vezetésével segítse a tanulmányok haladását, amelynek eredményei már megmutakoztak, hiszen sikertelen vizsga nem volt. Ő a következő félévben is tart mentorprogramot.

4. Tudományos munka

A félév során Dr. Németh Tamás szerkesztésében tanáraink és két hallgatónk által írt tanulmányokkal, a reformáció 500. évfordulóján *Igaz hit és megújulás. A reformáció teológiájának inspiráló hatása ma* címmel megjelent kötettel tiszteltük. A kötetben Dr. Németh Tamás "A reformáció solái" címmel írt tanulmányt.

A Református Tananyagfejlesztő Csoport által megjelentetett Alapvetés, Háttértanulmányok a református iskolarendszer fejlesztéséhez címmel kiadott tanulmánykötetben Dr. Németh Tamás: "A református iskola felelőssége az egyház építésében és a társadalomban" címmel írt tanulmányt.

A reformáció emlékévében, az évforduló kapcsán Dr. Németh Tamás Pápan, Székesfehérváron, Balatonfüreden és Komáromban tartott előadást a lelkésztovábbképzés keretében.

Dr. Szabó Előd tanegységei

2016/17-es tanév, tavaszi félév

1. A félévre meghirdetett kurzusok

Kód	Kurzus	Létszám	Teljesítette
A002	Szakedolgozat 1	1	1
A003	Szakedolgozat 2	2	2

É022b	Művelődéstörténet 2	3	3
FIL051	Művelődéstörténet	2	1
R002	Egyetemes egyháztörténet szigorlat	5	5
R030	Egyetemes egyháztörténet 1	2	1
R031	Egyetemes egyháztörténet 2	1	1
R032	Egyetemes egyháztörténet 3	1	1
R033	Egyetemes egyháztörténet 4	12	11
R036	Magyar egyháztörténet 2	2	1
R046	Gyülekezeti adminisztráció	3	3
R048	Egyháztörténeti szeminárium 2	8	8
R101	Egyháztörténeti szakszeminárium	2	2
R102	Egyháztörténeti szakszeminárium 2	2	2
R103	Egyháztörténeti szakszeminárium 3	2	2
R104	Egyháztörténeti szakszeminárium 4	2	2
R217	A reformáció 500 éve	9	9
SVT002	Szabadon választható szakmai 2.	6	6
TEO030	Egyháztörténet szigorlat	4	4
TEO031	Egyetemes egyháztörténet	5	4
TEO033	Magyar egyháztörténet 2	1	1
TEO051	Keresztyén neveléstörténet 1	1	1
TEO130	Egyháztörténeti szeminárium 1	2	1
TEO131	Egyháztörténeti szeminárium 2	7	5
TEO132	Egyháztörténeti szeminárium 3	2	2

2. A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

A tárgyak teljesítésének aránya sokkal jobb volt, mint az előző félévekben. A be nem nyújtott dolgozatok száma elenyésző, valamint az elégtelen vizsgák sem mutatnak kiugró arányt. Szakdolgozatot összesen 2 hallgató írt témavezetésem mellett. Eizler Csaba „A református általános iskolák diákjainak integrálási lehetősége a gyülekezetbe” címmel, Léder Tamás pedig „A Dunántúli Református Egyházkerület élete Antal Gábor püspök ideje alatt” címmel írta meg és védte meg sikeresen dolgozatát.

Előadásokat a kutatás intenzívebbé válása miatt csak kisebb mértékben vállaltam. Március 21-én, Sopronban „A II. Helvét Hitvallás jelentősége ma” címen tartottam előadást a Kálvin Kör meghívására. Március 22-én a Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság Reformáció 500-as előadás sorozatának egyik részeként „A katolikus egyház válasza a reformációra, a katolikus restauráció a XVII. században a Dunántúlon” címmel hangzott el előadásom. Kisebbségi írásaim a Képes Kálvin Kalendáriumban, valamint a Dunántúli Református Lapban jelentek meg.

Tovább folytattam a Dunántúli Református Egyházkerület történetének kutatását, a májusi hónapot kifejezetten erre a célra szántam. A mű elkészülése reménység szerint az őszi ünnepi közgyűlésre megtörténik.

2017/18-as tanév, őszi félév

1. A félévre meghirdetett kurzusok

Kód	Kurzus	Létszám	Teljesítette
A002	Szakdolgozat 1	3	3
É017	Proszeminárium 1	10	8

É022a	Művelődéstörténet 1	13	11
L127	Szakfordítás 2 (német)	1	1
R030	Egyetemes egyháztörténet 1	7	5
R035	Magyar egyháztörténet 1	11	10
R036	Magyar egyháztörténet 2	1	1
R047	Egyháztörténeti szeminárium 1	1	1
R048	Egyháztörténeti szeminárium 2	1	1
R100	Rendszeres teológiai vagy egyháztörténeti szeminárium	1	1
R101	Rendszeres teológiai vagy egyháztörténeti szeminárium	1	1
R103	Rendszeres teológiai vagy egyháztörténeti szeminárium	1	1
R218	A reformáció 500 éve	13	11
SVM001	Szabadon választható műveltségi 1.	1	1
SVT002	Szabadon választható szakmai 2.	1	1
SVT012	Szabadon választható szakmai 12.	7	7
SZT-TEO032	Magyar egyháztörténet 1	2	2
TEO032	Magyar egyháztörténet 1	4	3
TEO130	Egyháztörténeti szeminárium 1	4	1

2. A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

A tárgyak teljesítésének aránya ugyanazt a tendenciát mutatja, mint az előző félévekben. A be nem nyújtott dolgozatok száma elenyésző, valamint az elégtelen vizsgák sem mutatnak kiugró arányt. Szakdolgozatot összesen 3 hallgató ír témavezetésem mellett, amely dolgozatok belső bírálata sikeresen lezajlott. Kelemen Márton „Antal Gábor egyházi beszédei különös tekintettel 1903. évi veszprémi egyházlátogatásaira, az általa mondott püspöki beszédekre, a róla mondott beszédekre és emlékeztetere” címmel, Schönberger Klára „Az Erdélyi Fejedelmek és a Habsburgok szembenállása és valláspolitikája a 16. és 17. században” címmel, valamint Simon Norbert „Dr. Zsiros József teológiai professzor élete a Magyarországon fellelhető források tükrében” címmel kezdte meg a szakdolgozat megírását.

Előadásokat több alkalommal is tartottam. Augusztus 31-én, a Veszprémi Hittudományi Főiskola Reformáció 500-as konferenciáján „Kanizsai Pálfi János dunántúli református püspök élete és működése” címmel, szeptember 20-án Sopron Város Reformáció 500-as konferenciáján „Nyugat-Magyarország protestánssá válása a reformáció századában” címmel, október 28-án a Dunántúli Református Egyházkerület ünnepi közgyűlésén „Reformáció a Dunántúli és Felső-Dunamelléki Református Egyházkerület területén” címmel, november 6-án a Tatai Református Egyházmegye lelkészértekezletén kreditpontos előadásként „A reformáció terjesztői és a pártoló családok a Dunántúlon” címmel hangzottak el előadásaim. Kisebbségi írásaim a Dunántúli Református Lap hasábjain jelentek meg.

A Dunántúli Református Egyházkerület történetének a reformáció és ellenreformáció korára vonatkozó anyagát összegyűjtöttem, a mű megírása folyamatban van. Reménységeim szerint 2018 tavaszán megjelenhet.

Dr. Jaap Doedens tanegységei

2016/17-es tanév, tavaszi félév

1. A félévre meghirdetett kurzusok

Kód	Jelleg	Kurzus	Létszám	Teljesítette
B017	kötelező	Ószövetségi írásmagyarázat 3	8	8
B037	kötelező	Ószövetségi kortörténet	1	0
B052	kötelező	Ószövetségi írásmagyarázat 4	1	1
B062	kötelező	Ószövetségi szövegolvasás	9	9
L107	kötelező	Szakfordítás 1	2	2
L150	kötelező	Teológiai szakszöveg fordítása	2	2
R027a	kötelező	Vallástudomány	8	8
R040	kötelező	Proszeminárium 2.	5	5
R044	kötelező	Alkalmazott teológia 2.	13	13
TEO011	kötelező	Bibliai kortörténet	1	0
TEO022	kötelező	Hitvallásismeret	2	1

2. A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

Az Ószövetségi írásmagyarázat tantárgy keretében közösen olvastuk az ún. „Őstörténet” kezdő fejezeteit, 1Móz 1-4. A hallgatók házi feladatként preparáltak egy saját fordítást, amelyet az órán közösen megbeszéltünk. Párhuzamosan foglalkoztunk nyelvtani és exegetikai kulcskérdésekkel, amelyek előjöttek a kurzus folyamán. Minden hallgató készített egy powerpointos prezentációt a szöveg egy-egy szakaszáról, amit előadtak az órán az egész csoport előtt. A prezentációk foglalták össze a legfőbb magyarázati kérdéseket és próbálták ezekre a kérdésekre választ találni kommentárok, szótárak és konkordancia alapján. Minden prezentáció után megbeszéltük a csoportban a bemutatott igeszakasz magyarázatát. A cél az volt, hogy a hallgatók ne csak hallják a tanárnak a magyarázatát, hanem el is mélyüljenek az adott tematikában, illetve a konkrét igeszakasz exegetikai kérdéseiben. A félév során két zárthelyi dolgozatot írtak egy kb. 10 versnyi szakaszról, segédezközök nélkül. A kurzust lezártuk egy kollokviummal.

A Szakfordításnál, illetve a Teológiai szakszöveg fordítása c. kurzus folyamán a résztvevők angolból fordítottak különféle cikkeket vagy könyvfejezeteket. Általában igyekeztem olyan szakaszokat választani nekik, amelyeket egy másik kurzus keretében (szeminárium, alapvizsgadolgozat, szakdolgozat) lehetett hasznosítani. Így volt, aki foglalkozott a menedékvárosokkal, az 1Mózes 1 magyarázatával, a történeti Jézus kutatásával, a 39. Zsoltár magyarázatával, Jézus feltámadásával és a keresztyénség eredetével.

A Vallástudomány keretében foglalkoztunk a vállasfenomenológiával, és konkrét létező világvallásokkal, mint az iszlám, a hinduizmus, a buddhizmus, a kínai univerzalizmus, és a sintoizmus. Az órán az aktualitás miatt főként az iszlám kialakulásával foglalkoztunk. A hinduizmus és a buddhizmus témánál kértem Balla Attila kollégánkat, hogy a saját tapasztalatai és tanulmányai alapján adjon elő ezekről a témákról.

A Proszeminárium 2. c. tantárgy órain közösen olvastuk Kálvin Institutióját. Minden diák elkészítette minden órára egy-egy résznek az összefoglalását. Az órán mindenki felolvasta ezt az összefoglalást, azután megbeszéltük az előadott témaköröket. A kurzus végén minden résztvevő írt egy nagyobb (kb. 10 oldal terjedelmű) házidolgozatot, amelyben összefoglalták az Institutio negyedik könyvének részeit.

Az Alkalmazott teológia 2. tantárgy folyamán megbeszéltük az ún. Niceai hitvallást. Azután minden diák készített egy powerpointos prezentációt ennek a hitvallásnak a feladott részeiről. A feladat az volt, hogy ne csak történelmileg kutassák a Niceai hitvallást, vagy összehasonlítsák ezt a hitvallást az Apostoli hitvallással, hanem az is, hogy keressék az aktuális és etikai vonatkozásokat az adott témánál. A kurzust lezártuk egy kollokviummal, amelyre írni kellett mindenkinek egy saját hitvallást, amit a kollokviumon kritikusan megbeszéltünk.

3. Tervek az oktatás minőségének javítására

A vezérfonalam a teológiai oktatásban az, hogy minden pap nemcsak „holtig tanul”, ahogy a közmondás tartja, esetleges különféle hozzáadással, hanem az is, hogy „minden pap tanuljon gondolkodni” is. Az évek során keresni kell még több módszert, hogy stimuláljam ezt a gondolkodást. Ez természetesen nem fog menni lexikális ismeret nélkül, de jó, ha a diák át is gondolja, hogy mit tanult.

Szakdolgozati értékelést illetően szívesen vállalom Szabóné Dr. László Lilla kollégával együtt az értékelési lap kibővítését konkrét kérdésekkel és szempontokkal.

4. Egyéb oktatói tevékenység

Sárospataki Református Teológiai Akadémia: szakdolgozat témavezetés: Margitics János, *Lelki ajándékok az Újszövetségben*. Védés: 2017. június 20.

Debreceni Egyetem BTK Néderlandisztika Tanszék: óraadó anyanyelvi tanárként: íráskészség BA és minor képzésben.

Pápai Református Teológiai Akadémia: szakdolgozat opponensi bírálás: Sárközi Gergely Antal, „Az ÚR Felkentjéért mondott közbenjáró imádság az izráeli királyideológiák kontextusában”.

4. PRTA bizottsági tagság

Felelős a számítástechnikai eszközökért

5. Tudományos tevékenység (konferencia részvétel, vendégelőadás stb.)

2017. április 21. Korreferátum, *Conferentia Rerum Divinarum* (Károli Gáspár Református Egyetem): „A hatalom újradefiniálása: Jézus válasza a Zebedeus fiainak kérésére.”

Kommentár 2 Timóteusra egy megjelenés alatt levő új magyar kommentársorozatban (Kálvin kiadó).

Acta Neerlandica szerkesztőbizottság tagja.

6. Részvétel az egyház tudományos életében

2017. febr. 11.: nyitó istentisztelet, Rozsnyó, konferencia: „Gyászévtized – A Reformáció eszméiért”. Az Abaúj-Tornai Református egyházmegye és a Gömöri Református egyházmegye.

2017/18-as tanév, őszi félév

1. A félévre meghirdetett kurzusok

Kód	Jelleg	Kurzus	Létszám	Teljesítette
B037	kötelező	Ószövetségi kortörténet	4	4
B052	kötelező	Ószövetségi írásmagyarázat 4	8	8
B063	kötelező	Ószövetségi szövegolvasás 4	8	8
L125	kötelező	Szakfordítás (holland / angol / német)	2	2
L150	kötelező	Teológiai szakszöveg fordítása	5	5
R024a	kötelező	Etika 1	12	12

R041a	kötelező	Hitvallásismeret	10	6
R043	kötelező	Alkalmazott teológia 1	6	6
R102	sz. v.	Rendszeres teológiai vagy egyháztörténeti szeminárium	1	1
SZT-TEO022	kötelező	Hitvallásismeret	2	1
TEO022	kötelező	Hitvallásismeret	6	5
TEO122	sz.v.	Etika szeminárium	1	0

2. A félév eredményei, tanulságai, tapasztalatai

Az Ószövetségi írásmagyarázat tantárgy keretében foglalkoztunk az Elizeus-történetekkel kiválasztott szakaszok alapján (2Kir 2,19-25; 4,1-44;5,1-27; 6,1-7; 8,1-15). A hallgatók házi feladatként preparáltak egy saját fordítást, amelyet az órán közösen megbeszéltünk. Párhuzamosan foglalkoztunk nyelvtani és exegetikai kulcskérdésekkel, amelyek előjöttek a kurzus folyamán. Minden hallgató készített egy powerpointos prezentációt a szöveg egy-egy szakaszáról, amit előadtak az órán az egész csoport előtt. A prezentációk foglalták össze a legfőbb magyarázati kérdéseket és próbálták ezekre a kérdésekre választ találni kommentárok, szótárak és konkordancia alapján. Minden prezentáció után megbeszéltük a csoportban a bemutatott igeszakasz magyarázatát. A cél az volt, hogy a hallgatók ne csak hallják a tanárnak a magyarázatát, hanem el is mélyüljenek az adott tematikában, illetve a konkrét igeszakasz exegetikai kérdéseiben. A félév során két zárthelyi dolgozatot írtak egy kb. 10 versnyi szakaszról, segédezközök nélkül. A kurzust lezártuk egy kollokviummal.

A Szakfordításnál, illetve a Teológiai szakszöveg fordítása c. kurzus folyamán a résztvevők angolról, németről és francia nyelvről fordítottak különféle cikkeket, vagy könyvfejezeteket. Általában igyekeztem olyan szakaszokat választani nekik, amelyeket egy másik kurzus keretében (szeminárium, alapvizsgadolgozat, szakdolgozat) lehetett hasznosítani. A következő témákkal foglalkoztak a hallgatók: az első reformátorok nemzedéke, az informálisan ellenőrzött szájhagyomány a szinoptikus evangéliumokban, régészet és az Izráel-Aram közti háborúk, a nemi kapcsolatok etikai megítélése, a példák és illusztrációk használata a prédikációban, és a megigazulás.

Az Alkalmazott teológia 1. c. kurzus során a hallgatók azt a feladatot kapták, hogy a Heidelbergi Káté alapján egy teológiai témát magyarázzanak meg fiktív fiatalok egy csoportjának.

A Hitvallásismeret c. tantárgynál a hallgatók ismerkedtek a Magyarországi Református Egyház reformátori hitvallásaival, a Heidelbergi Kátéval és a Második Helvét hitvallással. A heti feladatuk az volt, hogy 10 kátéfejeletet tanuljanak meg memoriterként, amit hetente és egy zárthelyi dolgozat írásával ellenőriztünk.

Az Etika 1. tantárgynál foglalkoztunk az etika prolegomenaival, illetve megbeszéltük a 2017-ben megjelent Protestáns Etika Kézikönyve (szerk. Fazakas Sándor) c. könyvet. Minden hallgató kapott egy fejezetet ebből a kézikönyvből, amelyről egy rövid ismertetést kellett prezentálni a többi résztvevőnek.

3. Az oktatás tárgyi eszközei

- a földszinti nagyteremben levő új interaktív tábla és számítógép jól használható volt a kortörténet óráin bemutatott PowerPoint prezentációknak, illetve a hallgatók által tartott prezentációknak, amelyeket bemutattak az Alkalmazott Teológia kurzus során.

4. Tervek az oktatás minőségének javítására

- a szakfordítás tantárgyak esetében lesz legalább öt kontaktóra, a hallgatók hetente kapjanak egy részfeladatot.

5. Egyéb oktatói és akadémiai tevékenység

- felelős a számítógépekért, interaktív táblákért, és az esetleges hardver felújításáért, illetve cseréjéért.
- első évfolyam tutora, rendszeresen tartottunk megbeszéléseket és kétszer egy ún. tutorvacsorát.
- 2017. szept. 1-2: gólyatábor (2 áhítat)
- PRTA legújabb tanulmánykötetének a lektorálása, megjelent: *Igaz hit és megújulás: A reformáció teológiájának inspiráló hatása ma.* Németh Tamás (szerk.). Acta Theologica Papensia 17. Pápa: PRTA, 2017.
- 2017.09.14. PRTA képviselője a Selye János Egyetem (Komárom) évnitóján
- 2017.11.12. Teológusnap Bodajk, istentisztelet
- 2017.12.10. Kollégiumi Vasárnap, istentisztelet
- rendszeres reggeli áhítatok és otthonórák
- belső opponensi szakdolgozat elbírálása: Sántha Péter Botond, "Kálvin teológiájának hatása a Heidelbergi Kátéra"

6. Tudományos tevékenység

a) Publikációk:

A publikáció címe	tudományos	ismeret terjesztő	egyéb	A publikáció nyelve		Megjelenés helye
				magyar	idegen nyelv	
“‘They Also’: Who Are the ‘Chosen Ones’ in 2 Timothy 2:10?”	x				x	Sárospataki Füzetek 21.2 (2017): 101-108.
“Reformáció és eszkatológia: Az Újszövetség eszkatológiai tanítása és a teológiai valóság N. T. Wright elemzésének fényében.”	x			x		Pag. 193-204 in <i>Igaz hit és megújulás: A reformáció teológiájának inspiráló hatása ma.</i> Németh Tamás (szerk.). Acta Theologica Papensia 17. Pápa: PRTA, 2017.
Összesen:	2			1	1	

b) Egyéb tudományos tevékenység (konferencia részvétel, vendégelőadás stb.)

2017.07.09-12.: Collegium Doctorum, Debrecen (előadás újszövetségi szekción: “‘Ők is’: Kik a ‘választottak’ 2 Timóteus 2,10-ben?”).

2017.10.17-18.: Kálvin Konferencia, PRTA.

Debrecen Egyetem, Néderlandisztika Tanszék: Acta Neerlandica szerkesztőbizottság tagja (Acta Neerlandica 14 lektorálása).

Gyakorlati Teológiai Intézet

Dr. Barta Zsolt tanegységei

2016/17-es tanév, tavaszi félév

1. A félévre meghirdetett kurzusok

kód	név	kredit	létszám
A002	Szakedolgozat 1	8	2
A003	Szakedolgozat 2	7	5
G001	Vizsgaistentisztelet	2	3
G019a	Gyakorlati bibliamagyarázat 2	2	9
G070	Legációk	3	0
G081	Liturgia 2.	3	13
G082	Gyakorlati teológiai szeminárium 1.	2	1
G083	Gyakorlati teológiai szeminárium 2.	2	4
GYKG024	Igehirdetési gyakorlat	7	3
GYKG025	Igehirdetési blokk	2	3
GYKG028	Lelkipásztori (szakmai) gyakorlat 2.	2	3
SVM005	Szabadon választható műveltségi 5.	2	4
SZD000	Szakedolgozat	15	2
TEO041	Liturgia	2	1

2. A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

A félév tanegységei a korábban kialakított rend szerint történtek. A liturgia 2. órákon a hallgatók a liturgia gyakorlati kérdéseivel ismerkedtek meg. Az igehirdetési gyakorlaton megadott textusok alapján készítették a hallgatók exegetikai beszámolót és igehirdetést. Jelentősebb változásra a vizsgaistentisztelet tárgy esetében volt szükség. Elkészítettem egy összetett értékelési szempontrendszert, ami alapján a vizsgáztatók értékelték a hallgatók teljesítményét. Az első tapasztalatok alapján az értékelési szempontrendszer hasznosnak bizonyult.

2017/18-as tanév, őszi félév

1. A szemeszterre meghirdetett kurzusok

kód	név	kredit	létszám
A002	Szakedolgozat 1	8	7
A003	Szakedolgozat 2	7	0
G016	Homiletikai gyakorlat 1	2	9
G018a	Gyakorlati bibliamagyarázat 1	2	4
G020	Liturgia 1	2	7
G034	Missziológia 1	2	10
G070	Legációk	3	6
G082	Gyakorlati teológiai szeminárium 1	2	7
G083	Gyakorlati teológiai szeminárium 2	2	1
G195	Pásztorálszichológia alapjai	8	1
GYKG023	Gyülekezetépítési blokk	2	6
L150	Teológiai szakszöveg fordítása	5	7
SVM003	Szabadon választható műveltségi 3	2	2
SVT009	Szabadon választható szakmai 9	2	2
SVT010	Szabadon választható szakmai 4	4	4
SZT-TEO041	Liturgia 2	2	2
TEO041	Liturgia 2	2	3

2. A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

Az igehirdetési gyakorlatokat Lukács evangéliuma válogatott textusai alapján végezték el a hallgatók. A közös felkészülésnek három órát szenteltünk. A homiletikai gyakorlatok legfontosabb céljának tartom, hogy a hallgatók képessé váljanak alkalmazni elsősorban exegetikai és dogmatikai ismereteiket az igehirdetések elkészítése során. Az eredmények ezen a téren vegyesek. Sokkal több felkészítő órára lenne szükség. Néhány hallgató esetében tapasztaltam fejlődést az előző évekhez képest.

A gyakorlati teológiai szeminárium órákon az igehirdetések elkészítésének az alapjait gyakoroltuk. Ezt az órát igen hasznosnak tartom. A legtöbb hallgató képes volt megérteni és bizonyos mértékben elsajátítani az igehirdetés elkészítésének oktatott módszerét. Ezt a tanegységet minden hallgatónak el kellene végeznie a teológiai képzés elején.

A missziológia tanegységet vendégelőadó bevonásával tartottuk meg. Dr. Peter McDowell előadásai megragadták a hallgatókat, a leadott dolgozatok alapján kijelenthető, hogy az előadásokat megértették és azok missziói látásukra hatással voltak. Azért is fontos ez a tanegység, mert a misszió témáját igen gyakran tudománytalan vagy egyháziatlan elképzelések határozzák meg. A missziológia teológiailag meglapozott és igényes bemutatása iránt fogékonyak voltak a hallgatók.

A félév során egy igényes szakszövegfordítás készült.

A liturgia oktatásában nagy hangsúlyt fektettem a liturgiai források tanulmányozására és értelmezésére. Egy-egy kor liturgiája tárgyalásának kezdetén korabeli forrásokat tanulmányoztak a hallgatók, ami alapján közösen megrajzoltuk a kor liturgiáját. Noha ez az eljárás időigényes, mégis hasznosabbnak találtam, mintha csupán az előadó mondta volna el a tudnivalókat.

Szabóné Dr. László Lilla tanegységei

2016/17-es tanév, tavaszi félév

1. A félévre meghirdetett kurzusok

kód	név	kredit	létszám
A002	Szakedolgozat 1	8	2
A003	Szakedolgozat 2	7	5
G138	Vallásdidaktika	2	1
G193	Pásztorálpszichológiai szeminárium	2	3
SVT003	Szabadon választható szakmai	2	1
SZD000	Szakedolgozat	15	2
SZT-SZM001	Vallásdidaktika 2	6	1
SZT-TEO064	Vallásdidaktika	2	1
TEO064	Vallásdidaktika	2	1
TEO140	Pásztorálpszichológiai szeminárium	2	9
VPPG050	Lelkigondozói gyakorlat	7	3
VPPG051	Lelkigondozói blokk	2	3

2. A félév eredményei, tanulságai, tapasztalatai

Két szakedolgozó tartozott hozzám, akik jeles és jó érdemjeggyel védték meg az általuk megírt szakedolgozatot.

Teológus szakon kiegészítő vallásdidaktikai ismereteket és pásztorálpszichológiai szemináriumot tartottam. Mindkét kurzuson előadások, műhelymunka, írásos beadandók és esetfeldolgozások segítségével sajátítottuk el a lelkigondozáshoz és a hittanoktatáshoz szükséges ismereteket. A hallgatók lelkesen, az eddigi gyülekezeti gyakorlatukra és tapasztalataikra reflektálva, a jövőbenire készülve vettek részt az alkalmakon.

A katechetika szakon ugyancsak pásztorálpszichológia szemináriumot és vallásdidaktikát vezettem. A pásztorálpszichológiát kevesebb kontaktórával, egyéni témafeldolgozással, eseteírással, elemzéssel és írásos visszajelzéssel végezték el a hallgatók. A vallásdidaktikával két teljesértékű hétvégét is eltölthettünk, ahol lehetőség nyílt nem csak az előadások megtartására, hanem a tanultak átélésére, megtapasztalására.

A hit és erkölcsan szakirányos hallgatónk a vallásdidaktikai kurzusokat hallgatta.

A hatodéves blokk ismételten nagyon jól sikerült. Mind az elméleti, mind a gyakorlati ismeretekkel igyekeztünk a gyülekezeti munkára reflektálni és a megszerzett tapasztalatokkal a lelkigondozás területén elmélyülni.

A félév kihívása volt, hogy kislétszámú kurzusokkal és nagyon különböző előképzettségű és háttérű hallgatókkal kellett együtt dolgozni. Ezeknek az adottságoknak a nehézsége, hogy az általam oktatott tárgyaknál jelentősége van a kurzusokon megtapasztalható csoportdinamikai folyamatoknak is, ami kis létszám esetén nem annyira érvényesül, az ajándéka, hogy a kis létszám miatt meghatározható volt szinte egyénre szabott követelmény és munkafolyamat.

A félév során több diák is megkeresett a tanulmányait, a jövőbeli terveit, szakdolgozati munkáját illetően, aminek nagyon örültem. Lehetőség nyílt személyes beszélgetésekre, rövidebb lelkigondozásokra.

Az intézményhez szervezési feladatokkal is kapcsolódtam, mint az SVT tárgyak rendezése, a fogyatékosügyi lehetőségek átgondolása, illetve a nyári gyakorlatok rendjének kialakítása.

Az Erasmus program keretében pedig részt vehettem egy kapcsolatot építő utazáson a Kolozsvári teológián.

Elmondhatom, hogy a félév során egyre otthonosabban éreztem magam a munkámban és egyre inkább kirajzolódik, hogy mi a feladatom, a helyem az intézményben.

2017/18-as tanév, őszi félév

1. A félévre meghirdetett kurzusok

A002	Szakedolgozat 1	1 fő	teljesítette: 1 fő	
G050	Valláslélektan	13 fő	teljesítette: 13 fő	átlag: 4,46
G051	Poimenika	1 fő	teljesítette: 1 fő	átlag: 5
G053a	Katechetika 1	8 fő	teljesítette: 7 fő	átlag: 4,28
Ny-Gy-Dgy	Nyári gyakorlat (diakóniai gyakorlat)	3 fő	teljesítette: 3 fő	
Ny-Gy-Ht	Nyári gyakorlat (hittan tábor)	6 fő	teljesítette: 6 fő	
Ny-Gy-Mgy	Nyári gyakorlat (missziói gyakorlat)	5 fő	teljesítette: 5 fő	
SVM001	Szabadon választható műveltségi 1.	4 fő	teljesítette: 2 fő	átlag: 5
SVM004	Szabadon választható műveltségi 4.	2 fő	teljesítette: 2 fő	átlag: 2
SVT005	Szabadon választható			

SVT006	szakmai Szabadon választható	2 fő	teljesítette: 2 fő	átlag: 5
SZD000	szakmai Szakdolgozat	1 fő	teljesítette: 1 fő	átlag: 5
SZT-TEO051	Keresztyén neveléstörténet	1 2 fő	teljesítette: 1 fő	átlag: 5
SZT-TEO066	Pásztorálpszichológia	2 fő	teljesítette: 2 fő	átlag: 5
TEO051	Keresztyén neveléstörténet	1 5 fő	teljesítette: 3 fő	átlag: 3,33
TEO140	Pásztorálpszichológiai szeminárium	6 fő	teljesítette: 4	átlag: 4,5
VPPG049	Hittanoktatási blokk	6 fő	teljesítette: 6 fő	átlaga: 3,83

2. A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

Az őszi félévben két kontaktórást, és több házidolgozattal teljesített kurzust vezettem, illetve a hittanoktatási blokkot és gyakorlatot Baráth Julika kolleganővel.

A kontaktórást kurzusokon a hallgatók az egész félév során szinte hiánytalanul részt vettek. A vizsgákra a tárgyakat változó színvonalon, de a jegyzet alapján igyekeztek elsajátítani. A kiadott szakirodalmakkal nehezen boldogulnak, egyesek neki sem állnak. Alapvető nehézségük a tárgyak tanulásakor a jelenségek szakmai nyelvezeten történő megnevezése, másik oldalon pedig a tapasztalat hiánya. Úgy tanulják a gyakorlati teológiai tárgyakat, hogy nem álltak még azok előtt a kihívások előtt, amikre a kurzus reagálni akar, illetve amikre felkészíteni kívánja őket. Sokat segítene, ha a gyakorlati tárgyak előtt eltöltenének egy félévet a terepen.

A valláslélektan kurzus nehézsége, hogy hiányos, szinte minimális előképzettségük van a pszichológia területéről, bár mindnyájan tanulták a tárgyat. A főhangsúlyt éppen ezért a vallásos jelenségek (betegség, szenvedés, megküzdés, imádság, bűn-bűntudat-megbocsátás, istenkép) pszichológiai magyarázatára és megértésére tettem. Az órák interakcióban, közös gondolkodással, megfajtaással, felfedezéssel teltek, a vizsgára készültek a hallgatók, jó érdemjegyekkel zártak.

Katechetikában leginkább a különböző korosztályok katechézise foglalkoztatta őket. Külön foglalkoztunk a posztmodern társadalom kihívásaival. Itt is a pszichológiai alapismereteket hiányoltam, ami a fejlődéslelektani megközelítés megértéséhez szükséges.

Kontaktóra nélküli tárgyaim is voltak mindhárom szakon. Egyéni és csoportos konzultációban is igyekeztem minden segítséget megadni ezeknek a tárgyaknak az elvégzéséhez. Általánosságban elmondható, hogy a beadandók elkészítését leginkább az az általam bevezetett szabály motiválja, hogy a határidőn túl leadott házidolgozatokat csak közepesre tudom legfeljebb értékelni. Így is voltak, akik késve küldték a dolgozatokat. Voltak olyan tanulók, akik éltek a feladatok kreativitást és önállóságot igénylő kihívásaival, voltak, akik csak a szakirodalom adta gondolatok mentén haladtak, és nem szánták rá az időt azok továbbgondolására, alkalmazására. Emiatt is születtek ezeken a kurzusokon nagyon különböző érdemjegyek.

A félévi menetrendet befolyásolta a novemberre egészségügyi okokból tervezett távollétem. Az emiatt elmaradt óráimat sikerült előre megtartani, a lábadozás alatt pedig igyekeztem mindvégig haladni az otthon végezhető feladatokkal, így összességében sikerült a félévre tervezett feladatokat ellátni.

Az oktatási munkán kívül lelki alkalmat tartottam a hallgatóknak, néhány diák megkeresett személyes problémáival, voltak, akiknek a gyülekezeti szolgálataikhoz adtam szakmai segítséget. Az intézmény falain belül tartott áhítatokon és otthonórán kívül a hallgatókkal egy alkalommal voltam kiszálláson, ahol prédikáltam, illetve a lelkésztovábbképzésen tartottam igei alkalmakat. Mindemellett szerkesztőjeként, szervezőjeként, kezdeményezőjeként és több fejezet szerzőjeként veszek részt egy országos

Gyülekezetpedagógiai kézikönyv megjelentetésében, amit evangélikus-református összefogásban igyekszünk megvalósítani. A félév során három tanulmányom jelent meg, kettő a Magyar Református Nevelés katechetikai számában a gyermekistentisztelet kérdéseiről, egy pedig a PRTA gondozásában kiadásra kerülő Reformáció 500-as kötetben a reformációnak a családra tett hatásairól.

Összességében örömmel és a képességeimhez mértén hűséggel igyekeztem végezni a munkámat, hálás vagyok Istennek mind a kollégákért, mind a ránk bízott hallgatókért.

Bognárné Dr. Kocsis Judit tanegységei

2016/17-es tanév, tavaszi félév

1. A félévre meghirdetett kurzusok

kód	név	kredit	létszám
PED001	Neveléstörténet	3	1
PED011	Pedagógia 1	3	1
PED012	Pedagógia 2	2	8
VT009	Szabadon választható szakmai 9	2	1
TEO62	Valláspedagógia 2	2	1
TEO61	Valláspedagógia 1	2	1
TEO62	Valláspedagógia 2	2	8
SZD000	Szakedolgozat	15	2

2. A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

A pedagógiai kurzus esetében ismét szembesültem azzal, hogy egyre inkább nem az iskola világából érkeznek hozzánk a hallgatók, így számukra komoly kihívást, sok készülést okoznak a pedagógiai tanegységek. Ezen a nehézségen úgy próbálok többek között segíteni, hogy az elmélet leadása mellett gyakorlati feladatok adásával győződöm meg arról, hogy értik-e az anyagot. Továbbá egy félévi (gyakorlati) feladatot is kapnak a hallgatók, amit vizsgára kell elkészíteniük. A vizsga részét képezi annak bemutatása a tétel húzása/kidolgozása mellett. A vizsgák eredménye változatos képet mutat, ugyanakkor akiknek nem sikerült jól teljesíteni a tárgyat, javítási lehetőséggel élhettek; úgy látom, ez motiválta őket az eredményesebb elsajátításban. Többen éltek a javítás lehetőségével.

2017/2018-es tanév, őszi félév

1. A félévre meghirdetett kurzusok

kód	név	kredit	létszám
PED001	Neveléstörténet	3	7
SV007	Szabadon választható szakmai	2	1
SZD000	Szakedolgozat	15	3

2. A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

Az őszi félév egyik feladata volt a Neveléstörténet kurzus és a Szabadon választható tárgyak teljesítésének segítése. A másik a szakedolgozatok megtervezésében, a kutatás lefolytatásában való segítség. Tapasztalatom szerint a hallgatóknak a tanulási nehézségeik

mellett számos családi, munkahelyi problémával kell megküzdeniük, ami nagyban nehezíti a kurzusok teljesítését.

A szakdolgozatát nálam író hallgatóval többször konzultáltam kutatásával kapcsolatban. Ebben a félévben belső bírálatra is kaptam szakdolgozatot, amelynek minősége, kidolgozottsága a vártnál jóval alacsonyabb volt.

3. Tervek az oktatás minőségének javítására

Úgy látom, hogy a személyes kapcsolattartás, a hallgatók kompetenciáinak, lehetőségeinek felmérése segíthet a tanulmányaik teljesítésében. Valamint az oktatás módszertani változatossága, a megértés nagyságának órai mérése szintén hasznos lehet a következő óra megtervezésénél.

4. Tudományos tevékenység

Az mtmt.hu adatbázisba feltöltöttem a publikációimat, konferencia-részvételemet. Még néhány adat hiányzik, mert megjelenés alatt állnak a leadott írásaim, ezeket csak később tudom beírni.

Erasmus tanulmányúton vettem részt a komarnói Selye János Egyetemen, 2017. március 6-12-ig.

5. Részvétel az egyház tudományos életében

A Doktorok Kollégiuma Pedagógiai Szekciójának tagja vagyok. 2017-ben is publikáltam DC kötetben (is).

6. Tudományos közéleti tevékenység

Tanárok Európai Egyesületének tagja

VEAB Általános és Alkalmazott Pedagógiai Munkabizottság tagja

HERA Magyar Nevelés- és Oktatókutatók Egyesülete – Hungarian Educational Research Association tag

Csikósné Marton Livia tanegységei

2017/18-as tanév, őszi félév

1. A félévre meghirdetett kurzusok

Kód	Jelleg	Kurzus	Létszám	Teljesítette
L029	köt./sz. v.	angol nyelv	9	8

2. Az oktatás tárgyi eszközei

- Liv Marton: My English EleMEntary Book és Workbook
- Liv Marton: My English InterMEdiate Book és Workbook
- (saját) laptop a fenti tankönyvek hanganyagának és interaktív tananyagának használatához

3. A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

A 2017/18-as őszi félévben 9 hallgató vette fel az angol nyelv tantárgyat; közülük egy még szeptember elején elhagyta az intézményt. Hárman már rendelkeznek B2 (középfokú) C típusú nyelvvizsgával, így nekik teológiai tárgyú, egyszerűbb szövegeket kellett magyarra fordítaniuk, felkészülvén a szakfordításra. Egy hallgató tavasszal készül letenni a nyelvvizsgát, vele jól haladtunk, remélhetőleg meglesz az eredménye. A többiek nagyjából A2 szinten állnak, a megcélzott B2 megszerzéséhez két-három szemeszter szükségeltetik. (Kérdés, mi lesz egyikükkel, aki diszlexiás és diszgráfiás.) Az egyéni tanrendes hallgatóval havonta egyszer találkozunk, az ő felkészültsége nagyjából megegyezik az előbb említettekével.

4. Tervek az oktatás minőségének javítására

Sokat segített, hogy azoknak, akik nem rendelkeznek nyelvvizsgával, kötelezővé tették a nyelvórákon való részvételt. Ezt viszont – korábbi véleményemtől eltérően (hallgatóként jobban átlátom a rendszert) – szerencsésebb lenne a II. év után, a héber, görög (és latin) nyelv kurzusok elvégzése után elrendelni. Tapasztalataim szerint a hallgatóknak sok időt kell fordítaniuk ezeknek a nyelveknek a tanulására, és legtöbbször nem marad energiájuk az angolra (vagy más élő idegen nyelvre).

Hasznos volna, ha az intézmény anyagilag is segítséget tudna nyújtani minden évben egy (legalább) egyhetes angliai tanulmányúthoz (angolórák, bepillantás egy protestáns gyülekezet életébe). A szervezést, lebonyolítást örömmel vállalom.

5. Részvétel az egyházi közéletben

Kántorként 22. éve szolgálok a nagyalásnyi és dabronyi evangélikus és református gyülekezetekben, alkalmanként a somlóvecsei evangélikus gyülekezetben, ill. kérésre a környékbeli katolikus gyülekezetekben.

Katechéta-lelkipásztori munkatárs szak

2016/2017-es tanév, tavaszi félév

an. id	Kód	Cím	Kredit	Oktatók	Meghirdetés gyakorisága	
	7120	HOG001	Gyülekezeti katechézis 1.	3	Baráth Julianna [1201500001]	minden tanév minden félév
	7121	HOG005	Hospitálás 1	3	Baráth Julianna [1201500001]	minden tanév minden félév
	7122	HOG006	Hospitálás 2	3	Baráth Julianna [1201500001]	minden tanév minden félév

	7233	HOG009	Nyári gyakorlat	3	Baráth Julianna [1201500001]	minden tanév őszi félév
	7123	HOG010	Tanítási gyakorlat 1	2	Baráth Julianna [1201500001]	minden tanév minden félév
	7124	HOG011	Tanítási gyakorlat 2	2	Baráth Julianna [1201500001]	minden tanév minden félév
	7183	SZD000	Szakdolgozat	15	Németh Tamás Dr [1201200002] Bognárné dr. Kocsis Judit [1201200011] Szabó Előd Dr. [1200000055] Barta Zsolt [1201400006] Hanula Gergely [1200000020] Balla Ibolya [1201100003] Szabóné László Lilla [1201500013]	minden tanév minden félév
	7153	SZT- HOG005	Hospitálás 1	3	Baráth Julianna [1201500001]	minden tanév minden félév
	7154	SZT- HOG006	Hospitálás 2	3	Baráth Julianna [1201500001]	minden tanév minden félév
	7155	SZT- HOG010	Tanítási gyakorlat 1	2	Baráth Julianna [1201500001]	minden tanév minden félév

	7156	SZT-HOG011	Tanítási gyakorlat 2	2	Baráth Julianna [1201500001]	minden tanév minden félév
	7157	SZT-PED012	Pedagógia 2	2	Bognárné dr. Kocsis Judit [1201200011]	páros kezdetű tanév tanév tavaszi félév
	7158	SZT-SZM001	Vallásdidaktika 2	6	Szabóné László Lilla [1201500013]	páros kezdetű tanév tanév tavaszi félév
	7159	SZT-TEO002	Újszövetségi bibliaismeret	4	Vladár Gábor Dr [1200000013]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
	7160	SZT-TEO012	Ószövetségi biblikus teológia	2	Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004] Balla Ibolya [1201100003]	páratlan kezdetű tanév tanév tavaszi félév
	7161	SZT-TEO013	Újszövetségi biblikus teológia	2	Vladár Gábor Dr [1200000013]	páratlan kezdetű tanév tanév tavaszi félév
	7162	SZT-TEO044	Egyházi ének 2	2	Veres Györgyné Petrőcz Mária [1200000028]	páros kezdetű tanév tanév tavaszi félév
	7163	SZT-TEO062	Valláspedagógia 2	2	Bognárné dr. Kocsis Judit [1201200011]	páros kezdetű tanév tanév tavaszi félév

	7164	SZT-TEO064	Vallásdidaktika	2	Szabóné László Lilla [1201500013]	páratlan kezdetű tanév tanév tavaszi félév
	7165	SZT-TEO065	Katechetikai bemutató tanítás	3	Baráth Julianna [1201500001]	minden tanév tavaszi félév
	7166	SZT-TEO111	Újszövetségi szeminárium	2	Hanula Gergely [1200000020]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
	7238	TEO001	Ószövetségi bibliaismeret	4	Hamar Zoltán [1200000019]	páros kezdetű tanév tanév őszi félév
	7167	TEO002	Újszövetségi bibliaismeret	4	Vladár Gábor Dr [1200000013]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
	7168	TEO010	Biblikus szigorlat	4	Hanula Gergely [1200000020]	minden tanév minden félév
	7213	TEO011	Bibliai kortörténet	2	Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004]	páros kezdetű tanév tanév őszi félév
	7169	TEO012	Ószövetségi biblikus teológia	2	Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004] Balla Ibolya [1201100003]	páratlan kezdetű tanév tanév tavaszi félév
	7170	TEO013	Újszövetségi biblikus teológia	2	Vladár Gábor Dr [1200000013]	páratlan kezdetű tanév tanév tavaszi félév

	7188	TEO020	Dogmatika szigorlat	4	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév minden félév
	7193	TEO022	Hitvallásismeret	2	Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004]	páros kezdetű tanév tanév őszi félév
	7171	TEO030	Egyháztörténet szigorlat	4	Szabó Előd Dr. [1200000055]	minden tanév minden félév
	7214	TEO031	Egyetemes egyháztörténet	2	Szabó Előd Dr. [1200000055]	páros kezdetű tanév tanév őszi félév
	7216	TEO033	Magyar egyháztörténet 2	2	Szabó Előd Dr. [1200000055]	páratlan kezdetű tanév tanév tavaszi félév
	7231	TEO034	Egyházismeret és felekezettudomány	2	Márkus Mihály Dr [1200000015]	páros kezdetű tanév tanév őszi félév
	7194	TEO041	Liturgika	2	Barta Zsolt [1201400006]	páratlan kezdetű tanév tanév tavaszi félév
	7230	TEO042	Himnológia	2	Veres Györgyné Petrőcz Mária [1200000028]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
	7172	TEO044	Egyházi ének 2	2	Veres Györgyné Petrőcz Mária [1200000028]	páros kezdetű tanév tanév tavaszi félév

	7209	TEO045	Egyházi ének 3	2	Veres Györgyné Petrőcz Mária [1200000028]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
	7229	TEO046	Egyházi ének 4	2	Veres Györgyné Petrőcz Mária [1200000028]	páratlan kezdetű tanév tanév tavaszi félév
	7215	TEO051	Keresztyén neveléstörténet1	2	Szabó Előd Dr. [1200000055]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
	7247	TEO061	Valláspedagógia 1	2	Bognárné dr. Kocsis Judit [1201200011]	páros kezdetű tanév tanév őszi félév
	7173	TEO062	Valláspedagógia 2	2	Bognárné dr. Kocsis Judit [1201200011]	páros kezdetű tanév tanév tavaszi félév
	7223	TEO064	Vallásdidaktika	2	Szabóné László Lilla [1201500013]	páratlan kezdetű tanév tanév tavaszi félév
	7174	TEO065	Katechetikai bemutató tanítás	3	Baráth Julianna [1201500001]	minden tanév tavaszi félév
	7201	TEO110	Ószövetségi szeminárium	2	Hamar Zoltán [1200000019]	páros kezdetű tanév tanév őszi félév
	7175	TEO111	Újszövetségi szeminárium	2	Hanula Gergely [1200000020]	páros kezdetű tanév tanév

						tavaszi félév
	7202	TEO112	Dolgozat	2	Hanula Gergely [1200000020]	minden tanév őszi félév
	7203	TEO120	Dogmatika szeminárium 1	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
	7195	TEO121	Dogmatika szeminárium2	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév őszi félév
	7176	TEO123	Dolgozat (rendszeres)	2	Németh Tamás Dr [1201200002] Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004]	minden tanév őszi félév
	7196	TEO130	Egyháztörténeti szeminárium 1	2	Szabó Előd Dr. [1200000055] Hudi József Attila [1200000040]	páros kezdetű tanév tanév őszi félév
	7197	TEO131	Egyháztörténeti szeminárium 2	2	Szabó Előd Dr. [1200000055] Hudi József Attila [1200000040]	páros kezdetű tanév tanév tavaszi félév
	7198	TEO132	Egyháztörténeti szeminárium 3	2	Szabó Előd Dr. [1200000055] Hudi József Attila [1200000040]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
	7177	TEO140	Pásztorálpszichológiai szeminárium	2	Szabóné László Lilla [1201500013]	páros kezdetű tanév tanév tavaszi félév

	7178	VPPG050	Lelkigondozói gyakorlat	7	Szabóné László Lilla [1201500013]	minden tanév tavaszi félév
	7179	VPPG051	Lelkigondozói blokk	2	Szabóné László Lilla [1201500013]	mind

Dr. Németh Tamás

Általános tapasztalatok

A szakon oktató tanárok többségének egybehangzó véleménye az, hogy a családos hallgatók többsége megpróbál minden eszközzel azon lenni, hogy a tanulmányait zökkenőmentesen teljesíteni tudja, némelyek azonban elmaradt tanegységekkel küzdenek. A félév folyamán ennek csökkentésére azt a segítséget adtuk meg, hogy a beadandó dolgozatot félidőben félkész állapotban már bekértük, ezzel kisebb egységekkel kellett a hallgatóknak dolgozniuk, és néhány dolgozat sikeresen el is készült. A későbbiekben azt tervezzük, hogy a konzultációk tematikáját előre megadva, a korábbi tapasztalatokat beépítve segítjük a sikeres munkát.

Baráth Julianna

1. Általános tapasztalatok

Ezt a félévet a hallgatók teljesítménye felől nézve két véglet jellemezte, az egyik oldalról akik teljesítették a felvett tárgyakat, azok jól dolgoztak és igényes munkákat adtak le, a hallgatók másik fele a felvett tárgyak követelményeiből alig teljesített valamit. Mindenkit megkerestem az ETN rendszerben található e-mail címen keresztül.

Nem teljesítés:

Gyülekezeti katechézis HOG001: 3 fő

Hospitálás GOG005: 2 fő

Hospitálás 2 HOG006: 1 fő

Nyári gyakorlat HOG009: 1 fő

Tanítási gyak. 1 HOG10: 1 fő

Tanítási gyak. 2 HOG011: 1 fő

Bemutató tanítás TEO065: 1 fő

Három bemutató tanításra került sor: dr. Laki Tamásné Pécs, Drüszler Edit Sopron, Kovács Boglárka Kőszeg, Pécsen és Kőszegen állami általános iskolában, Sopronban evangélikus általános iskolában. Mindhárom esetben lelkiismeretesen felkészültek a hallgatók, olyan csoportokban tartották a bemutató óráikat, ahol egyébként is tanítanak, így a bemutató óra nem csak a pillanatnyi teljesítményről mutatott örömteli képet, hanem érezhető volt a tanuláshoz, az Isten igéjének megismeréséhez elengedhetetlen szeretetteljes légkör.

2. Továbbképző és műhely alkalmak

Ebben a félévben két program valósult meg a tervezettből. Az egyik a 2017. január 12-én megtartott szakmai nap volt, ahol az újonnan megjelent két próba hittankönyvet értékeltük a szerzőkkel együtt, segítve ezzel a tankönyvírók munkáját:

Szabóné dr. László Lilla: Isten a mi királyunk. 4. osztály, tankönyv, munkafüzet (heti 1 és heti 2 óra), Kálvin Kiadó 2016

Dr. Jakab-Szászi Andrea: Isten Igéjének tükrében. 8. osztály, tankönyv, munkafüzet (heti 1 és heti 2 óra), Kálvin Kiadó 2016

A másik, nagy érdeklődést kiváltó programunkat (két nap, több mint 50 résztvevő) az *SNI és BTM szakvélemények a hitoktatásban* címmel tartottuk, előadónk Siteri Erika móri nagytiszteletű asszony, a Fejér Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Móri Tagintézményének vezetője volt.

Program-ütközések miatt a kis létszámú hittan csoportokkal foglalkozó továbbképzésünk elmaradt, a következő tanévben pótoljuk az elmaradásunkat.

2017/18-as tanév, őszi félév

1. A félévre meghirdetett kurzusok

7340	SZD000	Szakedolgozat	15	Szabóné László Lilla [1201500013] Bognárné dr. Kocsis Judit [1201200011] Németh Tamás Dr [1201200002] Szabó Előd Dr. [1200000055] Barta Zsolt [1201400006] Hanula Gergely [1200000020] Balla Ibolya [1201100003]	minden tanév minden félév
7373	SZT-TEO021	Dogmatika	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
7374	SZT-TEO022	Hitvallásismeret	2	Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
7383	SZT-TEO120	Dogmatika szeminárium 1	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
7343	TEO020	Dogmatika szigorlat	4	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév minden félév
7344	TEO021	Dogmatika	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	páros kezdetű tanév tanév őszi félév
7345	TEO022	Hitvallásismeret	2	Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004]	páros kezdetű tanév tanév őszi félév
7356	TEO120	Dogmatika szeminárium 1	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
7357	TEO122	Etika szeminárium	3	Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004]	páratlan kezdetű tanév tanév tavaszi félév
7358	TEO123	Dolgozat (rendszeres)	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév őszi félév

1. Általános tapasztalatok

A katechéta szakon némi javulás mellett továbbra is általános tapasztalat az, hogy azok a hallgatók, akik egyéni tanrendben tanulnak, nehezen birkóznak meg a felhalmozódó feladatokkal. A felvett hallgatók közül néhányan elhalasztották, vagy megszakították tanulmányaik elkezdését. Akik viszont kitartottak, s megfelelő oktatói segítséget kaptak, sikerrel zárták a félévüket. Néhány olyan hallgató van, aki nagyon keveset teljesít. Két hallgató várandóssága miatt hozott előre tárgyakat, de sikerrel teljesítette őket.

A dolgozatok egy része nagyon szépen elkészült, egy esetben soknak bizonyult a vállalás, két esetben nem készült el a dolgozat. Ez jobb teljesítmény a korábinál, de kell jegyeznünk, hogy ezen a szakon alacsonyabb lett a hallgatói létszám, mióta egyértelművé vált, hogy a hitoktatási óradíjából a legnagyobb óraterhelés mellett sem lehet elérni egy átlagos tanári fizetést.

2. A minőségfejlesztés célkitűzéseinek teljesülése

Azok a problémák, amelyek a szak jellegéből adódóan és a hallgatók körülményeiből következően jelen vannak, sajnos nem változtathatók meg. Az adott körülmények között viszont, folyamatos kapcsolattartás mellett folyamatos teljesítésre készíthetjük a hallgatókat. A kisebb létszám előnye az, hogy minden hallgatóra jut figyelem. Többeknél az elmaradt tanegységek nem abból adódnak, hogy képtelenek lennének a teljesítésre, hanem inkább elhagyják őket, mintsem közepesen vagy még gyengébb színvonalon teljesítsenek. Ez a statisztikát rontja ugyan, de az oktatás minőségét a hallgató igényessége révén emeli. Tudományos munka: (lásd a teológus szak beszámolójában).

Baráth Julianna

1. A félévre meghirdetett kurzusok

	kód	név	kredit	létszám	teljesítette	átlag
7321	HOG001	Gyülekezeti katechézis 1.	3	2	1	4
7322	HOG005	Hospitálás 1	3	2	1	5
7323	HOG006	Hospitálás 2	3	2	1	5
7324	HOG009	Nyári gyakorlat	3	2	2	5
7325	HOG010	Tanítási gyakorlat 1	2	3	1	5
7326	HOG011	Tanítási gyakorlat 2	2	4	3	4,66
7330	PSZ041	Katechetika	2	6	4	4,75
7363	SZT- HOG005	Hospitálás 1	3	0		---
7364	SZT- HOG006	Hospitálás 2	3	0		----
7365	SZT- HOG009	Nyári gyakorlat	3	1	1	5
7366	SZT- HOG010	Tanítási gyakorlat 1	2	1	1	5
7367	SZT- HOG011	Tanítási gyakorlat 2	2	0		----
7371	SZT- PSZ041	Katechetika	2	1	1	5

7353	TEO065	Katechetikai bemutató tanítás	3	2	1	4
7319	VPPG048	Hittanoktatási gyakorlat	7	6	6	4,33

2. A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

Ebben a félévben nagyon nehezen érkeztek be a dolgozatok, óratervek, óravázlatok. 9 nem teljesített tárgyfelvétel volt, ebből egy személy 4, egy másik 3 tárgyat vett fel és egyet sem teljesített és ketten egy-egy tárgyat. Az érintetteket e-mailben megkerestem. A beadott munkák színvonala két véglet felé mutatott. Kaptam felszínes munkákat és lelkiismeretesen elkészített dolgozatokat. Hatan jelentkeztek a Katechetika tárgyra, ebből négyen teljesítették a követelményeket. Két szakvizsgás hallgatóm volt, mindketten lelkiismeretesen megírt, színvonalas munkákat adtak be.

3. Az oktatás tárgyi eszközei

Az oktatás tárgyi feltételei jók. Nagy öröömre szolgált, hogy megjelent Németh Dávid *Vallásdidaktika. Hit és erkölcsstan tanítása az 5-12. osztályban* c. műve (Bp., L' Harmattan Kiadó, 2017). Hiánypótló munka ez a hittanításban résztvevők számára.

4. Egyéb tevékenység

Ebben a félévben két szakdolgozat esetében készítettem belső bírálatot. A Katechetikai Intézet a Reformáció 500 rendezvénysorozatára való tekintettel egy továbbképzést tartott *Ünnepi ötletbörze (Karácsonyi ünnepkör)* címmel a Református Pedagógiai Intézettel közös szervezésben 2017. november 17-18-án. A képzésen 30 fő vett részt.

5. Tervek

A Katechetikai Intézet a következő félévben két továbbképzést tervez. Az egyiket a Bethesda Gyermekkorházzal közösen az ADHD tünetekkel élő gyermekek neveléséről, 2018. március 23-24-án. A másik képzés 2018. június 8-án a kicsoportos hittanórák módszertanával foglalkozik, előadó Szabóné dr. László Lilla lesz.

Hit- és erkölcsstanoktatói szakirányú továbbképzési szak

2016/17-es tanév, tavaszi félév

1. A félévre meghirdetett kurzusok

SZT-HOG005	Hospitálás 1	3	Baráth Julianna [1201500001]	minden tanév minden félév
SZT-HOG006	Hospitálás 2	3	Baráth Julianna [1201500001]	minden tanév minden félév
SZT-HOG010	Tanítási gyakorlat 1	2	Baráth Julianna [1201500001]	minden tanév minden félév
SZT-HOG011	Tanítási gyakorlat 2	2	Baráth Julianna [1201500001]	minden tanév minden félév
SZT-PED012	Pedagógia 2	2	Bognárné Dr. Kocsis Judit [1201200011]	páros kezdetű tanév tanév tavaszi félév

SZT-SZM001	Vallásdidaktika 2	6	Szabóné Dr. László Lilla [1201500013]	páros kezdetű tanév tanév tavaszi félév
SZT-TEO002	Újszövetségi bibliaismeret	4	Dr Vladár Gábor [1200000013]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
SZT-TEO012	Ószövetségi biblikus teológia	2	Dr. Doedens Jacob Johannes [1201600004] Balla Ibolya [1201100003]	páratlan kezdetű tanév tanév tavaszi félév
SZT-TEO013	Újszövetségi biblikus teológia	2	Dr Vladár Gábor [1200000013]	páratlan kezdetű tanév tanév tavaszi félév
SZT-TEO044	Egyházi ének 2	2	Veres Györgyné Petrőcz Mária [1200000028]	páros kezdetű tanév tanév tavaszi félév
SZT-TEO062	Valláspedagógia 2	2	Bognárné Dr. Kocsis Judit [1201200011]	páros kezdetű tanév tanév tavaszi félév
SZT-TEO064	Vallásdidaktika	2	Szabóné Dr. László Lilla [1201500013]	páratlan kezdetű tanév tanév tavaszi félév
SZT-TEO065	Katechetikai bemutató tanítás	3	Baráth Julianna [1201500001]	minden tanév tavaszi félév
SZT-TEO111	Újszövetségi szeminárium	2	Hanula Gergely [1200000020]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév

2. A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

A szak a 2016/17-es tanév őszi félévében indult 2 hallgatóval, akik közül az egyikük megszakította tanulmányait. A 2016/17-es tanév tavaszi félévére 1 hallgató iratkozott be, míg a 2017/18-as tanév őszi félévére 2 hallgató. A félévre meghirdetett kurzusok jó része egyezik a katechéta-lelkipásztori munkatárs szak kurzusaival, a kontaktórák nagy részét is együtt lehet megtartani a két szak hallgatóinak. A tömbösítések rendben lezajlottak, a félévet 1 hallgató teljesítette, egy kivételével az összes tanegységet jeles érdemjeggyel zárta.

2017/18-as tanév, őszi félév

1. A félévre meghirdetett kurzusok

SZT-HOG005	Hospitálás 1	3	Baráth Julianna [1201500001]	minden tanév minden félév
SZT-HOG006	Hospitálás 2	3	Baráth Julianna [1201500001]	minden tanév minden félév
SZT-HOG009	Nyári gyakorlat	3	Baráth Julianna [1201500001]	minden tanév őszi félév
SZT-HOG010	Tanítási gyakorlat 1	2	Baráth Julianna [1201500001]	minden tanév minden félév
SZT-HOG011	Tanítási gyakorlat 2	2	Baráth Julianna [1201500001]	minden tanév minden félév
SZT-PED011	Pedagógia 1	3	Bognárné Dr. Kocsis Judit [1201200011]	páros kezdetű tanév tanév őszi félév
SZT-PSZ001	Bevezetés a pszichológiába	2	Simonné Zachár Anna [1201200001]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
SZT-PSZ011	Fejlődéslelektan	3	Simonné Zachár Anna [1201200001]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
SZT-PSZ041	Katechetika	2	Baráth Julianna [1201500001]	páros kezdetű tanév tanév őszi félév
SZT-TEO002	Újszövetségi bibliaismeret	4	Dr Vladár Gábor [1200000013]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév

SZT-TEO012	Ószövetségi biblikus teológia	2	Dr. Doedens Jacob Johannes [1201600004] Balla Ibolya [1201100003]	páratlan kezdetű tanév tanév tavaszi félév
SZT-TEO013	Újszövetségi biblikus teológia	2	Hanula Gergely [1200000020]	páratlan kezdetű tanév tanév tavaszi félév
SZT-TEO021	Dogmatika	2	Dr Németh Tamás [1201200002]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
SZT-TEO022	Hitvallásismeret	2	Dr. Doedens Jacob Johannes [1201600004]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
SZT-TEO032	Magyar egyháztörténet 1	2	Dr. Szabó Előd [1200000055]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
SZT-TEO041	Liturgia	2	Barta Zsolt [1201400006]	páratlan kezdetű tanév tanév tavaszi félév
SZT-TEO042	Himnológia	2	Veres Györgyné Petrőcz Mária [1200000028]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
SZT-TEO043	Egyházi ének 1	2	Veres Györgyné Petrőcz Mária [1200000028]	páros kezdetű tanév tanév őszi félév
SZT-TEO045	Egyházi ének 3	2	Veres Györgyné Petrőcz Mária [1200000028]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
SZT-TEO051	Keresztyén neveléstörténet I	2	Szabóné Dr. László Lilla [1201500013]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
SZT-TEO061	Valláspedagógia 1	2	Bognárné Dr. Kocsis Judit [1201200011]	páros kezdetű tanév tanév őszi félév
SZT-TEO066	Pásztorálpszichológia	2	Szabóné Dr. László Lilla [1201500013]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
SZT-TEO120	Dogmatika szeminárium 1	2	Dr Németh Tamás [1201200002]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév

2. A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

A félévre 2 hallgató iratkozott be, azonban csak 1 teljesítette a félévet. A tömbösítéseken szorgalmasan részt vett. A legtöbb tanegységét jól teljesítette, volt azonban két nem teljesített tanegysége: hitvallásismeret és keresztyén neveléstörténet.

II. A SZAKOK ÉS SZAKIRÁNYOK MINŐSÉGÉRTÉKELÉSÉNEK ÖSSZEGZÉSE NAPTÁRI ÉVRE VONATKOZÓAN

1. Alaptevékenységek

a) – képzés

Teológia szak

Biblikus Intézet

Hamar Zoltán

Az év legfontosabb eseményei és tanulságai

Az átvett hallgatókat nem számítva lényegében 2 főből álló első évfolyam (összel második évfolyam) szépen halad a héber tanulmányaiban. Tavasszal a Héber 2-t, ősszel a Héber 3-t, sőt előrehozottan a Hebraicum szigorlatot is magabiztosan, jó eredménnyel teljesítették,

noha egyikük kedvezményes tanrendű, s nem tudta heti rendszerességgel látogatni a héber előadásokat.

Az ősszel rendkívül biztatóan induló, 10 fős első évfolyamból sajnálatos módon a vizsgaidőszak végére 3 hallgató is elhagyta az intézményt, mert úgy látta, hogy a követelményeknek nem tud eleget tenni. Egy hallgató pedig a félév során egy héber vagy bibliaismeret előadáson sem jelent meg, így az ő sorsa is kérdéses hosszú távon. Viszont szokatlan és örvendetes jelenség, hogy az 5 kedvezményes tanrendű közül 3 heti rendszerességgel, akár több napon is követte a héber és bibliaismeret órákat, a negyedik is látható érdeklődéssel és nehéz munka mellett elkötelezett igyekezettel próbálta meg tartani a tempót évfolyamtársaival. Tehát 1 kedvezményes hallgatótól eltekintve nem érvényesült az a kedvezményes hallgatóknál megszokott jelenség, hogy munka és család mellett fele olyan sebességgel tudnak haladni tanulmányaikban, mint a nem kedvezményes tanrendűek. Az idei elsőéves kedvezményes tanrendűek héber és bibliaismeret tanegységeiket közepes vagy annál jobb eredménnyel zárták.

Az év során kiemelkedő érdeklődés nyilvánult meg az ószövetségi szeminárium (Az ószövetségi igazságszolgáltatás rendszere) és az alaposan átalakított, s ebben a formában először oktatott Egyházi informatika iránt. Előbbiben a cél nagyobb mennyiségű, a témába vágó bibliai passzus fordítása, exegetikai megvilágítása volt, s önálló kidolgozása szemináriumi dolgozat keretében. Az utóbbi tanegység során haladó, emelt szintű informatikai tudás átadása volt a cél, elsősorban olyan ismereteké, melyeket a hallgatók a) tanulmányaik során magasabb színvonalú szemináriumi dolgozatok, alapvizsga- ill. szakdolgozat készítése során tudnak felhasználni, ill. b) a gyülekezeti gyakorlati munka során hasznosíthatnak. Az internetes tartalmak, szolgáltatások, ingyenesen is használható programok olyan bőséges témát biztosítottak, hogy az esetek többségében ezek használatának alapos bemutatására nem volt idő, inkább csak arra hívta fel a figyelmet az oktató, hogy milyen lehetőségek vannak, egy probléma esetén mihez érdemes nyúlni. Az előadások teljes anyagát a hallgatók megkapták, hogy szükség esetén utánakereshessenek egy hasznos weblapnak, egy gyakorlati probléma megoldását segítő programnak.

Dr. Balla Ibolya

1. Az év legfontosabb eseményei, tanulságai

Az exegézissel összefüggő tanegységek terén a hallgatók lelkiismeretesen végezték a munkájukat. A módszertan tanegység esetében ez a csoport jeles átlagában is látható volt, az írásmagyarázati lépéseket szépen elsajátították, az otthoni, önálló munkák – amelyeket kiselőadás keretében ismertettek a többiekkel – nagyon színvonalasak voltak. Általában véve a korábbi, héber nyelvi tanulmányok, a nyelvi alapozás szintje is kielégítő volt. Ez nem minden félévben van így, előfordul hullámozó eredmény, mivel néha az a tapasztalat, hogy a héber nyelvtan egyes elemei elfelejtődnek akkor, amikor már nem kell napi szinten nyelvtan órákra járni. Az exegetikai módszertanra épülő Ószövetségi exegézis 2 tanegység keretében a hallgatók szép eredménnyel dolgozták fel Jóel próféta teljes könyvét, amelynek a héber szövege közepesen nehéznek tekinthető. A vizsgák átlaga 4,75 lett. Az exegézishez kapcsolódó alapdolgozat tanegység jó alkalmat jelent a módszertan gyakorlására. Ebben az esetben is mindenki lelkiismeretesen elvégezte a munkáját – jeles is született az év során –, még akkor is, ha egyesek a feladatot nagyon nehéznek találták. Van, akinél az idegen nyelvű szakirodalomnak a dolgozatba való beépítése jelentette a legnagyobb nehézséget.

A többi elméleti jellegű tanegység esetében teológia szakon 3,8 és 5 között voltak az eredmények.

Az a két hallgató, aki az Ószövetség tárgykörében a 2017/18-as tanév tavaszi félévében védi a dolgozatát, a 2018. január 8-as határidőig leadta a dolgozat 90 %-át belső bírálatra. Mindkét dolgozat alapos, jelentősebb tartalmi átdolgozást nem, némi bővítést igényel. Formai szempontból is színvonalas munkákról van szó, az egyikük interdiszciplináris témát választott (Ószövetségi exegézis és dogmatika). Mindketten részt vettek az előírt, 5 konzultációs alkalmon.

A katechétáknál eddig most lett a leggyengébb az eredmény az igen nehéz Biblikus teológia tantárgy esetében, a vizsgákat a csoport 50 %-a kísérelte csak meg (2,75-ös átlaggal). Ennek oka részben a rossz időbeosztás volt; egy esetben veszélyeztetett terhesség miatt nem kísérelhette meg a hallgató a kurzus befejezését. A vizsgára nem állók közülük egy pótolta a vizsgát egy félévvel később, 5-ös jegyet kapott, 1 hallgató gyermekszülés miatt nem vehette fel azt most sem, 1 hallgató lemorzsolódás miatt, egy pedig – bár felvette a tárgyat az újabb szemeszterben – kipontozódott a félév során, így a kollokviumra már nem jött el.

A továbbképzési szakon – ami 2016/17 őszén indult – egyelőre kevés a hallgató, ami érthető is.

A korábbi évekhez, félévekhez képest szinte minden szemeszterre igaz az, hogy viszonylag kevés hallgató miatt kell meghirdetni újra az előző szemeszterben nem teljesített tanegységeket. Ezeknek az eseteknek a többségében olyan hallgatókról van szó, akik munka és család mellett végzik tanulmányaikat.

2. Egyéb, intézményen belüli tevékenységek, feladatok, bizottsági tagság

- Rektorhelyettes
- Kollégiumvezető
- Tanulmányi és Kreditátviteli Bizottság elnöke
- Gazdasági Bizottság tagja
- Erasmus-koordinátor
- Makovecz-koordinátor
- Minőségbiztosítási koordinátor
- Teológus szakirányfelelős a Református teológia MA szakon

3. Részvétel továbbképzésen

Tanulmányi adminisztrációs képzés az Oktatási Hivatal szervezésében a PRTA Tanulmányi Osztályának vezetőjével, Dr. Némethné Schédl Tímeával együtt, Kaposvári Egyetem, Kaposvár, 2017. november 2-3.

4. Tudományos és intézményen kívüli oktatói tevékenység

a) Publikációk

„Sámuel 1. és 2. könyve Méliusz Juhász Péter fordításában”, In: Németh, Tamás (szerk.), *Igaz hit és megújulás. A reformáció teológiájának inspiráló hatása ma*, Pápa, Pápai Református Teológiai Akadémia, 2017, 23-40.

„Translation and Interpretation of 1-2 Kings by Bishop Péter Méliusz Juhász: Early Glimpses into the Soul of Central-Europe”, In: Gijbert, van den Brink; Gerard, den Hertog (szerk.), *Protestant Traditions and the Soul of Europe*, Leipzig, Evangelische Verlagsanstalt, 2017, 31-40.

„Ben Sira on the Piety of Men and the Piety of Women: Binary Opposites in the Taxonomy of Piety?”, In: Géza, G. Xeravits; József, Zsengellér; Ibolya, Balla (szerk.), *Various Aspects of Worship in Deuterocanonical and Cognate Literature*, Berlin, Walter de Gruyter, 2017, 107-116.

„Példabeszédek 27,24 – ’mert a kincs nem marad meg örökké, sem az ékszer nemzedékről nemzedékre’”, In: *Igazság és Élet: Folyóirat a lelkipásztori és nevelői munka számára*, 4 (2017), 589-595.

„Joseph (Son of Jacob): Hellenistic and Second Temple Judaism”, *EBR* 14, Berlin/Boston, Walter de Gruyter, 2017, 686-687.

b) Előadások konferenciákon

1. „Adalékok a héber nyelv és az Ószövetség oktatásához a magyarországi református kollégiumokban a 16–17. században”, Konferencia „Az Ószövetség és a reformáció” címmel a Debreceni Református Hittudományi Egyetem szervezésében, Debrecen, 2017. április 11-12.

2. „Sámuel 1. és 2. könyve Méliusz Juhász Péter fordításában”, Konferencia a Collegium Doctorum Ószövetségi Szekciójának szervezésében, Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen, 2017. július 9-12.

3. „The fate of two cities: The description of Jerusalem and Babylon in Bar 4:30–5:9”, Konferencia „Persecution, Passion and Epiphany in Early Jewish Literature” címmel a Károli Gáspár Református Egyetem és a North-West University, Potchefstroom, South Africa szervezésében, Budapest, 2017. szeptember 20-23.

4. „’The Eyes of the Lord Are Ten Thousand Times Brighter Than the Sun’: Anthropomorphic Language in the Descriptions of God in Ben Sira”, Konferencia „Anthropologie und Theologie im Sirach-Buch” címmel a Katolische Universität, Eichstätt-Ingolstadt szervezésében, Eichstätt, 2017. október 6-8.

5. „Sámuel 1-2. könyve, valamint a Királyok 1. és 2. könyve Méliusz Juhász Péter fordításában”, Kálvin Konferencia a PRTA Kálvin Kutatóintézetének szervezésében, Pápa, 2017. október 17-18.

c) Tudományos társasági tagság

Collegium Doctorum (DC)

Society of Biblical Literature (SBL)

International Society for the Study of the Deuterocanonical and Cognate Literature (ISDCL)

Comenius Committee

Society for the Study of the Septuaginta, South-Africa (LXXSA)

d) Doktori disszertáció védésénél opponensi tevékenység

– Sung-Kon Park: “Missional Ecclesiology: Missionary Encounters Between the Presbyterian Church of Korea (Tonghap) and Protestant Churches in the Czech Republic and Slovakia”, Károli Gáspár Református Egyetem, Hittudományi Kar, Doktori Iskola, Budapest, 2017. május 15.

– Márton János: „A Megváltó csodáinak ószövetségi háttere”, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Református Tanárképző Kar, Doktori Iskola, Kolozsvár, 2017. szeptember 15.

- Szabó Attila: „A bibliai átok tipológiai és hermeneutikai értelmezése a XXI. században”, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Református Tanárképző Kar, Doktori Iskola, Kolozsvár, 2017. szeptember 15.
- Verebics Petra: „A szöveg kettős beágyazottsága – Kultúratudományos szempontok a Zsolt 18//2Sám 22 értelmezéséhez” (belső műhelyvita), Evangélikus Hittudományi Egyetem, Doktori Iskola, Budapest, 2017. október 11.

5. Részvétel egyházi közéletben

- A PRTA képviselője az *Eszmék, értékek, váradalmak. Ünnepi konferencia a Reformáció 500 éves évfordulójára* alkalmán, amelynek része volt a Kárpát-medence teológiai oktatást végző magyar tannyelvű tanintézményei képviselőinek kerekasztal-beszélgetése “A teológiai oktatás égető kérdései mai társadalmunkban” címmel, Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet, Kolozsvár, 2017. szeptember 28-29.
- Rendszeres részvétel az éves Collegium Doctorum Ószövetségi szekciójában
- Rendszeres részvétel a Dunántúli Református Egyházkerület kerületi és egyházmegyei továbbképzéseiben előadóként

Dr. Vladár Gábor

Az év legfontosabb eseményei és tanulságai

Az újszövetségi bibliaismeret tárggyal kapcsolatban ebben a félévben is az volt a tapasztalat, hogy az elsőéves teológia szakos hallgatók minimális bibliai ismereteket hoznak magukkal, még a református gimnáziumokból jövők is. Nehéz rászoktatni őket az Újszövetség rendszeres, tankönyv jellegű tanulmányozására, a teológiai összefüggések megértésére. Jobb a helyzet a katechéta szakosok esetében, akiknél látszik, hogy tanítják is a bibliai történeteket.

A bevezetéstani előadások rendben lefolytak. Mint más esetekben is, a hallgatók számára meglehetősen nehézséget okoz Varga Zsigmond bevezetéstánának szakkifejezésekkel sűrített szövege. Pedig, ha gondosan feldolgoznák a tankönyv valóban nem könnyű anyagát, lényegében megértenék az Újszövetség tudományos problematikájának a lényegét. Az is gondot okoz, hogy az új kiadás nem tette olvasóbaráttá a művet (optikai elrendezése egysíkú, a hosszabb görög és latin idézetek gyakran lefordíthatatlanul maradtak stb.). A szöveg ilyen olvasata nem könnyíti a tanulási folyamatot. Szükség volna egy új bevezetéstani munkára, amely nemcsak a legújabb eredményeket mutatja be, hanem egyúttal a lelkipásztori szolgálatukban is célirányosabban készíti fel a hallgatókat.

Az újszövetségi kor- és vallástörténet anyagát mindig nagy érdeklődés övezi. Ebben az évben is igyekeztem egy-egy témát elmélyíteni, illetve a tankönyv által nem érintett, de az Újszövetség szempontjából fontos részletekkel kiegészíteni. Egyúttal ebben a félévben is tárgyaltam a pannóniai keresztyénségre vonatkozó régészeti leleteket és az ezekkel kapcsolatos szakirodalmat.

Az exegetikai módszertan órákon a diákok aktivitása megfelelő volt. Valószínűleg még nagyobb hangsúlyt kell fektetnünk egy-egy téma írásbeli feldolgozásának formai és tartalmi vonatkozásaira egyaránt, hogy a hallgatók a megfelelő szempontrendszer elméleti elsajátítása mellett a gyakorlati kivitelezésben is több tapasztalatra tegyenek szert.

Az exegézis órák jó hangulatúak voltak, a diákok felkészülése azonban meglehetősen egyenetlen. Úgy tűnik, hogy a rendszeres munkára való készíttést még komolyabban kell venni tanárnak és diáknak egyaránt.

Az újszövetségi bibliai teológia tárgy esetében az óralátogatás rendben volt. A bibliai teológiai összefüggések mellett lehetőségünk volt a dogmatikai összefüggések megbeszélésére

is. A Goppelt-féle tankönyv fordítási problematikája (gyenge minőségű fordítás) mellett ismételten előjött a mű 2. kötete nem teljes kidolgozottságának a kérdése is (a szerző meghalt). Az egyébként jó tankönyvet éppen ezért újra kellene fordítani, illetve még jobb volna az új, fordítás alatt lévő, Stuhlmacher-féle bibliai teológiával felváltani.

Dr. Hanula Gergely

Nagy szükség mutatkozik a magyar nyelvű szakirodalom beszerzésére, ill. magyar nyelvű tananyag előállítására, főként a katechéta szak vonatkozásában. Elsősorban a magyar nyelvű Újszövetség-kommentárok beszerzése volna szükséges, másodsorban repertóriumok létrehozása.

Tervek az oktatás minőségének javítására

— A Bibleworks szoftver fokozott mértékű bevezetése az oktatásba, mind a nyelvtanulás, mind az exegetikai munka területén.

— A házi dolgozatok helyett vezetett dolgozatírás bevezetése, lehetőség szerint a katechéta szakon is.

— Jelenleg két flashcard alapú online szótanuló alkalmazás áll a hallgatók rendelkezésére a szigorlati szószedet tanulására, használatuk további bővítését tervezem, hogy minden lecke szóanyaga elérhető legyen ilyen felületeken.

— Az egyéni tanrendű hallgatók görög nyelvtanulását elősegítendő, a tanórák anyagát pótló online kurzusok indítása Moodle-rendszeren.

— A házi dolgozatok helyett előírt vezetett dolgozatírás további alkalmazása mindkét szakon.

Egyéb oktatói tevékenység

a) szakdolgozati témavezetések / opponálások száma BA és MA szakon: —

b) PRTA bizottsági tagság

Gazdasági Bizottság, Minősítő Bizottság.

c) évfolyam felelősség

A 2013-ban kezdettek tútori vezetése.

d) egyéb

— a PRTA oktatás-szervezési feladatainak koordinálása (tantervek elkészítése, karbantartása, ETN-ben is, oktatói terhelés kiszámítása, tárgyfelelősök beosztásának elkészítése, stb.)

— FIR adatszolgáltatás (amennyiben az ETN hallgatói adatait a rektori hivatal, a munkavállalói adatait a gazdasági vezető karbantartja)

— OSAP statisztika elkészítése

— FTT képviselő (minthogy ez főként az intézmények tantervi egyeztetésének a fóruma)

— liftkezelés (minthogy 24 órás felügyeletet kíván)

— a PRTA oktatási feladataira vonatkozó jogszabályok követése és a változások (vagy a jogsértő gyakorlat) miatt szükséges szabályzatmódosításokra javaslattétel

Tudományos tevékenység

a) Publikációk:

A publikáció címe	Tudományos	Ismeret terjesztő	Egyéb	A publikáció nyelve		Megjelenés helye
				magyar	Idegen nyelv	
Újszövetségi Görög Nyelvtan I. Hangtan-Alaktan.	+			+		Argumentum

Biblikus exegézis Chrysostomos János evangéliumához írt homíliáiban	+			+		Kálvin (megjelenés alatt)

b) Egyéb tudományos tevékenység (konferencia részvétel, vendégelőadás stb.)

A DC és a Kálvin kiadó gondozásában készülő Újszövetségi-kommentár sorozatban a János evangéliuma kommentár készítése.

Részvétel az egyház tudományos életében

Doktorok Kollégiuma Újszövetségi szekciójának titkáráként a DC nyári ülésén a szekció programjának szervezése

Részvétel az egyházi közéletben

Az OTKT dunántúli delegált tagja, a zsinat Felsőoktatási Tanácsadó Testületének tagja.

Tudományos közéleti tevékenység

A KRE HTK Habilitációs és Doktori Tanácsának tagja, a Doktori Iskola témavezetője, egy aktív témavezetés Újszövetség-kutatás témakörben (drs Kustár György, SRTA).

Szisztematikus-történeti Intézet

Dr. Németh Tamás

1. Általános tapasztalatok

A Bevezetés 2 kurzus tanítása során a már bevált módszert alkalmaztam, hogy a félév során zárthelyi dolgozatokkal kértem számon az idegen szakkifejezések ismeretét. Ezt a feladatot minden hallgató teljesíteni tudta. Az előadások során történeti felvezetéssel a teológia irányzatairól, fontosabb felismeréseiről adtam elő, kitérve a magyarországi hatásokra is.

A Dogmatika 2 tanegységénél hangsúlyt fektettem arra, hogy a bibliai alapokat jól értsék és értékelni is tudják a hallgatók. Lehetőséget adtam a hallgatóknak, hogy véleményt mondjanak a különböző irányzatok álláspontjairól. Így az előadások bizonyos spontaneitást kaptak és műhelymunka jellegűt öltöttek. Az előadások szövegét a szorgalmi időszak végén kinyomtatva a hallgatók rendelkezésére bocsátottam. Ennek előnyeit a vizsgán egyértelműen nyomon lehetett követni. Miután ez a csoport rendszeres teológiai szigorlatra is készült, a szigorlati témákat külön beszéltük meg.

A dolgozattal teljesíthető tanegységek esetében a szorgalmi időszak közepére már bekértem a dolgozatot 50%-os készültségi szinten, amit a hallgatók utólag értékelték csak, mert így a szorgalmi időszak végére nem torlódtak fel a tennivalóik, ugyanakkor ha egy dolgozat félidőben nem volt megfelelően kidolgozott, vagy a szerző téves következtetéseket vont le, még lehetőség nyílt arra, hogy jó irányba terelődjön.

A második félévben a teológus hallgatóknak meghirdetett tárgyaknál az elsőéveseknek szokott gondot okozni a Bevezetés a teológiába, mint teljesen új tárgy, addig ismeretlen szakkifejezésekkel. A haladást közbeiktatott zárthelyi dolgozatokkal ellenőrizzük. Korábban szinte sohasem fordult elő az, hogy az első félév vizsgaidőszakát megelőzően valaki megszakította volna a tanulmányait, most sajnos három hallgató is megtette ezt. Személyes beszélgetésben nem a rendszeres tárgyakat, hanem a nyelvekkel támadt problémáikat nevezték

meg okként. A felsőbb évesek általában jól teljesítettek, vagy a korábbi szintjüknek megfelelő eredményt mutattak.

A beadandó dolgozatok esetében kevesebb volt az elmaradás, az a módszer, amelyet korábban bevezettünk, hogy a szorgalmi idő második harmadában bekérjük az 50 %-os készülségű dolgozatot, jó hatással volt. Azonban néhány esetben ennek ellenére is nem a kellő alapossággal megírt dolgozatot adtak be hallgatók.

2. A minőség fejlesztésére kitűzött tervek

A félév során új volt a dolgozatok bemutatása félkész állapotban, ez növelte az oktatói munkát, de minőségi fejlődést hozott. A katechéták dolgozatai közül még mindig sok a nem teljesített, de itt is tapasztalható némi javulás.

Az első félévben, ahogyan már korábban is tettem, az ünnepi legációba kimenő hallgatók számára mentorprogramot valósítottunk meg. Ennek témája a húsvét dogmatikuma és homiletikuma. A részvétel nem volt kötelező, de a hallgatók ezúttal is nagy érdeklődéssel vettek részt a szemináriumszerűen megtartott mentor-kurzus alkalmain. A mentorprogramot a következő félévben ki szeretnénk terjeszteni a rendszeres tárgyakra, a hitvallásismeret és az etikatörténet területére.

3. Tudományos munka

Dr. Németh Tamás a félév során opponensként vett részt Petró László doktori cselekményében (DRHE), valamint bizottsági tagként Dr. Visky S. Béla habilitációs eljárásában (DRHE).

Társszerzője a Kálvin és a Luther Kiadónál frissen megjelent *A protestáns etika kézikönyve* (Szerk. Fazakas Sándor) című munkának. Állandó munkatársa az Igazság és élet folyóiratnak, publikál a Doktorok Kollégiuma periodikájában.

Az év során Dr. Németh Tamás szerkesztésében tanáraink és két hallgatónk által írt tanulmányokkal, a reformáció 500. évfordulóján *Igaz hit és megújulás, A reformáció teológiájának inspiráló hatása ma* címmel megjelent kötettel tisztelegünk. A kötetben Dr. Németh Tamás "A reformáció solái" címmel írt tanulmányt.

A Református Tananyagfejlesztő Csoport által megjelentetett *Alapvetés. Háttértanulmányok a református iskolarendszer fejlesztéséhez* címmel kiadott tanulmánykötetben Dr. Németh Tamás "A református iskola felelőssége az egyház építésében és a társadalomban" címmel írt tanulmányt.

A reformáció emlékévében, az évforduló kapcsán Dr. Németh Tamás Pápán, Székesfehérváron, Balatonfüreden és Komáromban tartott előadást lelkesztovábbképzés keretében.

4. A minőségfejlesztés célkitűzéseinek teljesülése

A félév során a szimbolika tanegységet felvett hallgatóktól önállóan megfogalmazott hitvallást kértem, amit minden hallgató jó, illetőleg kiváló szinten teljesített. Ezek egyenkénti megbeszélése élénk vitát és tanulságos érveléseket hozott. A régi hitvallásokkal foglalkozó, egyébként nehezen érdekessé tehető anyag így más színben tűnt fel a hallgatók előtt.

Az elsőévesek nehezen vették fel azt a fordulatszámot, amely a tananyag elsajátításához szükséges. Már korábban terveztük, és ebben a félévben be is vezettük azt, hogy felsőéves hallgatónk, a rendszeres tárgyak esetében ebben a félévben Tóth Cseperke 6. évfolyamos hallgató mentorprogram vezetésével segítse a tanulmányok haladását, amelynek eredményei

már megmutatkoztak, hiszen sikertelen vizsga nem volt. Ő a következő félévben is tart foglalkozásokat a mentorprogram keretében.

Dr. Szabó Előd

A 2017. évben kiemelkedő esemény volt a reformáció 500 éves évfordulójának ünneplése. Ennek keretében konferenciák, ünnepi gyűlések is színesítették a programot. Az intézet egyháztörténeti tárgyakat oktató tanárai és kutatói minden téren kivették részüket a munkából. Nem csupán a református egyházi konferenciákon, hanem katolikus és világi összejöveteleken is tartottak számos előadást. A tudományos kutatásban Dr. Hudi József és Dr. Köblös József folytatta kiemelkedő munkáját. A Dunántúli Református Egyházkerület történetének kutatását Dr. Szabó Előd végezte, amelynek célja egy népszerűsítő munka megjelentetése.

Oktatói munkát az egyháztörténeti tárgyak kapcsán végzett Dr. Hudi József, aki az egyháztörténeti szemináriumok szakmai segítségével vett részt. Hasonlóképpen támogatta a szakdolgozatokat készítő hallgatókat a levéltári anyagok rendelkezésre bocsátásával. Dr. Huszár Pál német nyelvű egyháztörténet kurzusa olyan különlegessége az Akadémiának, ami nem csupán a vendéghallgatóknak, hanem a saját hallgatóinknak is elérhető. Az egyházjog tárgyat Rácsokné Dr. Fügedi Zsófia oktatja, aki alapos jogi ismeretet kíván a hallgatóktól. Az egyháztörténeti tárgyak legnagyobb részét Dr. Szabó Előd tanítja. A hallgatók felkészültsége általában jónak mondható, a dolgozatok is megfelelő minőségben készülnek. Vannak kiemelkedő teljesítmények, de sajnos vannak botlások is. Nehezebb tárgyak közé tartozik a magyar egyháztörténet tárgya, ahol a bukások száma magasabb, mint a többi tárgy esetében.

A szakdolgozatok színvonala – köszönhetően a belső bírálat rendszerének – sokat javult. Köszönhetően annak, hogy csaknem a teljes szakdolgozatnak el kell készülnie a végső beadási határidő előtt 3 hónappal, így a javításokra, módosításokra, a finom csiszolásokra elég idő marad.

Összességében a 2017-es év tartotta a korábbi év viszonylag magas oktatási, kutatási színvonalát, mind a hallgatók, mind pedig az oktatók oldaláról.

Dr. Jaap Doedens

1. Konferenciák

2017.02.11. megtartottam a nyitó istentiszteletet Rozsnyóban, az Abaúj-Tornai Református egyházmegye és a Gömöri Református egyházmegye regionális konferenciáján. A konferencia címe: Gyászévztized – A Reformáció eszméiért. A regionális TV is jelen volt, így készült egy hosszabb riport erről a konferenciáról.

2017.04.21. írtam egy korreferátumot a *Conferentia Rerum Divinarum*-ra (Károli Gáspár Református Egyetem, Budapest): “A hatalom újradefiniálása: Jézus válasza a Zebedeus fiainak kérésére” címmel. Sajnos személyesen nem tudtam ott jelen lenni, így csak a korreferátumot küldtem el felolvasásra.

2017.07.09-12. között részt vettem a Collegium Doctorum évi találkozásán, Debrecenben. Az újszövetségi szekció ülésén tartottam egy előadást a következő témáról: “‘Ők is’: Kik a ‘választottak’ 2 Timóteus 2,10-ben?”

2017.10.17-18. részt vettem a PRTA-n tartott Kálvin Konferencián.

2. Kutatás és publikációk

2017. január 25. és február 4. között töltöttem egy kutatási hetet Kampenben, Hollandiában, az ottani Református Teológia könyvtárában. Az év folyamán befejeztem a 2 Timóteusról írt kommentárrészletet, ami megjelenik majd a Kálvin Kiadó által tervezett új kommentársorozatban, ami gyakorlatilag az ún. „Jubileumi kommentár” utóda. Az év végén újra átdolgoztam a *The Sons of God in Genesis 6:1-4* című disszertációm. A terv az, hogy ez monográfiaként megjelenik az Eisenbrauns kiadónál a BBR Supplement Series sorozatában. Leghamarabbi megjelenési dátum – technikai okok miatt – a 2019-es év lehet. Szintén az év vége fele még egyszer átdolgoztam egy cikket, amelyet már 2015-ben írtam egy tervezett tanulmánykötetben, amit J.P. Lettinga professzor tiszteletére adnak ki, reménység szerint 2018-ban. Részt vettem a legújabb PRTA tanulmánykötet lektorálásában és szerkesztésében. A kötet hamarosan megjelenik a következő cím alatt: *Igaz hit és megújulás: A reformáció teológiájának inspiráló hatása ma*. Németh Tamás (szerk.). Acta Theologica Papensia 17. Pápa: PRTA, 2017.

3. Oktatás

Szeptemberre felmondtam a Debreceni Egyetem Néderlandisztika Tanszéken vállalt anyanyelv-tanári munkásságomat, mivel a Pápától való távolság miatt és az időigényesség miatt egyre nehezebben kombinálható volt. 2017. ősszel felkértek az ATF-en (Adventista Teológiai Főiskolán, Pécelen) a 2018-ban induló MA képzésben az újszövetségi görög nyelv oktatására (hetente két óra).

Az Ószövetségi írásmagyarázat tantárgy keretében közösen olvastuk a tavaszi félévben az ún. „Östörténet” kezdő fejezeteit, az 1Móz 1-4-et. A hallgatók házi feladatként preparáltak egy saját fordítást, amelyet az órán közösen megbeszélünk. Párhuzamosan foglalkoztunk nyelvtani és exegetikai kulcskérdésekkel, amelyek előjöttek a kurzus folyamán. Minden hallgató készített egy powerpointos prezentációt a szöveg egy-egy szakaszáról, amit előadtak az órán az egész csoport előtt. A prezentációk foglalták össze a legfőbb magyarázati kérdéseket és próbáltak ezekre a kérdésekre választ találni kommentárok, szótárak és konkordancia alapján. Minden prezentáció után megbeszéljük a csoportban a bemutatott igeszakasz magyarázatát. A cél az volt, hogy a hallgatók ne csak hallják a tanár magyarázatát, hanem el is mélyüljenek az adott tematikában, illetve a konkrét igeszakasz exegetikai kérdéseiben. A félév során két zárthelyi dolgozatot írtak egy kb. 10 versnyi szakaszról, segédezközök nélkül. A kurzust lezártuk kollokviummal.

Az őszi félévben foglalkoztunk az Elizeus-történetekkel kiválasztott szakaszok alapján (2Kir 2,19-25; 4,1-44; 5,1-27; 6,1-7; 8,1-15).

A Szakfordításnál, illetve a Teológiai szakszöveg fordítása c. kurzus folyamán a résztvevők angolról, németről és francia nyelvről fordítottak különféle cikkeket vagy könyvfejezeteket. Általában igyekeztem olyan szakaszokat választani nekik, amelyeket egy másik kurzus keretében (szeminárium, alapvizsga-dolgozat, szakdolgozat) lehetett hasznosítani. A következő témákkal foglalkoztak a hallgatók: menedékvárosok, az 1Mózes 1 magyarázata, a történeti Jézus kutatása, a 39. zsoltár magyarázata, Jézus feltámadása és a keresztyénség eredete, az első reformátorok nemzedéke, az informálisan ellenőrzött szájhagyomány a szinoptikus evangéliumokban, régészet és az Izráel-Arámi közti háborúk, a nemi kapcsolatok etikai megítélése, a példák és illusztrációk használata a prédikációban, és a megigazulás.

A Vallástudomány keretében foglalkoztunk a vallásfenomenológiával és konkrét létező világvallásokkal, mint az iszlám, a hinduizmus, a buddhizmus, a kínai univerzalizmus és a sintoizmus. Az órán az aktualitás miatt főként az iszlám alakulásával foglalkoztunk. A hinduizmus és a buddhizmus témánál kértem Balla Attila kollégánkat, hogy a saját tapasztalatai és tanulmányai alapján adjon elő ezekről a témákról.

A Proszeminárium 2. tantárgy óráin közösen olvastuk Kálvin Institutióját. Minden diák elkészítette egy-egy résznek az összefoglalását minden órára. Az órán mindenki felolvasta ezt az összefoglalást, azután megbeszéltük az előadott témaköröket. A kurzus végén minden résztvevő írt egy nagyobb (kb. 10 oldal terjedelmű) házidolgozatot, amelyben összefoglalták az Institutio negyedik könyvének részeit.

Az Alkalmazott teológia 2. tantárgy folyamán megbeszéltük az ún. Niceai hitvallást. Azután minden diák készített egy powerpointos prezentációt ennek a hitvallásnak a feladott részéről. A feladat az volt, hogy ne csak történelmileg kutassák a Niceai hitvallást, vagy összehasonlítsák ezt a hitvallást az Apostoli hitvallással, hanem az is, hogy keressék az aktuális és etikai vonatkozásokat az adott témánál. A kurzust lezártuk kollokviummal, amelyre írni kellett mindenkinek egy saját hitvallást, amit a kollokviumon kritikusan megbeszéltünk.

Az Alkalmazott teológia 1. kurzus során a hallgatók azt a feladatot kapták, hogy a Heidelbergi Káté alapján egy teológiai témát magyarázzanak meg fiktív fiatalok egy csoportjának.

A Hitvallásismeret tantárgynál a hallgatók ismerkedtek a Magyarországi Református Egyház reformátori hitvallásaival, a Heidelbergi Kátéval és a Második Helvét hitvallással. A heti feladatuk az volt, hogy 10 kátéfeleletet kellett memoriterként tanulniuk, amit hetente és egy zárthelyi dolgozat írásával ellenőriztünk.

Az Etika 1. tantárgynál foglalkoztunk az etika prolegomenáival, illetve megbeszéltük a 2017-ben megjelent *Protestáns Etika Kézikönyve* (szerk. Fazakas Sándor) c. könyvet. Minden hallgató kapott egy fejezetet ebből a kézikönyvből, amelyről egy rövid ismertetést kellett prezentálni a többi résztvevőnek.

4. Egyéb akadémiai és oktatási feladatok

Szeptemberben lettem az első évfolyam tutora. Többször tartottunk csoportos és személyes megbeszéléseket, illetve kétszer tartottunk egy ún. „tutorvacsorát”. Sajnos az év elején már rögtön egy hallgató elhagyta tanulmányait. A félév folyamán még két ember úgy döntött, hogy nem folytatja tanulmányait. Mindkettő személyes helyzete miatt döntött így.

2017.09.14-én képviseltem a PRTA-t a Selye János egyetem évnyitóján, Komáromban. Az alkalmat arra is használtam, hogy kapcsolatokra tegyek szert, amelyeket esetleg az Erasmus program, illetve a most induló Makovecz program keretében lehetne használni.

2017. szeptember 1. és 2. tartottam két áhítatot az ún. gólyatáborban, ott a PRTA lelkigondozójával együtt képviseltük az első éveseknek a PRTA tanári karát.

2017.11.12-én vezettem a Teológusnapot Bodajkon.

2017.12.10-én szolgáltam a Kollégiumi Vasárnapon, Pápán.

2017.04.02-én a vizsgabizottság tagja voltam Dominiák Zsolt vizsga-istentiszteletén Budapest-Csepelen.

Szolgáltam többször a reggeli áhítatokon, illetve a szerda esti otthonórákon.

Gyakorlati Teológiai Intézet

Dr. Barta Zsolt

Az év legfontosabb eseményei és tanulságai

A 2017-es esztendő jelentős részét a kutatói munka tette ki. Dr. Barta Zsolt hathetes tanulmányi ösztöndíjban részesült az egyesült királyságbeli Union Theological College-ban. A kutatói ösztöndíj lehetőséget biztosított arra, hogy elkészítse a Lukács evangéliuma kommentár

jelentős részét. A könyv befejezése és kiadása a 2018-as év során várható. Dr. Barta Zsolt *Hogyan oktassunk liturgiát?* címmel tanulmányt írt, amely jelenleg kiadás alatt van.

Dr. Barta Zsolt az egész év során részt vett a Magyarországi Református Egyház liturgiai bizottságának ülésein Budapesten. Az év elején több alkalommal előadást tartott az egyházközségi gondnokoknak Balatonfüreden Kálvin János istentiszteleti gyakorlatáról. Áprilisban homiletikai felkészítőt tartott a Tatai Református Egyházmegye lelképásztorainak. A Dunántúli Református Egyházkerület szervezésében megtartott lelkésztoábbképzőn exegetikai előadást tartott.

A Pápai Református Teológiai Akadémia Gyakorlati Teológiai Intézete a 2017-es esztendőben főleg katechetikai és pasztorálszichológiai témájú könyveket szerzett be. Ezen túlmenően az intézet megvásárolta Anna-Marie Kool háromkötetes missziológiai művét.

Az év során véglegesült a két gyakorlati teológiai szeminárium témája és rendje. Az első szemináriumban a hallgatók az igehirdetés elkészítésének alapjait gyakorolták, míg a második szeminárium református istentiszteleti imádságok elkészítésében ad jártasságot. A liturgika kurzusok oktatásában módszerbeli változás történt: a hallgatók liturgiai forrásokat dolgoznak fel és azok alapján alkotják meg az adott kor liturgiai képét. Ez a módszer időigényesebb a frontális oktatásnál, de hasznosabbnak bizonyult.

2017 tavaszán próbálták ki a PRTA oktatói a vizsgaistentiszteletek értékelésének új szempontrendszerét. A tapasztalatok alapján a szempontrendszer hasznos értékelési szempontokat nyújt.

A tavaszi félév során írországi vendégelőadó, Dr. Peter McDowell tartott előadásokat missziológia tárgykörében. A hallgatók nyitottan fogadták az előadásokat és a nyelvi akadályok ellenére kérdéseikkel és hozzászólásaikkal fejezték ki érdeklődésüket a téma iránt.

Szabóné Dr. László Lilla

Az év legfontosabb eseményei és tanulságai

A 2017-es év a korábbi évhez képest sokkal hatékonyabb és módszeresebb munkával telt. Ez köszönhető annak, hogy ebben az évben már egészen otthonosan mozogtam mind az intézményben, mind a tárgyaim, a kollégák és a hallgatók közt.

A féléves beszámolómban részletesen bemutatott oktatói munka mellett részt vettem az SVT és SVM kóddal rendelkező tárgyak átgondolásában, a katechetikai munkához igazított kialakításában. Megszerveztem a nyári gyakorlatok rendjét, elindultam a fogyatékosügyi képviselőhöz szükséges ismeretek megszerzésében, illetve segítettem felvenni a kapcsolatot az öregdiákokkal, illetve bevonni őket az újonnan készülő mintatanterv érdekében a korábbiak kiértékelésébe. Ugyancsak ebben az évben több előadást tartottam mind a lelkésztoábbképző alkalmakon, mind egyházkerületi és gyülekezeti továbbképzéseken.

Az év során négy tudományos cikket dolgoztam: az első a teológiai oktatás átgondolását tűzte ki célul a Z generációra tekintettel, két tanulmány a gyermekistentisztelet kérdését járja körül mind gyakorlati teológiai, mind liturgiai-didaktikai szempontból, a negyedik pedig a reformáció hatását vizsgálja a családi életre nézve, illetve a mai családok válságára tekintettel.

A teológián lelki alkalmakat is igyekeztem beilleszteni, ami iránt érdeklődtek a hallgatók, de a hétfői órák száma miatt már nem volt legtöbbször erejük részt venni. Akik rászánták magukat, örültek és épültek az alkalmakból. Az év során méginkább megerősödött bennem, hogy a teológusok mind testileg, mind lelki tekintetben erősen elkényelmesednek vagy egyenesen önromboló életet alakítanak ki a teológiai évek alatt. Egyre több a dohányzó diák, az imaközösségek sem működnek. Éppen ezért szeretném kezdeményezni hosszabb

kirándulások és kimozdulások megszervezését, amelyek közösség- és szemléletformálók lehetnek mind a lelki, mind a testi élet területén.

Az elmúlt évben az Erasmus kezdeményezés segítségével sikerült munkakapcsolatot kialakítani a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetemmel és oktatójával, Dr. Gorbai Gabriellával. Ugyanígy az Erasmuson belül igyekeztem mentorálni két Komáromból az intézményünkbe érkezett hallgatót. Sajnos a félév elején vállalt célkitűzéseiket nem sikerült beilleszteni, remélem a következő félévben jobban haladnak az egyéni, a későbbi szakdolgozat irányába tett kutatásaikkal.

A gyakorlati teológiai tárgyak oktatásában továbbra is nehézségnek tartom, hogy úgy kerülnek ezekre a kurzusokra a hallgatók, hogy nem találkoznak a mindennapi életben tapasztalható egyházi valóságunkkal, így mihamarabbi sürgető feladatnak látom, hogy a képzési rendszerünkbe még a tanulmányi idő folyamatába beillesszük a terepgyakorlatokat.

Katechéta-lelkipásztori munkatárs szak

Az év legfontosabb eseményei és tanulságai

A szakon tanulók többsége megpróbálja tanulmányait zökkenőmentesen végezni, de főként a családos és/vagy munkahellyel rendelkező hallgatók közül többen küzdenek elmaradt tanegységekkel. Az év folyamán ennek csökkentésére azt a segítséget adtuk meg, hogy a beadandó dolgozatot félévben félkész állapotban már bekértük, így kisebb egységekkel kellett a hallgatóknak dolgozniuk. A tanegységelhagyások miatt tapasztalható némi lemorzsolódás, vagy pedig az a jelenség, hogy az adott hallgató többször is félévpassziválást kérvényez. Akik viszont kitartanak, s megfelelő oktatói segítséget kapnak, általában sikerrel zárják a félévüket. Mind a szemináriumi dolgozatok, mind az óravázlatok terén találkozunk nagyon igényes és felszínes munkákkal is. Több esetben – kollokviummal záródó tanegységeknél – nem azért nem vállalja a hallgató a vizsgát, mert nem készült, hanem azért, mert nem akar elégséges vagy közepes jegyet szerezni. Ez arra a viszonylag általános jelenségre vezethető vissza, hogy a jóval érettségi után felvételizett, esetleg már diplomával is rendelkező hallgatók számára a jó teljesítés elvi kérdés is; ők néha jobban megbecsülik a tanulás lehetőségét. Bemutató órák esetében ebben az évben sok színvonalas órát láthattunk, amelyeket olyan csoportokban tartottak a hallgatók, ahol egyébként is tanítanak, így a bemutató óra nem csak a pillanatnyi teljesítményről mutatott örömteli képet, hanem érezhető volt a tanuláshoz, az Isten igéjének megismeréséhez elengedhetetlen szeretetteljes légkör. Az is örömteli, hogy a hittanórákat rendszeresen tartó hallgatóknál általában jellemző az alapos Bibliaismeret, néha jobb szintű, mint a frissen érettségizett, esetleg nem református gimnáziumból érkező, laza egyházi kötődéssel rendelkező teológia szakos hallgatók esetében.

A katechéta szakon az óralátogatás terén komolyabb problémák nem voltak, a hétvégi tömbösítést a hallgatók általában jó lehetőségnek tartják, még akkor is, ha néha nagy megterhelést jelent, hogy majdnem minden hétvégén van tömbösítés.

Az előző naptári évhez viszonyítva a szakon kb. 25 %-kal lett alacsonyabb a hallgatói létszám, mióta egyértelművé vált, hogy a hitoktatási óradíjából a legnagyobb óraterhelés mellett sem lehet elérni egy átlagos tanári fizetést. Az azonban továbbra is érvényes, hogy egyre több hittanoktatóra van szükség, hiszen vannak olyan gyülekezetek, ahol a lelkipásztor munkáját a hittanoktató – aki esetenként más munkát is végez – 20-30 hittancsoportban is segíti.

Hit- és erkölcstanoktatói szakirányú továbbképzési szak

Az év legfontosabb eseményei és tanulságai

A szak hallgatóinak száma nem emelkedett jelentősen az év során, amit magyaráz az is, hogy a szak csak a 2016/17-es tanév őszi félévében indult. A félévre meghirdetett kurzusok nagy része egyezik a katechéta-lelkipásztori munkatárs szak kurzusaival, a kontaktórák nagy részét a két szak hallgatóinak meg lehet tartani együtt. A két szakon tanulók továbbra is igénylik a hétvégi tömbösítéseket, mert a legtöbben munkahely és család mellett végzik a tanulmányaikat, és csupán kevesen tudnának részt venni hétközi órákon. Remélhetőleg a következő években növekszik a továbbképzési szak iránti érdeklődés azok körében, akik már rendelkeznek pedagógiai végzettséggel. A szak elvégzéséhez nem szükséges nyelvvizsgabizonyítvány, így a 4 szemeszteres képzési idejű szak vonzó lehet azok számára, akik részt szeretnének venni a hittanórák tartásában és van már tanítási tapasztalatuk.

Képzéssel összefüggő nemzetközi tevékenység, hallgatói és munkatársi ösztöndíjak

Erasmus-program felsőoktatási hallgatók és munkatársak számára

Az év során öt hallgató vett részt tanulmányi célú hallgatói mobilitásban (SMS), hárman a Prágai Károly Egyetemre, ketten a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetemre mentek. Két munkatárs oktatási célú mobilitásban (STA) vett részt, ketten a Babeş-Bolyai Tudományegyetemen, egy munkatárs a révkomáromi Selye János Egyetem Református Teológiai Karán. Képzési célú mobilitásban (STT) két munkatárs vett részt a Babeş-Bolyai Tudományegyetemen. Két bejövő hallgató tanult a PRTA-n 2017 szeptembere és 2018 januárja között, ők a révkomáromi Selye János Egyetem Református Teológiai Karáról érkeztek. A Babeş-Bolyai Tudományegyetemről 6 munkatárs érkezett hozzánk, három oktatási (STA), három képzési (STT) célból.

Makovecz-program magyarországi és külföldi felsőoktatási intézmények hallgatói és magyarországi felsőoktatási intézmények oktatói számára

A PRTA 2017-ben intézményközi megállapodást kötött a Makovecz Ösztöndíj Programban való részvétel céljából a révkomáromi Selye János Egyetem Református Teológiai Karával. Ebben az évben kiutazó hallgató, munkatárs, vagy beutazó hallgató még nem volt.

Kőrösi Csoma Sándor ösztöndíj a diaszpórában élő magyarság identitásának megtartására és őrzésére, a magyar állam ösztöndíjasai számára

Borsi Péter negyedéves hallgató 2016 ősztől 2017 tavaszáig az Észak-Németországi Magyar Református Lelkigondozói Szolgálat kötelékében szolgált az alábbi helyeken: Hannover, Hamburg, Bréma, Göttingen, Braunschweig, Hildesheim, Wolfsburg; ennek keretében túlnyomórészt gyülekezeti munkát végzett.

Strifler Zoltánné (szül.: Csöngedi Nikolett) negyedéves hallgató 2017 szeptemberétől 2018 májusáig volt ösztöndíjas az Észak-Németországi Magyar Református Lelkigondozói Szolgálatnál, Menkéné Pintér Magdolna református lelkész mentorsága alatt. Hat gyülekezetben szolgált: Hamburg, Bréma, Hannover, Hildesheim, Göttingen, Braunschweig. A gyülekezeti szolgálatok a következők voltak: istentisztelet, gyermekalkalmak, ifjúsági órák. Ezen kívül végzett lelkigondozást és programokat szervezett a Hannoveri Magyar Egyesület kérésére.

Marton Krisztián negyedéves hallgató 2017 szeptemberétől 2018 májusáig volt Münchenben, a Münchener Magyar Nyelvű Református Gyülekezetben, Csákvári Dániel lelkész mentorálása alatt. Az ösztöndíjas év során világi és egyházi alkalmakon vett részt, azokat szervezte, valamint

részt vett a gyülekezet archívumának rendezésében is. Kezdetben 3 gyülekezetben szolgált (München, Augsburg, Ingolstadt), de mivel Augsburg időközben levált Münchentről, az ösztöndíj második felében már csak Münchenben és Ingolstadtban végezte a szolgálatokat.

Számszerű adatok

Teológia szakra beiratkozott hallgatók száma:

2016/17., 2. félév: 36

2017/18., 1. félév: 41

Teológia szakon oklevelet szerzett hallgatók száma:

2016/17: 5

Katechéta-lelkipásztori munkatárs szakra beiratkozott hallgatók száma:

2016/17., 2. félév: 13

2017/18., 1. félév: 17

Katechéta-lelkipásztori munkatárs szakon oklevelet szerzett hallgatók száma:

2016/17: 1

Hit- és erkölcsstanoktatói szakirányú továbbképzési szakra beiratkozott hallgatók száma:

2016/17., 2. félév: 1

2017/18., 1. félév: 2

Nemzeti felsőoktatási – korábban köztársasági – ösztöndíjas hallgatók száma:

2016 ősztől 2017 januárig: Tóth Cseperke

2017 ősztől 2018 nyaráig: Csepreginé Ármay Kinga

Alkalmazottak:

2017. októberi adat szerint:

oktatók (kutatókkal együtt): 22

adminisztrációs/gazdasági munkatárs: 2

b) – kutatás, kutatásfejlesztés, továbbképzés

Konferenciák, szakmai napok, továbbképzések

A Dunántúli Református Egyházkerület lelkesztovábbképzése, szakmai napok

Időpont: 2017. szeptember 28-30.

Helyszín: Balatonfüredi Silóám Missziói Otthon (Balatonfüred, Honvéd u. 6-8.)

Téma: A reformáció teológiai és etikai dilemmái

Kreditérték: 24 kredit

Program:

	Csütörtök Szeptember 28.	Péntek Szeptember 29.	Szombat Szeptember 30.
8:00		reggeli	reggeli
9:00		Bibliatanulmány Hamar Zoltán	Bibliatanulmány Dr. Barta Zsolt
10:00		Előadás megbeszéléssel	Előadás megbeszéléssel

		Dr. Vladár Gábor A predestináció gondolata Kálvin újszövetségi kommentárjaiban	Dr. Balikó Zoltán Keresztyén lét és munka a reformáció etikai gondolkodásában
11:30		Korreferátum Dr. Németh Tamás Mit tanítsunk ma Isten elválasztó és üdvözítő akarataról, a kiválasztás etikai konzekvenciái	Istentisztelet úrvacsorai közösséggel Igét hirdet Köntös László főjegyző
12:00	érkezés, regisztráció		
13:00	ebéd	ebéd	ebéd, a konferencia bezárása
14:00	Nyitó istentisztelet		
15:00	Előadás megbeszéléssel Dr. Borsi Attila Cselekedetek és megigazulás a reformátori tanításban	Előadás megbeszéléssel Polgárdi Sándor A felsőbbség és a Krisztus-követő ember kapcsolata a reformátori gondolkodásban	
18:00	vacsora	vacsora	
19:00	Áhítat Szabóné Dr. László Lilla	Áhítat Szabóné Dr. László Lilla	

Kálvin Konferencia a PRTA Kálvin Kutatóintézetének szervezésében

Időpont: 2017. október 17-18.

Helyszín: Pápai Református Teológiai Akadémia

Program:

Október 17.

Megnyitó	14 ⁰⁰ -14 ¹⁰	Dr. Németh Tamás Rektor PRTA
A reformáció gyors terjedésének okai Magyarországon	14 ¹⁰ -14 ³⁵	Dr. Horváth Erzsébet KRE HTK
Megbeszélés	14 ³⁵ -14 ⁵⁰	Moderátor
Szüntelen reformáció (semper reformanda)?	14 ⁵⁰ -15 ¹⁵	Dr. Márkus Mihály PRTA
Megbeszélés	15 ¹⁵ -15 ³⁰	Moderátor
A Lepsényi presbitérium a 17. század végén	15 ³⁰ -15 ⁵⁵	Dr. Hudi József Levéltári Igazgató – Pápa
Megbeszélés	15 ⁵⁵ -16 ¹⁰	Moderátor
	SZÜNET 16 ¹⁰ -16 ³⁰	
Kálvin János üzenete nekünk, mai magyar reformátusoknak	16 ³⁰ -16 ⁵⁵	Dr. Huszár Pál PRTA
Megbeszélés	16 ⁵⁵ -17 ¹⁰	Moderátor
Sámuel 1-2. könyve, valamint a Királyok 1. és 2. könyve Méliusz Juhász Péter fordításában	17 ¹⁰ -17 ³⁵	Dr. Balla Ibolya PRTA

Megbeszélés	17 ³⁵ -17 ⁵⁰	Moderátor
Magyar Kálvin bibliográfiák nyomában	17 ⁵⁰ -18 ¹⁵	Dr. Magyar Balázs Dávid DRHE
Megbeszélés	18 ¹⁵ -18 ³⁰	Moderátor
Október 18.		
Nyitó áhítat	9 ⁰⁰ -9 ²⁰	Dr. Szabó Előd PRTA
A 2. székhely-vita, avagy hol működjön a pápai kollégium?	9 ²⁰ -9 ⁴⁵	Sárközi Gergely Antal PRTA
Megbeszélés	9 ⁴⁵ -10 ⁰⁰	Moderátor
Az egyház megújulása és a reformáció „sola”-i	10 ⁰⁰ -10 ²⁵	Dr. Németh Tamás PRTA
Megbeszélés	10 ²⁵ -10 ⁴⁰	Moderátor
	SZÜNET 10 ⁴⁰ -11 ⁰⁰	
Karácsony Sándor pedagógiájának református sajátosságai	11 ⁰⁰ -11 ²⁵	Bognárné Dr. Kocsis Judit PRTA
Megbeszélés	11 ²⁵ -11 ⁴⁰	Moderátor
„Mikor Vas megye nyugati része református volt”	11 ⁴⁰ -12 ⁰⁵	Dr. Németh Balázs Bécs
Megbeszélés, konferencia lezárása	12 ⁰⁵ -12 ²⁵	Moderátor

Reformációi emléknep

Időpont: 2017. október 31.

Helyszín: Pápai Református Teológiai Akadémia, Pápa

Az ünnepséghez kapcsolódó csendesnapon dr. Hudi József, a PRTA kutatója, a Dunántúli Református Egyházkerület Levéltárának főlevéltárosa tartott előadást Dunántúl és Pápa városának reformációjáról.

Alumni

Öregdiáktalálkozó

Időpont: 2017. május 20.

Helyszín: Pápai Református Teológiai Akadémia, Pápa

Téma: Húsvét után, Pünkösöd előtt

Program:

9.00-9.30 Megérkezés, gyülekező

9.30-10.00 Kezdő áhítat (Dr. Hanula Gergely, PRTA)

10.00-12.30 Előadás és műhelymunka: Isten és az én történetem (Dr. Siba Balázs, KRE-HTK)

12.30-13.00 Közös ebéd

13.00-14.00 Azok a pápai évek! (öregdiákok és mai teológusok egy bögre kávé/tea körül)

14.00 Hangolódás és készülés a pünkösdi és nyári szolgálatokra

Igehirdetés-vázlatok bemutatása

Hittanórákhoz, gyermekistentisztelethez ünnepi segédletek

Táborok bemutatkozása: Csillagpont, REND, Sófár

Oktatói kitüntetések, doktorrá avatás

2017. január 12-én Budapesten doktorrá avatták akadémiánk tanárát, Barta Zsoltot, aki 2016. június 13-át védte meg doktori disszertációját Summa cum laude minősítéssel az ELTE BTK bizottsága előtt. A dolgozat címe: „Symphony of Scriptures: An Intertextual Study of Acts 10:1-15:35”.

2017. augusztus 20-án, állami ünnepünk alkalmából Áder János, Magyarország Köztársasági Elnökének megbízásából Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere kiemelkedő teológusi és tanári pályája elismeréseként Magyar Érdemrend Középkereszt kitüntetést adott át Dr. Vladár Gábornak, a Pápai Református Teológiai Akadémia volt rektorának, egyetemi tanárának.

Tehetséggondozás

Hallgatói tudományos tevékenység
Pályázatok:

A PRTA pályázatot írt ki a reformáció 500. évfordulójának megünneplése alkalmából teológia és katechéta-lelkipásztori munkatárs szakos hallgatói számára egyháztörténelem, Ó- és Újszövetség, rendszeres és gyakorlati teológia tárgykörében.

Ószövetség tárgykörében Sárközi Gergely Antal hatodéves hallgató első helyezést ért el „Dr. Tóth Lajos élete és munkássága” című munkájával.

Gyakorlati teológia tárgykörében Dr. Béres András másodéves hallgató első helyezést ért el „A reformáció ’Sola’-i a 21. századi lelkigondozásban avagy A pszichoterapeuta, mint személyes teológus” című pályaművével.

A Mándi Márton István Pápai Református Kollégiumi Alapítvány „Korunk reformátora - Kövy Zsolt munkássága a Pápai Református Kollégium tagintézményeinek újraindításáért” címmel pályázatot hirdetett a Kollégium diákjai és hallgatói számára.

Pályázati felhívás

A Mándi Márton István
Pápai Református Kollégiumi Alapítvány

»Korunk reformátora«

Kövy Zsolt munkássága
a Pápai Református Kollégium
tanintézményeinek újraindításáért

címmel pályázatot hirdet a Kollégium diákjai és hallgatói számára.
A pályamunkák elvárt terjedelme 5-15 oldal, beadási határideje 2017. október 1.

A gimnáziumi diákok és a teológiai hallgatók beérkező pályamunkáit az alapítvány kuratóriuma külön bírálja el,
az első helyezettek 80 000 Ft,
a második helyezettek 50 000 Ft,
a harmadik helyezettek 35 000 Ft
díjazásban részesülnek.

A pályamunkákat név nélkül, jellegével ellátva, lezárt borítékban lehet leadni a kuratórium titkárnak címezve a Pápai Református Teológiai Akadémián (Hanusz Gergely, Március 15. tér 13-14.).
A borítékban belül szintén lezárt borítékban kérjük elhelyezni a készítő nevét.

a Mándi Márton István Pápai
Református Kollégiumi Alapítvány
kuratóriuma

A pályázaton első helyezést ért el Tóth Cseperke hatodéves hallgató, pályaművének címe: „A Mándi Márton István Pápai Református Kollégiumi Alapítvány megalapítása”.

Deák László Olivér harmadéves hallgató pályázata a „Kövy Zsolt mukássága” címet viselte, amellyel második helyezést ért el.

Publikációk:

Dr. Béres András (2. évfolyam)

„A reformáció 'Sola'-i a 21. századi lelkigondozásban, avagy: A pszichoterapeuta mint személyes teológus”, In: Németh Tamás (szerk.), *Igaz hit és megújulás. A reformáció teológiájának inspiráló hatása ma* (Acta Theologica Papensia 17.) Pápa, Pápai Református Teológiai Akadémia, 2017, 105-138.

Sárközi Gergely Antal (6. évfolyam)

1. „Dr. Tóth Lajos élete és munkássága”, In: Németh Tamás (szerk.): *Igaz hit és megújulás. A reformáció teológiájának inspiráló hatása ma* (Acta Theologica Papensia 17.) Pápa, Pápai Református Teológiai Akadémia, 2017, 145-170.

2. „Antal Lajos esperes, ászári lelkipásztor élete”, In: *Hét Határ*, XXI/1. (2017) 6.

3. „Mándi Márton Tamás kéziratosa önéletrajza”, In: *Acta Papensia* XVII./3-4. (2017) 267-284. A szerzőnek cikkei jelentek meg meg a Pápai Kollégiumi Lapok újraindulás utáni szinte valamennyi lapszámában. A lapnak alapító felelős szerkesztője, majd 2017 tavaszától főszerkesztője. Több cikkét közölte a Nimród vadászmagazin, illetve több alkalommal írt a pápai református gyülekezet „Tebenned bízunk” című újságába gyülekezettörténeti témákban (az 1617-ben Pápán megalakult presbitériumról, a pápai református óvoda történetéről, valamint az Adásztevelre száműzött pápai iskoláról), illetve néhány írása a Dunántúli Református Lapban is megjelent.

A PRTA közéleti diákújságjának, a hosszú idő után 2016-ban újraindított Pápai Kollégiumi Lapoknak a szerkesztésében több hallgató is részt vesz, 2017-ben Sárközi Gergely Antal volt a főszerkesztő, Dörömbözi Alex és Kamondi Péter volt a szerkesztő. A lapba az oktatókon, az egyházkerület lelkipásztorain kívül a hallgatók rendszeresen írnak tanulmányokat, igehirdetéseket, élménybeszámolókat. A lap ünnepi számban állított emléket a pápai kollégium 1752. május 12-én történt száműzetésének 265 éves évfordulóján. A különkiadás összeállításában közreműködött a Teológiai Akadémia, a Gimnázium, a Tudományos Gyűjtemények (Könyvtár, Levéltár), a Pápai Református Egyházközség, valamint a Dunántúli Református Egyházkerület is. Az ünnepi szám itt olvasható:

https://issuu.com/refdunantul/docs/teljes_pa_pai_kolle_giumi_lapok_1/32

Hallgatói előadás konferencián:

Sárközi Gergely Antal: „A 2. székhely-vita, avagy hol működjön a pápai kollégium?”, Kálvin Konferencia a PRTA Kálvin Kutatóintézetének szervezésében, Pápa, 2017. október 17-18.

Mentorálás

A hallgatók mentorálása több szinten történik. A 6. évfolyamos hallgatókat gyakorlatuk során a felügyelő lelkész mentorálja. Ennek része a gyülekezeti adminisztrációs és gyakorlati tevékenységek terén való segítség, a hospitálások felügyelete, valamint az igehirdetések készítésével kapcsolatos konzultáció. Az első 5 évfolyam mentorálása egyrészt oktatók vezetésével folyik, másrészt úgy, hogy felsőbb éves hallgatók korrepetálnak alsóbb éveseket.

Az oktatói mentorálás része a tutori tevékenység. Ezen belül valósul meg a tutorcsoport tagjainak segítése, a velük való konzultáció a reggeli áhítatokra és legációk szolgálatokra írt igehirdetésekről, csoport- és egyéni beszélgetések, szükség esetén lelkigondozás, valamint a kötetlenebb, havi rendszerességgel tartott tutorvacsora, a hallgatókkal való közös főzés. A PRTA lelkigondozója továbbra is az oktatók és hallgatók rendelkezésére áll.

Tematikus oktatói mentorálás:

A 2016/17-es tanév húsvéti ünnepköréhez kapcsolódó – a Húsvét dogmatikumával, homiletikumával foglalkozó, igehirdetés-vázlatokat is tartalmazó – mentorprogram anyagát Dr. Németh Tamás rektor állította össze.

Rendszeres hallgatói korrepetálás:

Tóth Cseperke hatodéves hallgató hitvallásismeretből végzett mentorálást a 2017/18-as tanév őszi félévében. Sárközi Gergely hatodéves hallgató 2017-ben is folytatta az Ószövetségi bibliaismeret tanegység keretében korábban kezdett korrepetálásokat.

Szabó Beatrix ötödéves – tolmács- és fordítói tapasztalattal rendelkező – hallgató a 2017/18-as tanév őszi félévében több hallgatónak segített angol nyelvről történő szakfordítás végzésénél konzultációk keretében. Sok esetben még az idegen nyelvet viszonylag jól értő hallgatók is nehezen boldogulnak a szöveg értelmezésével, az összefüggések meglátásával. Az elvégzett szótárzás nem mindig vezet el oda, hogy a forrásszöveget a célnyelven a forrásszöveghez hűen, szép magyarsággal tudják visszaadni. Mivel a szakfordítások egyik hozadéka az alapvizsga- és szakdolgozathoz szükséges szakirodalom használata kell, hogy legyen, a 2016/17-es tanévben elkezdődött egyéni konzultációk tovább folytatódnak. Ezek keretében a szakfordítást végzőket olyan hallgató(k) segíti(k), aki/akik az adott idegen nyelvet kiválóan érti(k). A konzultációkon a mentor az otthon már elvégzett szótárzást, próba fordítást követően vezeti, segíti a forrásszöveg helyes értelmezését és célnyelven történő visszaadását. A mentoráláshoz lásd még: <http://www.pрта.hu/web/intezmenyakkreditacio/>

2. Kiegészítő, támogató tevékenységek

a) – könyvtári szolgáltatás

Az intézeti könyvállományok fejlesztése idén is folytatódott. Az előző évtől eltérően azonban ebben az évben kommentársorozatok vásárlását nem terveztük be, inkább a kommentársorozatokból még hiányzó darabok pótlását, és egyéb, az oktatásban jól használható olyan művek beszerzését, amelyek közül többet magyar teológusok írtak. Ilyen *A protestáns etika kézikönyve* című (szerk. Fazakas Sándor), a Kálvin Kiadó és a Luther Kiadó által 2017-ben publikált könyv, amelyben három evangélius és nyolc református teológus tanulmánya szerepel, köztük a PRTA rektorának, Dr. Németh Tamásnak a tanulmánya. Társkiadóként 110 példányt kaptunk a L'Harmattan Kiadó által 2016-ban publikált, *Felelet a Mondolatra: Tanulmányok a 60 éves Bogárdi Szabó István tiszteletére* című (szerk. Zsengellér József, Kodácsy Tamás, Ablonczy Balázs) műből, amelyben a PRTA több oktatója is megjelentett tanulmányt.

A hallgatók rendelkezésére álló tanulószoba könyvállománya minden évben gyarapszik vásárlásokkal és adományokkal, köztük társintézmények oktatói által publikált szakkönyvekkel (pl. Kolozsvári Babes-Bolyai Tudományegyetem, DRHE stb. oktatói által adományozott kötetek). Egyre inkább megvalósul a teológiai intézmények közötti könyvcseré, amelynek

keretében duplumokat adunk át egymásnak. A folyóiratokat tartalmazó ATLA teológiai adatbázis továbbra is elérhető a Pápai Református Gyűjteményeken keresztül, illetve az EBSCO adatbázis – amely teljes digitális könyveket tartalmaz – a PRTA épületében is használható. A hallgatók az exegézist segítő Bibleworks programhoz hozzáférhetnek, amelynek használatát az oktatók – egyéb, a kutatást segítő programok, böngészők bemutatásával együtt – szeminárium keretében ismertetik. Az év során elindult a KOHA könyvtárprogramra történő átállás. A könyvek katalogizálásában a szisztematikus könyvállomány esetében Suhai Kristóf negyedéves hallgató is részt vesz.

b) – oktatási egységek

A földszinti áhítatos terembe 2017 során az oktatásban használható új interaktív tábla került vetítővel együtt, így már a tantermek harmadában áll rendelkezésre interaktív tábla.

c) – kollégium

Az elvégzett felújítási munkák a következők: földszinti konyha festése, a kollégium fiú részlegének festése, a beázott rendszeres teológiai tanszéki szoba padlójának felújítása, a lift felújítása. Elkészült a hallgatók rendelkezésére álló légkondicionált klubszoba.

Eddig csak a konyhasarokkal rendelkező diákszobákban voltak hűtőszekrények. 2017 szeptemberében 13 hűtőszekrényt vásároltunk, így minden diákszobában van hűtőszekrény. A két hallgatói teakonyhába új konyhabútor került, a háztartási gépek karbantartása, újak vásárlása folyamatos itt és az oktatói teakonyhában is. Az épület egészének állapotmegőrzése folyamatos. A jövő évben szükséges lesz megtervezni a fűtéskorszerűsítést, amelynek során mérlegelni kell új kazán beszerzését, napkollektorok felszerelését.

A kollégiumot és a teljes épületet folyamatosan ellenőrzi a Katasztrófavédelem, tűzvédelmi ellenőrzés évente van és tűzvédelmi oktatásban az alkalmazottak részt vesznek. Háromévente a Pápai Önkormányzat Népegészségügyi Hivatala tart ellenőrzést. Rovar- és rágcsálóirtás évente kétszer történik. Az ellenőrzésekkel kapcsolatos jegyzőkönyvek és biztonsági adatlapok a Gazdasági Hivatalban találhatóak meg.

A lelkipozíciói szoba folyamatosan áll minden hallgató rendelkezésére.

d) – fegyelmi és kártérítési ügyek. 2017-ben fegyelmi és kártérítési ügy nem volt.

3. A közvetlen és közvetett partnerek igényeinek kielégítése

– hallgatók (beleértve a továbbtanuló felnőtteket):

- Az intézményben folyó oktatás színvonalával és az oktatókkal kapcsolatos hallgatói visszajelzéseknek van formális és kevésbé formális módja. A formális mód a szemeszterekre vonatkozó hallgatói elégedettségi kérdőív. A 2017-es naptári év első felében az előzőnél valamivel több visszajelzés érkezett, a második félévben azonban ez a szám némileg visszaesett. Pozitívum, hogy a számszerű jelzések mellett egyre több az árnyalt, szöveges értékelés vagy megjegyzés. A válaszok azt mutatják, hogy a tanulmányi adminisztrációval, az oktatás színvonalával, az oktatók felkészültségével, az oktató és hallgató közötti konzultációs lehetőségekkel, valamint a számonkérés méltányosságával kapcsolatban az elégedettség szinte minden kérdésben 75-80 % felett van, vagy esetenként ennél jóval magasabb. Ez mutatja az oktatók elkötelezettségét, ami a PRTA-nak az évek során mindig az erősségei közé tartozott. Az intézményben tanultak használhatóságát

tekintve a jelenlegi hallgatók általában elégedettek, legtöbbjük négyes vagy ötös minősítést ad ezen a téren. A jegyzettel, tankönyvvel való ellátottság terén sem érkezik komolyabb kifogás. Általában igaz, hogy a hallgató időben hozzá tud jutni a szükséges jegyzethez, hogy felkészüljön a számonkérésre. Ami szintén pozitívum, hogy a képzésben való részvételt megkönnyíti, hogy a jegyzetek, tankönyvek beszerzése nem ró nagy anyagi terhet a hallgatókra. Szemeszterenként minden oktató megkapja a rá vonatkozó értékelést. A 2017-re vonatkozó hallgatói kérdőívek részletes kiértékeléséhez lásd a honlapot: <http://www.pрта.hu/web/minosegbiztositas/>

- A hallgatói visszajelzéseknek vannak kevésbé formális módjai is. A tutorrendszer és a kis hallgatói létszám lehetővé teszi, hogy tanulmányi és egyéb ügyekben a visszajelzések gyorsan érkezzenek meg a tanulmányi osztályra és az egyes oktatókhoz. A HÖK vezetősége továbbra is az egyik legfontosabb eszköz a szenátus és a hallgatók közötti kommunikációban, a hallgatói kéréseket és visszajelzéseket rendszeresen tolmácsolja a szenátus felé.
- A tanulmányi adminisztrációt tekintve mind a tanulmányi osztály/rektori hivatal, mind a szenátus hatékonyan működik. A hallgatók felől beérkezett kérelmek tárgyalása akár a szenátus, akár annak bizottságai előtt olyan határidővel történik, hogy a hallgatók tanulmányi előmenetele, adminisztrációval kapcsolatos tennivalója ne legyen akadályozva. A kérvényekkel kapcsolatban született szenátusi vagy bizottsági határozatokat az érintettek az SzMSz-ben előírt határidőn belül megkapják. A hallgatói ügyek intézését, a PRTA működését egészében véve segíti az, hogy az adminisztrációs és gazdasági munkatársak, valamint az intézményvezetők rendszeresen vesznek részt továbbképzéseken (pl. finanszírozással, adózással, költségvetéssel kapcsolatos továbbképzés; FIR-fórumok vagy egyéb, az Oktatási Hivatal által szervezett műhelyfoglalkozások; Erasmus-konferenciák és továbbképzések).
- Az intézmény folyamatosan igyekszik a hallgatók egyéni problémáikhoz igazodni, és figyelembe venni azokat a kérelmeket, igényeket, amelyek családi okok miatt egyéni tanrendre, tandíj- vagy egyéb térítéscsökkentésre vonatkoznak. Az egyéni tanrendben való tanulás lehetősége azt jelenti, hogy az oktatóknak fel kell ajánlaniuk rendszeres konzultációs alkalmakat az órarendi órákon kívül. A tandíj- vagy egyéb térítéscsökkentésre irányuló kérelmek többsége, ha nem mindegyike általában pozitív elbírálást kap. A PRTA ezen kívül a hallgatók gyakorlaton (pl. missziói gyakorlat) való részvételét anyagilag is támogatja – amennyiben szükséges –, többek között a költségek egy részének átvállalásával.
- A már végzett hallgatók elhelyezkedésével, diplomájuk használhatóságával kapcsolatos visszajelzéseket a DPR/Alumni-program keretében évente kitöltött és beküldött kérdőívek tartalmazzák (a DPR-tevékenységhez lásd: <http://www.pрта.hu/web/kepzesek-es-tovabbkepzesek/>). 2017-ben történt meg a 2016-os felmérés eredményeinek összegzése, kiértékelése. A megkeresettek 18,3 %-a töltötte ki a kérdőívet. A válaszadók aránya végzettség szerint: 66,7% református teológia szakon, lelkipásztor szakirányon, 33,3% pedig katechéta szakon végzett. Ez a számarány tükrözi a ténylegesen végzettek arányát. A végzettek 75%-a vett részt egyéb képzésben vagy a PRTA-n végzett tanulmányaival párhuzamosan, vagy azok lezárása után; ezek nagyrészt kapcsolódnak a PRTA-n szerzett ismeretekhez

(mentálhigiénés, lelkipásztori, vallásnevelési, pedagógiai, pásztorálpszichológiai tanulmányok). Minden válaszadónak van munkaviszonya, 75%-nak egyházi, 25%-nak világi munkahelye van. E felmérések célja természetesen nemcsak a múltbeli tapasztalatokkal, vagy a megszerzett végzettség jelenlegi használhatóságával kapcsolatos visszajelzés, hanem annak felmérése is, hogy a szakmai fejlődés szempontjából a végzett hallgató a jövőben milyen továbbképzésben venne részt szívesen. Ezt is figyelembe kell venni akkor, amikor az intézménynek át kell gondolnia, szükségesek-e, és ha igen, milyen típusú egyéb továbbképzési lehetőségek. A végzettek számára a Katechetikai Intézet folyamatosan lehetőséget biztosít találkozók szervezésére, tapasztalatcserére, az oktatásban hasznos anyagokhoz való hozzáférésre. Az intézményi DPR koordinátor és a Katechetikai Intézet közös szervezésében nemcsak az öregdiák-találkozókra, de a szakmai fejlődéshez szükséges katechetikai, pedagógiai szakmai napokra is rendszeresen kerül sor. Ezek közül némelyiken a jelenlegi és végzett hallgatók együtt vesznek részt, jelentőségük a képzésen kívül, hogy erősítik a spirituális közösséget, ami elengedhetetlen olyan szakemberek esetében, akik vagy lelkipásztorként, vagy hittanoktatóként vállalnak szolgálatokat. E szakmai napok előadói között vannak nemcsak a PRTA oktatói, hanem társintézmények (hittudományi intézmények) oktatói, egyéb – esetenként a PRTA gyakorlati képzéséhez terepet biztosító intézmények – szakemberei is (mentálhigiénés szakemberek stb.), valamint tapasztalattal rendelkező gyülekezeti vagy intézeti lelkipásztorok is (lásd bővebben a II/1/b pontot). A 2017-es felmérés eredményeinek összegzésére 2018 elején fog sor kerülni.

– Az egyházi munkaadók (gyülekezetek, egyházmegyék, egyházkerület) igényeit tekintve elsősorban az egyházmegyei és egyházkerületi jelentéseket, a hatodévesek gyakorlatát felügyelő lelkészek visszajelzéseit alapul többek között a hallgatók hatodéves szolgálati helyének kiválasztásánál, a missziói és diakóniai gyakorlatok esetében, a legációknál, a kiszállásoknál, és a végzett hallgatók elhelyezkedésénél. A PRTA és külső partnerei közötti folyamatos együttműködés fórumai: egyházmegyei és -kerületi továbbképzők, tanfolyamok és szakmai napok, ahol nemcsak a végzett, de a jelenlegi hallgatók is részt vehetnek; ún. nyakkendő nélküli látogatás az intézményben az egyházkerület vezetősége részéről; teológusnapok (ún. kiszállások), amelyek keretében a hallgatók az egyházkerület gyülekezeteiben végeznek szolgálatot (részvétel istentiszteleten, gyermekalkalmakon) az igehirdetést végző oktató vezetése mellett; legációk (Karácsonykor, Húsvétkor és Pünkösdkor). A legáció alkalmával az adott gyülekezet megismeri a hallgatókat, rajtuk keresztül pedig kapcsolatot tart a PRTA-val. Püspöki és rektori engedéllyel a gyülekezetek kérhetik a hallgatókat, hogy adott esetben helyettesítést végezzenek a gyülekezetekben.

A PRTA úgy is részt vesz a kerület életében, hogy szervezi a kerületi továbbképzést. Ennek keretében főleg az intézmény oktatói tartanak előadásokat elméleti teológiai kérdésekről, vagy a lelkipásztorokat, hittanoktatókat érintő aktuális problémákkal kapcsolatban (lásd még II/1/b). Az oktatók ezen kívül rendszeresen adnak elő egyházmegyei szakmai napokon és továbbképzési alkalmakon.

A PRTA hallgatói rendszeresen tartanak áhítatokat, istentiszteleteket, nemcsak a pápai református gyülekezetben, de a kórházban is. Ezen kívül kántori szolgálatot is végeznek temetéseken, és részt vesznek a városi hajléktalan misszióban is.

– nemzetközi és hazai tudományos közösség: Az oktatók rendszeresen adnak elő a következő konferenciákon, fórumokon: Magyarországi Református Egyház Doktorok Kollégiuma (szekciónként, évente egyszer, vagy kétszer, ha időközi szekcióülések is vannak); a PRТА társintézményének, a Komáromi Selye János Egyetem Református Teológiai Karának évente szervezett, nemzetközi tudományos konferenciáján; a SOMEF és az LXXSA évenkénti nemzetközi, valamint az ISDCL kétévenkénti nemzetközi konferenciáján. Együttműködnek a kárpát-medencei magyar református hittudományi intézményekkel, a Budapesti Evangélikus Hittudományi Egyetemmel, a Pannonhalmi Bencés Főapátsággal. Rendszeresen publikálnak hazai és nemzetközi tudományos – mind katolikus, mind protestáns – szaklapokban, végeznek opponensi tevékenységet a fenti intézményekben fokozatszerzéskor (PhD és Habilitáció). Az oktatók és kutatók tudományos tevékenységéhez lásd még a félévenkénti jelentéseket (I. pont), a II/1/a pontot, valamint a következő honlapot: <http://www.prta.hu/web/intezmenyakkreditacio/>. Az oktatók teljes publikációs listája az mtmt.hu-n található.

– belső partneri kör (oktató és nem oktató munkatársak): Intézményi szinten szervezeti önértékelésre háromévente kerül sor, ennek keretében kérdőív segítségével gyűjtünk visszajelzéseket főként tanulmányi, adminisztrációs, gazdálkodási és tudományos előmenetelt érintő kérdésekkel kapcsolatban. E formális visszajelzési lehetőség mellett kevésbé formális módon és fórumokon is lehetőség van a problémák és visszajelzések megtárgyalására, különösen, mivel a munkatársi létszám alacsony. Az oktatók és kutatók képzéssel kapcsolatos feladatait, tudományos előmenetelét, kutatói tevékenységét az intézmény a következőképpen segíti: továbbképzés szervezésének vagy az azon való részvételnek a támogatása (anyagilag és egyéb módon); fokozatszerzés anyagi terheinek átvállalása; doktori vagy habilitációs publikációk kiadása; konferenciák költségeinek teljes vagy részleges átvállalása; részvétel ösztöndíjprogramokban (pl. Erasmus+ munkatársi mobilitás mind oktatási, mind képzési céllal); adminisztrációs és gazdasági munkatársak továbbképzésének támogatása.

III. INTÉZKEDÉSI TERV A HIBÁK KIKÜSZÖBÖLÉSÉRE, A MINŐSÉG JAVÍTÁSA, TÖKÉLETESÍTÉSE ÉRDEKÉBEN

1. Tanulmányi és egyéb (pl. könyvtári) adminisztráció, valamint szabályzatok terén történt módosítások – fejlesztések, egyszerűsítések –, amelyeket a belső vagy külső partnerektől érkezett igények és kérések tettek szükségessé

- 2017. szeptember 1-jei szenátusi ülés jegyzőkönyvéből:
„Böröczkyné Ballók Ildikó javasolja az intézménynek, hogy az ETN e-dokumentum kiegészítő modulját vásárolja meg. Erre fedezetet az informatikai fejlesztésre kapott állami támogatás jelent. E modul segítségével a jogviszony igazolások, a kötelezően évente kiadandó törzslapok, ill. hallgatókat érintő határozatok kényelmesebben jutnak el az érintettekhez. Ugyanakkor ez a modul komoly lépést jelent az ügyintézés digitalizálása felé.
Szenátus 100/2017. szept. 1. sz. határozata: Szenátus egyhangúlag megszavazza az ETN e-dokumentum kiegészítő moduljának megvásárlását.”
- Már évekkal ezelőtt felmerült az a kérdés, hogy lehet-e az egyes intézeti könyvtárak jelenlegi katalógizálási rendszerét korszerűsíteni. Hamar Zoltán

oktató tájékoztatta az intézményt a lehetséges rendszerekről, amelyek közül a KOHA bizonyult a legmegfelelőbbnek. 2017. szeptember 5-i szenátusi ülés jegyzőkönyvéből:

„Az új, Koha alapú integrált könyvtári rendszert júliusban telepítették és beállították, így Hamar Zoltántól kért azonosító és jelszó birtokában használható.”

- A HÖK a 2017. február 21-i szenátusi ülésen kérvényezi (139/2017) a TVSz 32. § (2) módosítását a gyakorlati jegyek lezárásának határidejével kapcsolatban. Szenátus 38/2017. febr. 21 sz. határozata: Szenátus a TVSz 32. § (2) szövegét a következőképpen módosítja: “A gyakorlati jegyet a vizsgaidőszak utolsó hetének kezdetéig kell lezárni. A leckekönyvbe történő bejegyzés megszerzése a hallgató felelőssége.” Szenátus 71/2017. máj. 23. sz. határozata: „Szenátus meghatározza, hogy a gyakorlati jegyek lezárásának határideje a vizsgaidőszak vége.”
- A korábbi gyakorlat szerint a szenátus egyenként döntött azokról a helyekről, ahová a hallgatók diakóniai, missziói gyakorlatra mehetnek. Azért, hogy ne kelljen egyenként megvizsgálni, hogy az adott hallgató gyakorlata elfogadható-e, a szenátus a 2017. február 21-i ülésén felkérte a Gyakorlati Intézetet, hogy e gyakorlatok kereteit dolgozza ki és terjessze a szenátus elé, hogy a hallgatók számára rendelkezésre álljon egy lista, melyről választás esetén szenátus külön kérvény nélkül elfogadja a gyakorlat teljesítését. Ezzel a gyakorlatok hallgatói és oktatói adminisztrációja egyszerűbbé válik, és hosszú távon hasznos, hogy a hallgatók e gyakorlatokat olyan helyen végezhessék, amivel a PRTA-nak több évre visszamenő megállapodása van. Ennek értelmében Szabóné László Lilla tervezetet készített, mely meghatározza azon intézmények körét, ahová a hallgató külön kérvényezés nélkül mehet diakóniai és missziológiai gyakorlatát teljesíteni. A tervezetet a 2017. május 23-i szenátusi ülés jegyzőkönyvének 2. sz. melléklete tartalmazza. Szenátus 53/2017. máj. 23. sz. határozata: „Szenátus a nyári gyakorlatok rendjére vonatkozó előterjesztést egyhangúlag elfogadja.”
- A szabályzatok frissítése folyamatos, minden szabályzat figyelemmel kísérését már évek óta egy-egy oktató végzi, aki csak az adott szabályzat naprakész voltáért felel. 2017-ben az SzMSz (1-szer), a TVSz (2-szer), a Térítési és Juttatási Szabályzat (1-szer), az Iratkezelési szabályzat (1-szer) és az Erasmus-szabályzat (1-szer) módosítására került sor. A Makovecz-programba való belépéssel egyidejűleg elkészült a PRTA Makovecz Szabályzata: Szenátus 144/2017. dec. 12. sz. határozata: „Szenátus egyhangúlag elvi hozzájárulását adja ahhoz, hogy a PRTA részt vegyen a Makovecz programban.” Szenátus 145/2017. dec. 12. sz. határozata: Szenátus egyhangúlag elfogadja a Makovecz Ösztöndíjprogram Szabályzatot.

2. Képzés, mintatanterv, alkalmazottak terén történt módosítások, változások, amelyeket a belső vagy külső partnerektől érkezett igények, vagy a PRTA-tól független, külső tényezők és környezet tesz/tett szükségessé

- A katechéta szakon tapasztalható problémák, amelyek a szak jellegéből adódóan és a hallgatók körülményeiből következően jelen vannak, sajnos nem változtathatók meg. Az adott körülmények között viszont, folyamatos kapcsolattartás mellett folyamatos teljesítésre készíthetjük a hallgatókat. A kisebb létszám előnye az, hogy minden hallgatóra jut figyelem. Többeknél az elmaradt tanegységek nem abból adódnak, hogy képtelenek a teljesítésre, hanem inkább elhagyják őket, mintsem

- közepes vagy még gyengébb jegyeket szerezzenek. Ez a statisztikát rontja ugyan, de az oktatás minőségét a hallgató igényessége révén emeli.
- A HÖK a szenátus 2017. december 12-i ülésén két kérést nyújt be (735/2017) a tavaszi vizsgaidőszakkal kapcsolatban: egyrészt az oktatók egyeztessenek a vizsgaidőpontokról, hogy ne csak jóformán hétfőre és keddre hirdessenek meg vizsgalehetőségeket, másrészt a szenátus állítsa vissza a vizsgaidőszak végén – elsősorban a kedvezményes tanrendűek miatt – a pótvizsgaidőszakot. Szenátus 157/2017. dec. 12. sz. határozata: „Szenátus tagjai vállalják, hogy lehetőségeikhez képest a vizsgaidőszakban a hét második felére is hirdetnek meg vizsgákat. Szenátus egy ellenszavazat mellett kísérletileg a 2017–2018-as tanév tavaszi félévében a vizsgaidőszak utolsó 4 napját elkülöníti a pótvizsgák számára.”
  - A hatodéves gyakorlati képzés állandó helyeivel kapcsolatban elkezdődött az egyeztetés az egyházkerület és a PRTA között. Az intézmény a kerület felé a 2017. február 7-i gyűlésen a következő gyülekezetekre tett javaslatot: A javasolt gyülekezetek városokban: Kaposvár, Veszprém, Tata, Nagykanizsa, Komárom, Zalaegerszeg, Győr, Szombathely, Pápa, Székesfehérvár, Sopron; falvakban, kisvárosokban: Szólád, Dég, Balatonarács, Egyházasköd, Enying, Mór, Balatonfüred, Győrújbarát-Ménfőcsanak, Polgárdi, Balatonkenese, Csetény.
  - Szenátus a 2017. december 12-i ülésén 150/2017. dec. 12. sz. határozatával „megállapítja, hogy a hatodévesek minősítése csak félévkor lehetséges, ezért Szenátus egyhangúlag elhatározza, hogy minden évben minősítést tart a hatodévesek számára az őszi félév lezárultával”.
  - A 2017. február 7-i ülésen a Szenátus megbízza Szabóné László Lillát, hogy úgy dolgozza át az SVT tanegységeket, hogy az intézetek arányosan részesüljenek a tanegységek tematikájában és ezekkel keresse meg az intézetvezetőket. Az SVM tanegységek (5 db 2 kredités tárgy) gazdája Németh Tamás, minden szakterületre 1 tanegység van bízva: *Németh Tamás, Bognárné Kocsis Judit, Szabó Előd, Balla Ibolya, Hanula Gergely* vállalja egy-egy SVM tanegység tárgyfelelősségét.
  - A 2017. február 21-i szenátusi ülésen *Szabóné László Lilla* ismerteti az SVT tanegységek teljesítésére vonatkozó tervezetét, mely a szenátusi ülés jegyzőkönyvének mellékletét képezi. Szenátus 41/2017. febr. 21 sz. határozata: „Szenátus megszabja, hogy az SVT tanegységek gyülekezeti katechézis keretében történő, legfeljebb 10 kreditnyi teljesítése esetén a hallgatónak a Tanulmányi Bizottsághoz kérvényt kell benyújtania. Szenátus a Keresztyén neveléstörténet 1 nevű (TEO051) tanegység intézeti besorolását módosítja: a tanegység a következő félévtől átkerül a Gyakorlati Intézethez a Szisztematikus-történeti Intézettől.”
  - A 2017. február 7-i szenátusi ülésen az is elhangzik, hogy a teológus mintatanterv átalakítása időszerű és ehhez a körülmények is kedvezőek. Az oktatók közül néhányan röviden megosztják javaslataikat a szenátussal. *Szabó Előd* a Művelődéstörténet 1-2 tanegységet összevonná, s a felszabaduló 6 kredit bibliaismeretre lenne fordítható. Az Egyetemes egyháztörténet és a Magyar egyháztörténet 2-2 féléves tárgy legyen, a felszabaduló tanegység az Egyháztörténet szigorlathoz kerüljön. *Németh Tamás* kéri, hogy az Etika súlya és beosztása változzon: minél később kerüljön rá sor a curriculumban, mert Egységes Lelkészképesítőn is szerepel vizsgatárgyként. A Rendszeres teológiai szigorlat

összevont etika és dogmatika szigorlat legyen. Az Alkalmazott teológia tárgynak dogmatikai és szociáletikai féléve legyen. *Hanula Gergely* sürgeti az összefoglaló számonkérések (szigorlatok) átgondolását. (A többi teológián szélsőséges megoldások látszanak: KRE HTK-n 3, SRTA-n 11 szigorlatot kell a hallgatóknak teljesíteniük.) *Barta Zsolt* felhívja a figyelmet arra a problémára, hogy homiletika gyakorlatra jönnek olyan hallgatók, akik exegézis és homiletika tárgyakat még nem teljesítettek; a 4 homiletikai gyakorlat nagyon kevés, legalább 6-ra van szükség. *Balla Ibohya* amellettsz áll síkra, hogy 6 kötelező exegézis tanegység legyen a curriculumban, félévente 2 meghirdetve. *Baráth Julianna* szerint elengedhetetlen a hatodévesek tapasztalatai alapján, hogy a katechetikai gyakorlat először ne hatodéven szerepeljen a curriculumban, hanem legyen korábban már hospitálásra lehetőség. *Bognárné Kocsis Judit* felajánlja, hogy kutatómódszertant tanít. Szenátus 3/2017. febr. 7. sz. határozata: „A gyakorlati hét módosításának részleteit a Tanulmányi Bizottság tárgyalja meg. A mintatantervet az intézetvezetők és a szakfelelősök tárgyalják meg március 15-ig.”

A mintatanterv felülvizsgálatának és módosításának előkészítő munkálatai során először az oktatók összeírták tanegységeik jelenlegi célkitűzéseit, az elérni kívánt kompetenciákat, a tanegységek kreditértékét, előfeltételeit és a meghirdetés gyakoriságát. Ezt követően 2017. március 15-ig írásban javaslatot tettek arra, hogy mindebből mit szükséges megtartani, és mi az, amin változtatni kell. A 2017-es év során több olyan gyűlés volt, amelyen az intézmény- és intézetvezetők megtárgyalták az összes oktató által a fenti módon összeállított és megküldött anyagot. A 2017. október 10-i gyűlésen az intézmény- és intézetvezetők vettek részt, a jegyzőkönyvet Dr. Hanula Gergely, a Biblikus Intézet vezetője vezette. Az intézmény és az intézetek vezetői egyetértettek abban, hogy a tanterv meghatározásában a lelkésztől elvárható (munkájához szükséges) kompetenciákból kell kiindulni. E készségeket három kulcsterületen jelölik meg: a prédikálás, a katechézis és a gubernáció területén. (Figyelembe véve a lelkészeketől, gondnokoktól érkező véleményeket is.) Egyetértés alakult ki abban a tekintetben is, hogy az elméleti súlypont helyett az ismeretek alkalmazásának a készségére kerüljön a hangsúly az új tantervben.

I. A prédikálás

(elhangzott szempontok: az igehirdetés épüljön az exegézisre, tartsa meg a hitvallásokban foglalt alapokat, lássa el az igehirdetés négy alapfeladatát)

- magyar bibliai szöveg ismerete/megértése (memoriterek)
- hitvallások ismerete (esetleg vezérfonalnak használva a képzésben)
- exegézis/homiletika előzetes ismeretével (ismétlődő körökben, egyre több ismeretet felhasználva)

II. Katechézis

- felnőtt katechézis
- iskolai hitoktatás

III. Gubernáció

- gyülekezetépítés
- egyháztörténet? kapcsolópontok: dogmatörténet, ...-történet

Lehetnek mellékágak is a három fő terület mellett (mögött?): liturgiai nevelés, imádságra nevelés, spirituális nevelés. Jelenlévők megállapodtak abban, hogy a feljegyzést Hanula Gergelytől néhány napon belül kézhez kapva, a főbb területek

mentén az ezekhez kapcsolódó kompetenciákat, ismeretanyagokat, ezek egymásra épülését mindenki átgondolja és saját gondolatmenete szerint kidolgozza (kb. egy hét alatt). Hanula Gergely vállalta, hogy a hozzá érkező véleményeket megkísérelti összefésülni, és ennek eredményét az eredeti javaslatokkal együtt minden jelenlévőnek továbbítja. Jelenlévők megállapodtak abban, hogy egy hónap múlva (2017. november 7.), ugyanebben az időpontban újra találkoznak a munka folytatására.

Az előkészítő munka részét képezte a 2016-ban elvégzett DPR felmérés eredményeinek kiértékelése, amelyből kiderült, hogy:

- Szakmai elégedettség szempontjából a válaszadók 75%-a kiváló vagy jót jelölt meg.
  - A lelkeszi szolgálatban azonban levők hiányolják a gyakorlati képzés ténylegesen gyakorlati oldalát, valamint a megfelelő lelki felkészítést. Ennek a továbbképzésen is hangsúlyt kell kapnia.
  - Többen ezt a hiányt további képzéseken való részvétellel próbálták megszerezni.
  - Az elméleti ismereteket, az itt szerzett műveltségüket jónak találják, ez tehát intézményünk erősségének számít.
  - Figyelmeztető jelzés azonban, hogy a lelki vezetőnek mentálisan erősnek kell lennie, tehát a kiégés elkerülése érdekében erősíteni kell a spirituális közösséget. Ennek jó eszköze lehet az Alumni közösség konferenciái, ahol a szolgálók közötti spirituális közösséget erősítjük meg.
  - A megkérdezettek a továbbképzésre vonatkozó igény terén a következőt nyilatkozták: Legtöbben (91,7%) gyakorlati, mentálhigiénés továbbképzést szeretnének, de magas százalékban kérnék a társadalom és egyház, egyházi szociológia területét, etika és spiritualitás kérdéseit, illetőleg hitvallási, dogmatikai témákat. A hitoktatás legégetőbb kérdésének az új etikai problémák értelmezése, kezelése és a szakmódszertani kérdések tűnnek (72,7%; 72,7%), ezt követi a tanár lelkiségének kérdése (63,6%) illetőleg a gyakorlati tapasztalatcsere konferencia (36,4%). Összességében tehát a továbblépési javaslatoknál egyértelműen kiderül, hogy az elméleti képzést jónak találják, de a gyakorlati képzésben hiányosságokat tapasztaltak, a valóságos helyzethez kellene igazítani a gyakorlati képzésünket, nagyobb hangsúlyt fektetni a lelkigondozásra.
- Alkalmazottak terén változás:
- A 2017. május 23-i ülésen Németh Tamás rektor bejelenti, hogy *Dr. Szabóné László Lillát* docenssé kinevezi 2017. jan. 1-től, februárban pedig véglegesítéséről határoz a Szenátus. Ugyanezen a gyűlésen tárgyalja meg a szenátus, hogy szükséges Bognárné dr. Kocsis Judit folyamatos alkalmazása. Szenátus 46/2017. máj. 23. sz. határozata: „Szenátus titkos szavazással 7 'igen' és 1 'nem' szavazattal felhatalmazza a rektort, hogy határozatlan időre alkalmazza Szabóné dr. László Lillát.” Szenátus 47/2017. máj. 23. sz. határozata: „Szenátus titkos szavazással 8 'igen' szavazattal egyhangúlag felhatalmazza a rektort, hogy határozatlan időre félállásban alkalmazza Bognárné dr. Kocsis Juditot.” Szenátus 106/2017. szept. 5. sz. határozata: Szenátus egyhangúlag megbízza rektort, hogy Doedens Jacob Johannest határozatlan időre alkalmazza.

3. egyéb

Annak érdekében, hogy az intézmény tevékenységét a Dunántúli Református Egyházkerület minél több – elsősorban – egyházi fenntartású középiskolájában megismerjék, a szenátus minden évre iskolalátogatásokat tervez, melynek keretében a hallgatók kis csoportokban, 1 tanár vezetésével – élménybeszámolóval, videófilm vetítésével – bemutatják a PRTA munkáját többek között a pápai, csurgói, tatai református gimnáziumok végzős hallgatóinak. Ennek eredménye már abban is meglátszik, hogy a 2017 februárjáig beérkezett felvételi kérelmek száma a három szakon meghaladta a tizenötöt, ami pápai viszonylatban jó eredménynek számít. E toborzásokon kívül az iskola képviselői az egyházmegyei közgyűléseken is bemutatják a PRTA működését, hogy a lelkészekben tudatosuljon, hogy az ő felelőségük is, hogy észrevegyék, ki jár hitben és ki alkalmas a gyülekezeti munkára, s őket a PRTA-ra irányítsák.